

N:o 160.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till förordning angående stämpelavgiften; gifven Stockholms slott den 3 april 1908.

Under åberopande af bifogade protokoll öfver finansärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning angående stämpelavgiften.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Carl Swartz.

Förslag

till

förordning angående stämpelafgiften.

I ART.

Om stämpel till statsmyndigheternas expeditioner.

1 §.

I fråga om stämpel till expeditionerna hänföras statsmyndigheterna till följande afdelningar:

Första afdelningen:

Underdomstolar i stad; gränsetullrätter; krigsrätter; öfverståthållarämbetet för uppbördsärenden och öfverståthållarämbetet för polisärenden; magistraten och öfriga till statsförvaltningen hörande myndigheter i städer och köpingar; notarii publici; bergmästare; direktioner för sjömanshus; tullkamrar och tullinspektioner; biskopsämbeten, hofkonsistorium och myndigheter, hvilka handhafva styrelsen eller förvaltningen vid statens undervisningsanstalter;

äfvensom alla statsmyndigheter, hvilka icke finnas i denna eller öfriga afdelningar upptagna.

Andra afdelningen:

Underdomstolar på landet.

Tredje afdelningen:

Chefsämbeten och förvaltande myndigheter vid armén och marinen; öfverståthållarämbetets kansli; Kungl. Maj:ts befallningshafvande och till landsstaten hörande tjänstemän; chefer för väg- och vattenbyggnadsdistrikten; Trollhätte kanal- och vattenverk; justerare; domkapitel och Stockholms stads konsistorium; landtmäterikontor; landtmätare.

Fjärde afdelningen:

Rikets hofrätter; krigsöfverdomstolar; fångvårdsstyrelsen; arméförvaltningen; marinförvaltningen; lotsstyrelsen; generalpoststyrelsen; medicinalstyrelsen; väg- och vattenbyggnadsstyrelsen; telegrafstyrelsen; järnvägsstyrelsen; riksförsäkringsanstalten; försäkringsinspektionen; kammarkollegium; statskontoret; kommerskollegium; kammarrätten; generaltullstyrelsen; statistiska centralbyrån; öfverintendentsämbetet; patent- och registreringsverket; bankinspektionen; kontroll- och justeringsstyrelsen; riksarkivet; öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk; landtmäteristyrelsen med generallandtmäterikontoret; domänstyrelsen; landtbruksstyrelsen.

Femte afdelningen:

Statsdepartementen; nedre justitierevisionen; justitiekanslersämbetet; Riksdagens justitieombudsman; riksrätten; hofexpeditionen; och sekreterareämbetet vid Kungl. Maj:ts orden.

2 §.

Af de ämbets- eller tjänstemän, som icke här ofvan blifvit särskildt uppräknade, hänföres en hvar till samma afdelning som den myndighet, till hvilken han hör.

I afseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag, denna tariff:

[illegible]

	1 Afd.		2 Afd.		3 Afd.		4 Afd.		5 Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Befälhafvarbref</i>	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—
<i>Besiktning; se Protokoll.</i>										
<i>Betyg</i> öfver aflagdt kunskapsprof, utfärdadt af domkapitel eller Stockholms stads konsistorium	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
» öfver aflagdt kunskapsprof, utfärdadt af annan myndighet					<i>fritt</i>					
» afflyttnings-, för sjöman; se <i>Afflyttningsbetyg</i> .										
» annat; se <i>Bevis</i> .										
<i>Bevis</i> angående domstols beslut om ersättning af allmänna medel åt vittnen och upplysningsvis hörda personer i brottmål, åt den, som enligt lagen angående förordnande af rättegångsbiträde åtkäntad till sådant biträde förordnats, åt personer, till hvilka jämlikt lagen om handräckning åt utländsk domstol sådan ersättning må utgå eller åt den, som enligt lagen om tolks anlitan vid domstol biträdt såsom tolk utan att vara till allmän tolk förordnad,					<i>fritt</i>					
» af underdomstol eller därstädes anställd tjänsteman, tecknadt å företedd handling					<i>fritt</i>					
» å dom eller utslag, att där emot är vädjadt					<i>fritt</i>					
» att begärd expedition icke utbekommits					<i>fritt</i>					
» vederhäftighets-					<i>fritt</i>					

[illegible]

	1 Afd.		2 Afd.		3 Afd.		4 Afd.		5 Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
värdet eller köpesumman för den egendom, som be- viset afser, icke uppgår till 1,000 kronor										
					<i>fritt</i>					
<i>Bevis</i> , annat	—	50	—	50	—	50	1	—	1	—
» ; se äfven <i>Intyg</i> .										
<i>Burbref</i> i Stockholm och Göte- borg	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» i andra städer	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Diariibevis</i> ; se <i>Bevis</i> , annat.										
<i>Diplom</i> för konsul eller vice konsul; se <i>Fullmakt</i> .										
» att vara provisor	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—
<i>Doktorsbref</i> , som utfärdas efter aflagdt prof					<i>fritt</i>					
» som utfärdas utan aflagdt prof	100	—	—	—	—	—	—	—	150	—
<i>Dom</i> med rubrik; lika med <i>Ut- slag</i> med rubrik.										
<i>Fartygsregistret</i> , afskrift af, som enligt lagen om inteckning i fartyg meddelas inteck- ningsdomstolen					<i>fri</i>					
<i>Fastighetsbok</i> , utdrag af, som tecknas på lagfartsbevis eller på utdrag af lagfarts- eller inteckningsprotokoll					<i>fritt</i>					
<i>Fiskepass</i> ; se <i>Pass</i> .										
<i>Friherrebref</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—
<i>Frisedel</i>					<i>fri</i>					
<i>Fullmakt</i> för ledamot af stats- rådet					<i>fri</i>					
» eller diplom för konsul eller vice konsul, som icke åt- njuter fast aflöning					<i>fri</i>					

[illegible]

	1 Afd.		2 Afd.		3 Afd.		4 Afd.		5 Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
reglering utgöres stämpel med 3 kronor för hvarje fulla 100 kronor af skillnaden mellan den stämpelavgift underkastade lön, löntagaren näst förut innehaft, och den, som erhålles.										
<i>Fullmakt</i> för kyrkoherde att vara prost öfver egen församling	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—
» å karaktär af ämbete eller tjänst förses för den, som är eller varit i allmän tjänst, med stämpel till belopp af 20 kronor för hvarje fulla 100 kronor af den ordinarie lön, som åtföljer dylik eller därmed jämförlig beställning, men för annan person till belopp af 70 kronor likaledes för hvarje fulla 100 kronor af sådan lön.										
» för riksdagsman					<i>fri</i>					
Se för öfrigt 4 och 5 §§.										
<i>Förmyndarförordnande</i> ; se <i>Protokoll</i> .										
<i>Förmyndarkammarens uträkning</i> å omyndiges medel					<i>fri</i>					
<i>Förordnande</i> , hvarigenom ämbete eller tjänst tillsättes; lika med <i>Fullmakt</i> .										
» att viss tid eller tills vidare förvalta ämbete eller tjänst, då därmed följer rätt till den med ämbetet eller tjänsten förenade inkomst	3		3		3		3		6	

	1 Afd.		2 Afd.		3 Afd.		4 Afd.		5 Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
generallandtmäterikontoret utgifves, med stämpel, sva- rande mot den för annan dylik karta stadgade lösen. <i>Kommunikationsresolution; se Re- solution.</i>										
<i>Konstitutorial; lika med Förord- nande.</i>										
<i>Kontrakt</i> angående arrende, kro- noleverans eller entreprenad					fritt					
<i>Kvittens</i>					fritt					
<i>Lagfartsbevis; se Bevis.</i>										
<i>Landtmätare</i> s eller med honom i afseende på behörighet till vissa förrättningar likställd tjänstemans <i>förrättnings- handling</i>					fri					
<i>Missiv</i> för predikoprofs afläg- gande	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
<i>Motbok</i> , utfärdad af direktion för sjömanshus eller af post- sparbank,					fri					
<i>Mutsedel</i>	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Mäklareslutsedel; se Slutsedel.</i>										
<i>Mätbref</i> förses med stämpel till belopp af 20 öre för hvarje fulla 10 ton af fartygets dräktighet.										
<i>Nationalitets- och registrerings- certifikat</i> förses med stämpel till belopp af 40 öre för hvarje fulla 10 ton af far- tygets dräktighet.										
<i>Notarialprotest; se Protest.</i>										
<i>Order</i> , hvarigenom beställning med lön på stat tillsättes,	—	—	—	—	3	—	3	—	6	—

	1 Afd.		2 Afd.		3 Afd.		4 Afd.		5 Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
å uppteckning eller vård af konkursbo, äfvensom rörande af någon bland dem aflagd föreskrifven ed										
Protokoll, angående lagfart å fång till fast egendom, där taxeringsvärdet eller köpesumman för den egendom, hvarå lagfart sökes, icke uppgår till 1,000 kronor						fritt				
» förmynderskaps-, vid underdomstol, utdrag däraf						fritt				
» vid underdomstol, om förordnande eller entledigande af god man för frånvarande dödsbodelägare eller om föreläggande för förmyndare eller sådan god man att ingifva bevis om aflämnande af årsräkning öfver sin förvaltning eller om föreläggande för dödsbodelägare att ingifva boupp-teckning						fritt				
» vid underdomstol, om förordnande eller entledigande af god man för hustru, som är ur stånd att vårda sitt gods, eller om föreläggande för sådan god man att ingifva bevis om aflämnande af årsräkning öfver sin förvaltning						fritt				
» vid underdomstol, om förordnande af gode män eller										

[illegible]

	1 Afd.		2 Afd.		3 Afd.		4 Afd.		5 Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
med honom i afseende på behörighet till vissa förrätt- ningar likställd tjänsteman att verkställa landtmäteri- förrättning i ändamål att vinna afsöndring af jord, vattenfall, fiske eller annan dylik lägenhet					<i>fri</i>					
<i>Resolution</i> eljest innefattande huf- vudsakligt beslut, tecknad å företedd handling,	1	—	2	—	3	—	10	—	20	—
» med rubrik; lika med <i>Ut- slag med rubrik.</i> Se för öfrigt 6 §.										
<i>Salubref</i> å utmättningsvis försäld fast egendom	1	—	—	—	3	—	—	—	—	—
<i>Sjöfartsbok</i>					<i>fri</i>					
<i>Sjömansrulla</i> eller <i>folkpass</i> : för utrikes sjöfart	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
för inrikes sjöfart					<i>fri</i>					
<i>Skeppsdagbok</i>					<i>fri</i>					
<i>Skiljebref</i> i äktenskap eller tro- lofning	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—
<i>Slutsedel</i>	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Styrmansbref</i>	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—
<i>Stämning</i>	1	—	1	—	2	—	2	—	2	—
<i>Tillståndsbref</i> för utöfvande af näring eller yrke	3	—	—	—	5	—	—	—	—	—
<i>Tullförpassning</i> ; se <i>Förpassning</i> . <i>Tullpass</i> ; se <i>Pass</i> .										
<i>Tulluträkning</i> , specifik					<i>fri</i>					
<i>Underrättelse</i> eller uppgift rö- rande utmätning, som af utmättningsman meddelas gäldenär,					<i>fri</i>					

	1 Afd.		2 Afd.		3 Afd.		4 Afd.		5 Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Utnämningsbref för:</i>										
riddare af Konung Carl XIII:s orden	—	—	—	—	—	—	—	—	150	—
riddare af Svärdsorden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
riddare eller ledamot af Nordstjärneorden	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—
riddare eller ledamot af Vasaorden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
dock är riddare- eller kom- mendörsbref, som i följd af utnämning under fälttåg meddelas, från stämpel					<i>fritt</i>					
<i>Utslag med rubrik:</i>										
som utgifves till part, hvilken, utan särskild begäran, för- fattningsenligt är skyldig att lösa detsamma:										
första arket	1	—	—	—	3	—	10	—	20	—
andra arket	1	—	—	—	2	—	2	—	5	—
hvarje af de öfriga	1	25	—	—	2	—	2	—	5	—
som på begäran utgifves till part, hvilken eljest icke för- fattningsenligt är skyldig att lösa detsamma:										
första arket	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—
andra arket	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—
hvarje af de öfriga	1	25	—	—	1	25	1	—	1	—
som eljest utgifves; lika med <i>Afskrift.</i>										
<i>Vederhäftighetsbevis; se Bevis.</i>										
<i>Årspass; se Pass.</i>										
<i>Expedition, som icke här ofvan är särskildt nämnd, hvarje ark</i>	—	50	—	50	—	50	1	—	1	—

4 §.

I afseende på stämpel till fullmakter och andra handlingar, genom hvilka ämbeten eller tjänster tillsättas, iakttages:

1. Indelt lön skall i värde beräknas efter nästföregående årets markegång.

2. Är aflöningen fördelad i lön, tjänstgöringspenningar och ortstillägg, beräknas stämpel å *lönen och ortstillägget tillsammans*. Är åter aflöningen fördelad endast i lön och ortstillägg, betraktas vid stämpelbeläggningen ortstillägget såsom tjänstgöringspenningar och stämpel skall alltså beräknas å *hela lönen*.

3. Fullmakt å ämbete eller tjänst i Kungl. hofven äfvensom af sådan beskaffenhet i allmänhet, att lön på stat därmed ej åtföljer eller först framdeles kommer att åtnjutas, förses med stämpel enligt de för fullmakt i allmänhet bestämda grunder, därvid stämpeln beräknas å den ordinarie lön, som åtföljer dylik eller därmed jämförlig beställning. Härvid iakttages, att beräkningen sker för fullmakt i regemente eller kår eller i armén, flottan eller kustartilleriet efter staten för det regemente eller den kår, hvarest den befordrade tjänar, för oplacerade, i armén kvarstående officerare efter för regemente vid armén gällande stater samt för de särskilda generalsgraderna i armén och kustartilleriet efter den för arméfördelningschef bestämda lön, allt med beräkning af lägsta lönen inom graden, därest olika löner inom samma grad finnas.

5 §.

Ämbets- eller tjänsteman må ej tillgodonjuta honom tillagd lön eller förhöjning däri, innan han hos den myndighet, där han äger uppbära lönen, uppvisat fullmakten, behörigen försedd med stämpel.

6 §.

För de genom hofexpeditionen utfärdade resolutioner minskas stämpelafgiften med ett belopp, motsvarande lösen och sigillpenningar.

7 §.

Från stämpelafgift enligt denna Art. är kronan befriad.

Dessutom äro från stämpelafgift enligt denna Art., med undantag af den särskilda stämpeln å protokoll angående bevakning vid domstol af testamente, befriade:

Akademier och statens undervisningsverk;

Arrendatorer och brukare å egendomar, som genom domänstyrelsens försorg utarrenderas, äfvensom å dylika egendomar bosatta torpare och lägenhetsinnehafvare, i sådana på Konungens, domänstyrelsens eller Kungl. Maj:ts befallningshafvandes pröfning beroende frågor, som beröra deras rättigheter och skyldigheter gent emot kronan såsom jordens ägare, dock med undantag af resolutioner angående medgifven öfverlåtelse af arrende- eller nyttjanderätt;

Ämbets- eller tjänsteman i allt hvad till ämbetet eller tjänsten hörer, så ock i mål, som röra ansvar eller ersättningsskyldighet för fel eller försummelse i ämbetet eller tjänsten;

Fattigvårdssamhällen och fattigvårdsinrättningar; så ock annan, som är förklarande part i fattigvårdsmål, beträffande beslut, hvilket enligt lag bör genom vederbörande myndighets försorg honom delgifvas;

Hushållningssällskap, länens;

Häktad person i mål angående brott, hvarför han sitter häktad;

Innehafvare af nyttjanderätt till sådana statens fasta egendomar, som innehafvas såsom boställen af ämbets- och tjänstemän inom civil-, militie- och ecklesiastikstaterna eller blifvit anslagna kyrkor, akademier, hospitaler eller andra allmänna inrättningar, i sådana på förvaltningsmyndighets pröfning beroende mål och ärenden, som angå förhållandet mellan nyttjanderättsinnehafvaren såsom egendomens brukare och kronan såsom densammas ägare;

Kommuner och väghållningsdistrikt i mål och ärenden rörande de allmänna vägarna och deras underhåll, jämväl vintertid;

Kyrkor;

Lappar i mål, däri utländsk lapp äger del;

Medellös person, då han författningsenligt styrker sin fattigdom eller den eljest kunnig är;

Pensionsinrättningar;

Sjukvårdsinrättningar, allmänna;

Stiftelser, fromma; och

Utländsk domstol i mål och ärenden, som handläggas enligt lagen om handräckning åt sådan domstol.

Frihet från stämpel enligt denna Art. äger jämväl rum i mantals-skrifningsmål; i bevillningsmål och mål angående kronans ränta och tionde;

i frågor rörande debitering, afskrifning eller restitution af kronoutskylder, utbetalning af rese- och traktamentsersättning, stämpelafgifter, kommunala eller andra allmänna afgifter, markegångssättning, åsättande af rotering, fastställelse å afsöndring af jord, vattenfall, fiske eller annan dylik lägenhet, anmärkning vid offentliga räkenskaper, redogörelse för allmänna medel, utsyning af skog å allmänning eller ekars fällande å kronojord, tillverkning och inlösen af salpeter och tvist om värfning; i sådana på förvaltningsmyndighets pröfning beroende ärenden, som angå syner å ryttare-, soldat- eller båtsmanstorp; i ärenden, som afses i lagen rörande afgäld från afsöndrad lägenhet eller i lagen angående aflösning af sådan afgäld; så ock i ärenden, som anhängiggjorts hos justitiekanslersämbetet eller Riksdagens justitieombudsman.

II. ART.

Om stämpel till enskilda handlingar.

8 §.

Följande enskilda handlingar skola förse med stämpel på sätt här nedan stadgas.

A) Bouppteckning:

Bouppteckning skall, då den för inregistrering hos domstol företes, förse med stämpel till belopp, motsvarande hvad sammanlagdt belöper å värdet af samtliga arfvingars och testamentstagares andelar af behållningen i boet.

Vid stämpelberäkningen skall iakttagas:

*Stadganden
rörande beräk-
ningen af boets
behållning.*

1. Behållningen i boet beräknas med ledning af bouppteckningen jämte öfriga i ärendet företedda handlingar eller eljest inhämtade upplysningar; dock att afseende icke fästes vid annat den afidnes testamente än sådant, som är i bouppteckningen intaget eller vid densamma i hufvudskrift eller bestyrkt afskrift fogadt eller ock före bouppteckningens inregistrering vid domstol bevakadt;

2. Bland boets tillgångar skola inräknas:

- a) lös egendom, som den afiidne innehaft såsom fideikommiss;
 - b) värdet af förmån eller rättighet, som i följd af dödsfallet på grund af fideikommissbref skall tillfalla annan än den nye fideikommissarien;
 - c) hemföljd, som lämnats till delägare i boet under sådana förhållanden, att den vid skifte af boet skall dit återbäras.
3. Bland boets tillgångar inräknas däremot icke:
- a) fast egendom af fideikommissnatur;
 - b) egendom, som den afiidne på grund af testamentsförordnande med nyttjanderätt innehaft utan att därtill vara ägare eller fideikommissarie.
4. Gæld, som är intecknad i fast egendom af fideikommissnatur, inräknas icke bland boets skulder.
5. Från boets tillgångar må, där Konungen sådant medgifver, undantagas värdet af sådan samling utaf historisk, vetenskaplig eller konstnärlig beskaffenhet, som, utan att ersättning eller vederlag till någon delägare i boet därför erlägges, på grund af fideikomisstiftelse eller testamente är afsedd att såsom dylik samling bibehållas.
6. Såsom arfvinges eller testamentstagares andel af behållningen i boet anses hvad å sådan andel finnes böra sig belöpa enligt lag och sådant testamente, som vid bouppteckningens stämpelbeläggning är i fråga, med iakttagande därvid tillika af hvad i afseende å andels beräkning här nedan finnes stadgadt.
7. Värdet af fast egendom beräknas enligt de i 10 § angifna grunder i tillämpliga delar.
8. Aktier, lottbref, obligationer och andra därmed jämförliga värdehandlingar må icke beräknas till lägre värde än det, som därå vid dödstillfället var det i allmänhet gällande; och bör nämnda värde bestämmas enligt intyg af mäklare eller andra med saken förtrogna personer.
9. Är i bouppteckningen viss egendom ej åsatt särskildt penningvärde, skall, där sådant för beräkningen af arfvinges eller testamentstagares andel är nödigt, värdet af egendomen uppskattas enligt trovärdige mäns intyg eller efter domarens pröfning.
10. Nyttjanderätt till eller rätt till afkomst af egendom, rätt att gång efter annan erhålla visst belopp i penningar eller varor eller rätt att åtnjuta vissa tjänstbarheter skall, där rättigheten afser visst bestämdt antal år, med ledning af rättighetens årliga värde och efter

*Bestämmelser
angående be-
räkning af
värdet å viss
egendom och
vissa rättig-
heter m. m.*

en räntefot af fem för hundra om året, uppskattas till dess kapitalvärde vid dödstillfället, på sätt den vid denna förordning fogade tabell I närmare utvisar.

11. Årliga värdet af sådan rättighet, som i mom. 10 omförmäles, anses utgöra fem för hundra af det penningvärde, som i bo-uppteckningen åsatts den egendom, rättigheten omfattar. Afser rättigheten endast del af egendom eller kan eljest årliga värdet icke enligt nyss angifna grunder bestämmas, skall detsamma beräknas på sätt här ofvan i mom. 9 är stadgadt.

12. Är rättighet bestämd att åtnjutas under viss persons listid, skall rättighetens kapitalvärde bestämmas med användande af de vid denna förordning fogade tabeller II och III.

Har rättigheten tillfallit två eller flera vissa personer att af dem åtnjutas gemensamt eller hvar efter annan under deras listid, skall rättigheten i sin helhet anses hafva tillfallit den af nämnda personer, som är yngst; börande därjämte i fråga om äkta makar iakttagas hvad i mom. 17 är stadgadt.

Är rättighet afsedd att tillkomma två eller flera personer hvar efter annan under annan persons listid, skall stämpelafgiften beräknas såsom om rättigheten i sin helhet tillfallit allenast en af förstnämnda personer; skolande afgiften, därest de personer, rättigheten är afsedd att tillkomma, tillhöra särskilda klasser i den i mom. 24 stadgade tariff, bestämmas enligt de grunder, som gälla för den högst beskattade af ifrågavarande klasser.

13. Är tiden för rättighets åtnjutande eljest af obestämd varaktighet, anses rättighetens kapitalvärde utgöra tio gånger rättighetens årliga värde. Har den person, rättigheten tillkommer, uppnått en ålder af sjuttiofem år, beräknas dock kapitalvärdet till allenast fem gånger årliga värdet.

14. Är i testamente förordnad, att någon skall erhålla nyttjanderätten till egendom eller njuta afkomsten däraf, samt att äganderätten till egendomen vid dennes död eller annan framtida tidpunkt skall tillkomma testamentsgifvarens då levande arfvingar eller andra då levande personer, och kan förty vid tiden för stämpelbeläggningen icke med ledning af testamentet afgöras, hvilken eller hvilka personer komma att varda ägare till egendomen, anses såsom ägare den eller de, som skolat i egenskap af arfvingar eller på grund af testamente såsom ägare tillträda egendomen, därest den framtida tidpunkt, som enligt

förordnandet skulle vara i ifrågavarande hänseende bestämmande, inträffat samtidigt med testamentsgifvarens död.

Innefattar förordnande, att äganderätten skall tillfalla den längst lefvande af två eller flera nyttjanderättshafvare eller afkomstagare, anses äganderätten tillkomma den yngste.

15. Har efter den afidne någon erhållit nyttjanderätt eller rätt till afkomst eller annan förmån af egendom, men har äganderätten därtill tillfallit eller skall densamma anses hafva tillfallit annan, beräknas stämpelafgift särskildt för nyttjanderätten eller förmånen och särskildt för äganderätten, därvid sistnämnda rättighets värde anses motsvara hvad som återstår efter afdrag af nyttjanderättens eller förmånens på ofvan angifna sätt beräknade värde.

16. Stämpelafgiften för egendom, som tillfallit någon med fideikommissrätt och, enligt hvad ofvan är stadgadt, är att anse såsom tillgång i boet, beräknas på sätt i 17 § är föreskrifvet.

17. Tillkommer på grund af testamente egendom eller rättighet äkta makar gemensamt och tillhöra de skilda klasser i den i mom. 24 stadgade tariff, skall vid beräkningen af stämpelafgiften för nämnda egendom eller rättighet så förfaras som om båda makarna tillhörde den lindrigast beskattade af de klasser, dit någon af dem hör.

18. Där make lever efter, skall stämpelafgiften utgå endast för hvad af behållningen — såvidt denna består af egendom och rättigheter, som tillhört makarna gemensamt eller den afidne enskildt — återstår efter afdrag af den efterlevandes fördel, giftorätt och morgongåfva, hvilka, ehvad de utgöra mera eller mindre, sammanlagdt anses motsvara hälften af nämnda behållning.

19. Därest i bouppteckningen uppgifves, att, utom de i bouppteckningen särskildt uppräknade arfvingarna, finnas andra arfvingar, men att deras antal ej är känt, skall stämpelafgiften för sistnämnda arfvingars sammanlagda andelar beräknas som om dessa andelar tillkomme allenast en af dem.

Är i bouppteckningen antecknad, att kännedom saknas, om viss uppgifven arfvinge efterlevat, skall stämpelafgift ändock beräknas för den å honom belöpande andel.

20. Är vid bouppteckningen fogadt i behörig ordning upprättadt arfskifte i hufvudskrift eller bestyrkt afskrift, hvilket, med angifvande af storleken utaf den andel af behållningen i boet, som tillkommer hvarje arfvinge eller testamentstagare, upptager och fördelar boets

*Vissa all.
männa
bestämmelser.*

samtliga tillgångar, skall arfskiftet i ifrågavarande delar läggas till grund för beräkningen af stämpelafgiften å bouppteckningen.

Hvad nu är sagdt vare dock ej gällande, där boets behållning enligt arfskiftet upptagits till lägre värde än det, hvartill densamma enligt bouppteckningen, med iakttagande af här ofvan gifna föreskrifter angående beräkning af boets behållning, uppgår.

21. Företes bouppteckning för inregistrering hos underdomstol i stad, skall från det belopp, hvartill stämpelafgiften å bouppteckningen uppgår, afdragas ett belopp, motsvarande den för bevis om bouppteckningens inregistrering vid domstolen bestämda lösen, äfven om på grund af gällande författning dylik lösen ej må fordras.

22. Har affiden å flera orter efterlämnat egendom, däröfver särskilda bouppteckningar upprättats, erlägges stämpelafgift med hvad enligt ofvan stadgade grunder sammanlagdt belöper å samtliga arfvingars och testamentstagares andelar af behållningen i boet och utgöres, då bouppteckningarna ingifvas till domstolen i den ort, där den affidne vid dödsfallet varit mantalsskrifven.

23. I det protokoll, hvori bouppteckningen inregistreras, antecknas dels beloppet af samtliga, på sätt ofvan stadgats, beräknade andelar af behållningen i boet, dels den stämpelafgift, som, enligt hvad här nedan sägs, å hvarje andel belöper, eller, där stämpelfrihet för visst fall är medgifven, uppgift därom, dels ock beloppet af den stämpel, hvarmed bouppteckningen enligt sålunda angifna grunder blifvit belagd.

24. Stämpelafgift beräknas icke för andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer bröstarfvinge eller på grund af testamente efterlevande make eller bröstarfvinges afkomling, där samma andels värde understiger 400 kronor, ej heller för annan andel, som icke uppgår till ett värde af 200 kronor.

I öfrigt beräknas stämpelafgiften enligt denna

Tariff.

Klass I. För andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer bröstarfvinge eller på grund af testamente efterlevande make eller bröstarfvinges afkomling, utgör stämpelafgiften

50 öre	för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	400 kr., men icke till	2,000 kronor,
60 »	»	» 2,000 »	» 4,000 »
70 »	»	» 4,000 »	» 6,000 »
80 »	»	» 6,000 »	» 8,000 »
90 »	»	» 8,000 »	» 10,000 »
1 kr.	»	» 10,000 »	» 12,000 »
1 » 10 öre	»	» 12,000 »	» 25,000 »
1 » 20 »	»	» 25,000 »	» 40,000 »
1 » 30 »	»	» 40,000 »	» 55,000 »
1 » 40 »	»	» 55,000 »	» 75,000 »
1 » 50 »	»	» 75,000 kr. och därutöfver.	

Klass II. För andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer fader, moder, broder (halfbroder), syster (halfsyster) eller broders (halfbroders) eller systers (halfsysters) afkomling, utgör stämpelafgiften

50 öre	för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	200 kr., men icke till	500 kronor,
60 »	»	» 500 »	» 1,000 »
70 »	»	» 1,000 »	» 1,500 »
80 »	»	» 1,500 »	» 2,000 »
90 »	»	» 2,000 »	» 2,500 »
1 kr.	»	» 2,500 »	» 3,000 »
1 » 10 öre	»	» 3,000 »	» 3,500 »
1 » 20 »	»	» 3,500 »	» 4,000 »
1 » 30 »	»	» 4,000 »	» 4,500 »
1 » 40 »	»	» 4,500 »	» 5,000 »
1 » 50 »	»	» 5,000 »	» 5,500 »
1 » 60 »	»	» 5,500 »	» 6,000 »
1 » 70 »	»	» 6,000 »	» 6,500 »
1 » 80 »	»	» 6,500 »	» 7,000 »
1 » 90 »	»	» 7,000 »	» 7,500 »
2 kr.	»	» 7,500 »	» 8,500 »
2 » 10 öre	»	» 8,500 »	» 10,000 »
2 » 20 »	»	» 10,000 »	» 15,000 »
2 » 30 »	»	» 15,000 »	» 20,000 »
2 » 40 »	»	» 20,000 »	» 25,000 »
2 » 50 »	»	» 25,000 »	» 30,000 »
2 » 60 »	»	» 30,000 »	» 35,000 »
2 » 70 »	»	» 35,000 »	» 40,000 »
2 » 80 »	»	» 40,000 »	» 45,000 »
2 » 90 »	»	» 45,000 »	» 50,000 »
3 kr.	»	» 50,000 kr. och därutöfver.	

i annat fall: 1 krona 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

Se för öfrigt 10, 13 och 18 §§.

Gåfva af lös egendom: afhandling därom skall vid utgifvandet förses med stämpel till nedannämnda belopp:

då egendomen gifvits till skyldeman i rätt nedstigande led: 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde; samt

i annat fall: 1 krona 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

Morgongåfvobref skall, då det till intagande i domstols protokoll företes, förses med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af gåfvans värde.

Testamente, som bevakats; se under A) *Bouppteckning* äfvensom, under I Art., *Protokoll* angående bevakning vid domstol af testamente.

» som ej bevakats, men hvaraf testamentstagare vill sig begagna, skall — då hänsyn till detsamma ej tagits vid stämpelbeläggning af bouppteckningen efter testamentsgifvaren samt den stämpelafgift, som för bouppteckningen skolat utgöras, om jämväl testamentets bestämmelser lagts till grund för afgiften, är högre än den, som för bouppteckningen utgått — så snart laga tid för dess bevakning ute är och detsamma af arfvinge godkänts, vare sig detta skett genom påskrift å testamentet eller annorledes, förses med stämpel, motsvarande skillnaden mellan berörda afgiftsbelopp.

Testamente om fast egendom skall, då det för lagfart företes, utöfver den stämpel, som, enligt hvad ofvan stadgas, kan erfordras, förses med särskild stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

Se för öfrigt 10, 13 och 18 §§.

Aktenskapsförord skall, då det för intagande i domstols protokoll företes, förses med stämpel af 5 kronor.

C) Öfriga stämpelpliktiga enskilda handlingar:

Afkomst eller annan förmån af fast egendom: afhandling därom skall, då den för vinnande af inteckning eller betalning hos offentlig myndighet företes, förses med stämpel af 50 öre.

Aktiebref i inländskt aktiebolag skall, innan brefvet af bolaget utgifves, förses med stämpel enligt följande grunder:

a) *Aktiebref* i nybildadt bolag skall förses med stämpel af 5 öre för hvarje fulla 10 kronor af det belopp, hvarå den i brefvet

afsedda aktie lyder, eller, om brefvet utfärdats å två eller flera aktier, af det belopp, hvarå aktierna sammanlagdt lyda; dock att, ifall enligt bolagets beslut för aktie skall erläggas betalning med högre belopp än det, hvarå aktien lyder, stämpeln skall beräknas i förhållande till det högre beloppet.

b) Aktiebref, som eljest utfärdas, skall förSES med stämpel af 10 öre för hvarje fulla 10 kronor af det belopp, hvarå den i brefvet afsedda aktie lyder, eller, om brefvet utfärdats å två eller flera aktier, af det belopp, hvarå aktierna sammanlagdt lyda; dock att, ifall enligt bolagets beslut för aktie skall erläggas betalning med högre belopp än det, hvarå aktien lyder, stämpeln skall beräknas i förhållande till det högre beloppet.

Aktiebref, som utan erläggande af betalning utfärdas såsom ersättning för förkommet eller förstördt sådant bref eller i utbyte mot aktiebref i samma bolag, är fritt från stämpel, därest det nya aktiebrefvet utfärdas å belopp, icke öfverstigande det, hvarå det förkomna, förstörda eller utbytta aktiebrefvet lydt, eller, om det nya aktiebrefvet skall ersätta flera äldre bref, dessas sammanlagda belopp, samt det eller de äldre brefven varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning eller icke skolat med stämpel beläggas. Aktiebref, som sålunda utfärdas utan att stämpelbeläggas enligt ofvan stadgade grunder, skall förSES med anteckning om orsaken därtill.

För aktiebrefs behöriga stämpelbeläggning eller förseende med anteckning om orsaken till underlåten stämpelbeläggning svare ledamöterna i bolagets styrelse eller, ifall tillsynen öfver stämpelbeläggningen enligt bolagets beslut uppdragits åt en eller flera af dem, dessa ledamöter.

Anvisning; lika med Växel.

Arrendekontrakt; se Nyttjanderätt.

Bodmeribref; lika med Skuldebref.

Byte af fast egendom, afhandling därom; lika med afhandling om Köp af fast egendom.

Byte af fartyg, hvars dräktighet öfverstiger 40 ton: afhandling därom skall vid utgifvandet förSES med stämpel af 15 öre för hvarje ton af fartygets dräktighet.

Certeparti skall, då det för vinnande af betalning hos offentlig myndighet företes, förSES med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är certeparti fritt från stämpel, då på grund däraf fordran bevakas i konkurs.

Check; lika med *Växel*.

Depositionsräkning hos bank eller bankir: bevis om insättning därå skall vid utgifvandet förseas med stämpel af 50 öre för deponerat belopp, som ej öfverstiger 1,000 kronor, och därutöfver 50 öre för hvarje påbörjad tusental kronor;

dock att bevis om insättning å depositionsräkning af belopp, ej öfverstigande 100 kronor, är fritt från stämpel, samt att dylikt bevis å belopp, som öfverstiger 100 kronor, men icke 300 kronor, skall förseas med stämpel af 20 öre och bevis å belopp, som öfverstiger 300 kronor, men icke 500 kronor, med stämpel af 30 öre.

Hvad sålunda är stadgad om stämpelbeläggning af depositionsbevis äger icke tillämpning i afseende å bevis om insättning å depositionsräkning af medel för statsförvaltningen tillhörande allmänt verk eller styrelse samt Riksdagens verk, så länge dessa medel för sådant verk eller styrelse inestå.

Sökes på grund af depositionsbeviset hos offentlig myndighet betalning, skall detsamma förseas med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är depositionsbevis fritt från sistnämnda stämpelavgift, då på grund därå fordran bevakas i konkurs.

Fraktslut om fartyg; se *Certeparti*.

Fördelskontrakt; se *Afkomst af fast egendom*.

Förnyelse af försäkring, bevis därom; se *Försäkringsbref*.

Förpantningsbref; lika med *Skuldebref*.

Försäkringsbref eller annan handling, hvarigenom försäkring meddelas; lika med *Certeparti*.

Förvärf af fast egendom i enlighet med gällande författningar om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof eller om afledning af vatten: fångeshandling därå; lika med afhandling om *Köp af fast egendom*.

Hyreskontrakt; se *Nyttjanderätt*.

Inkassering af penningar: handling, som innefattar uppdrag därom och emot hvars företeende eller aflämnande betalning fordras; lika med *Växel*;

dock att handling, som afser inkassering af penningar genom postverkets försorg eller genom s. k. efterkraf, är från stämpel fri.

Intecknad skuldebref; se *Skuldebref*.

Invisning; lika med *Växel*.

Jordaföndring, afhandling därom:

för alltid: se *Köp af fast egendom*;

till besittning för viss tid eller på lifstid; se *Nyttjanderätt*.

Kapitalräkning eller annan räkning, därå penningar mot särskildt bevis mottagas för att först efter viss tid eller viss tid efter uppsägning återbetalas: bevis om insättning därå; lika med bevis om insättning på *Depositionsräkning*.

Kvittens, som, för inkassering af penningar genom annan person än fordringsägaren, från en ort till en annan försändes; lika med *Växel*; dock att kvittens, som afser inkassering af penningar genom postverkets försorg eller genom s. k. efterkraf, är från stämpel fritt.

Köp af fast egendom: afhandling därom eller af offentlig myndighet utfärdad köpehandling skall, då den för lagfart företes, förses med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde; dock att köpeafhandling, på grund hvaraf lagfart sökes för aktiebolag, som icke drifver bankrörelse, bör beläggas med stämpel af 1 krona 20 öre likaledes för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

Där köpeafhandling, utan tillägg till eller förändring i stadgade villkor, öfverlåtes inom den för lagfart föreskrifna tid, räknadt från första fånget, och inom samma tid för lagfart företes samt köpeafhandlingen därvid är åtföljd af skriftlig, af såväl säljare som köpare på heder och samvete afgifven förklaring, att icke i någon form lämnats eller skall lämnas annan betalning för köpet än den, som finnes upptagen i den för lagfart företedda fångeshandlingen, äger stämpelbeläggning rum allenast för sista fånget.

Fångeshandling, på grund hvaraf sökes lagfart å järnväg, är från stämpel fri.

» *af lösören, hvilka i säljarens vård kvarblifva*: afhandling därom skall, då den för intagande i vederbörande myndighets protokoll företes, förses med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af köpesumman.

» *af fartyg, hvars dräktighet öfverstiger 40 ton*: afhandling därom skall vid utgifvandet förses med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af köpesumman eller, där denna icke är till bestämdt belopp angifven, af 15 öre för hvarje ton af fartygets dräktighet.

Sökes på grund af köpeafhandling, hvarom här ofvan förmåles, hos offentlig myndighet inteckning eller betalning för ogulden köpeskilling, skall köpeafhandlingen förses med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket inteckning eller betalning sökes;

dock är köpeafhandling fri från sistnämnda stämpel, då på grund däraf fordran bevakas i konkurs eller inteckning sökes i järnväg.

Se för öfrigt 9, 10 och 13 §§.

Lifränta: afhandling därom skall, då den för vinnande af inteckning företes, förses med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af lifräntans kapitalvärde.

Sökes på grund af afhandlingen hos offentlig myndighet betalning, skall afhandlingen förses med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är afhandling om lifränta fri från sistnämnda stämpel, då på grund däraf fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt 12 §.

Lottbref i inländskt solidariskt bankbolag skall, innan brefvet af bolaget utgifves, förses med stämpel enligt följande grunder:

a) Lottbref i nybildadt bolag skall förses med stämpel af 5 öre för hvarje fulla 10 kronor af det belopp, hvarå den i brefvet afsedda lott lyder, eller, om brefvet utfärdats å två eller flera lotter, af det belopp, hvarå lotterna sammanlagdt lyda; dock att, ifall enligt bolagets beslut för lott skall erläggas betalning med högre belopp än det, hvarå lotten lyder, stämpeln skall beräknas i förhållande till det högre beloppet.

b) Lottbref, som eljest utfärdas, skall förses med stämpel af 10 öre för hvarje fulla 10 kronor af det belopp, hvarå den i brefvet afsedda lott lyder, eller, om brefvet utfärdats å två eller flera lotter, af det belopp, hvarå lotterna sammanlagdt lyda; dock att, ifall enligt bolagets beslut för lott skall erläggas betalning med högre belopp än det, hvarå lotten lyder, stämpeln skall beräknas i förhållande till det högre beloppet.

Lottbref, som utan erläggande af betalning utfärdas såsom ersättning för förkommet eller förstördt sådant bref eller i utbyte mot lottbref i samma bolag, är fritt från stämpel, därest det nya lottbrefvet utfärdas å belopp, icke öfverstigande det, hvarå det förkomna, förstörda eller utbytta lottbrefvet lydt, eller, om det nya lottbrefvet skall ersätta flera äldre bref, dessas sammanlagda belopp, samt det eller de äldre brefven varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning eller icke skolat med stämpel beläggas. Lottbref, som sålunda utfärdas utan att stämpelbeläggas enligt ofvan stadgade grunder, skall förses med anteckning om orsaken därtill.

För lottbrefs behöriga stämpelbeläggning eller förseende med anteckning om orsaken till underlåten stämpelbeläggning svare ledamöterna i bolagets styrelse eller, ifall tillsynen öfver stämpelbeläggningen enligt bolagets beslut uppdragits åt en eller flera af dem, dessa ledamöter.

Lösöreköp: afhandling därom; se *köp*.

Nyttjanderätt till fast egendom: afhandling därom skall, då den för vinande af in-teckning företes, för-ses med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af afgälden för ett år eller, där aftalet afser kortare tid, för legotiden.

Erlägges för nyttjanderätten viss afgift en gång för alla, beräknas stämpeln å det belopp, som motsvarar fem procent af denna afgift, med tillägg af den årliga afgälden, där sådan är utfäst.

Sökes på grund af afhandlingen hos offentlig myndighet betalning, skall afhandlingen för-ses med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes.

Se för öfrigt 11 och 13 §§.

Obligation, som utfärdas här i riket, skall af obligationsutgifvaren före utlämnandet för-ses med stämpel af 30 öre för belopp, ej öfverstigande 100 kronor, och därutöfver 30 öre för hvarje påbörjad hundratal kronor;

dock att frihet från sådan stämpel äger rum för svenska statens och Sveriges allmänna hypoteksbanks obligationer.

Obligation, som utgifvits i utlandet, skall, innan den härstädes belånas, försäljes eller på hvad sätt det vara må öfverlåtes, för-ses med stämpel enligt nyssnämnda grund. Sådan obligation vare dock fri från stämpel, därest genom vederbörande magistrats på-teckning å obligationen styrkes, att den blifvit för magistraten upp-visad före den 1 januari 1895.

Sökes på grund af obligation, för hvilken ofvanstående stämpel-avgift icke skolat utgöras, hos offentlig myndighet betalning, skall obligationen för-ses med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är obligation fri från sistnämnda stämpel, då på grund däraf fordran bevakas i konkurs.

Obligation, som utfärdas endast såsom ersättning för förkommen eller förstörd sådan handling eller i utbyte mot obligation eller obligationer af samma utgifvare och med samma räntefot, är fri från stämpel, därest den nya obligationen utfärdas å belopp, icke

öfverstigande det, hvarå den förkomna, förstörda eller utbytta obligationen lydt, eller, om den nya obligationen skall ersätta flera äldre obligationer, dessas sammanlagda belopp samt den eller de äldre obligationerna varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning eller icke skolat med stämpel beläggas. Obligation, som sålunda utfärdas utan att stämpelbeläggas enligt ofvan stadgade grunder, skall af obligationsutgifvaren förses med anteckning om orsaken därtill.

Se för öfrigt 19 och 20 §§.

Postremissväxel; se *Växel*.

Premiekvittens; se *Försäkringsbref*.

Revers; se *Skuldebref*.

Räkning, godkänd, skall, då den för vinnande af inteckning eller betalning hos offentlig myndighet företes, förses med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket inteckning eller betalning sökes;

dock är godkänd räkning fri från stämpel, då på grund däraf fordran bevakas i konkurs eller inteckning sökes i järnväg.

Servitutsaftal, afhandling därom; lika med afhandling om *Afkomst eller annan förmån af fast egendom*.

Skattelösen af kronojord: bref eller resolution därå, skall, då handlingen för lagfart företes, förses med stämpel af 5 kronor; dock att dylik handling, på grund hvaraf lagfart sökes för aktiebolag, som icke drifver bankrörelse, bör förses med stämpel af 10 kronor.

Skogsafverkning: afhandling därom skall vid upprättandet eller, om sådant vid detta tillfälle icke låter sig göra, sist inom två månader därefter förses med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af hvad för rättigheten blifvit utfäst eller, om detta icke blifvit i afhandlingen till visst belopp bestämdt, af 6 öre för hvarje fullt antal af 10 ar utaf det upplåtna skogsskiftet.

Sökes på grund af afhandling hos offentlig myndighet betalning, skall afhandlingen förses med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes.

Skuldebref skall, då det för vinnande af inteckning eller betalning hos offentlig myndighet företes, förses med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket inteckning eller betalning sökes;

dock är skuldebref fritt från stämpel, då på grund däraf fordran bevakas i konkurs eller inteckning sökes i järnväg.

Se för öfrigt 21 och 22 §§.

Undantagskontrakt; se Afkomst af fast egendom.

Växel, godkänd eller protesterad; lika med Skuldebref.

Där växel ställes att å utrikes ort betalas eller är utfärdad å utrikes ort, skall, oberoende af den stämpel, som i allmänhet är stadgad, växeln, då den utställes eller, om den utfärdas utom riket, innan den här i riket öfverlåtes eller till godkännande eller betalning företes, förses med stämpel af 50 öre för belopp, ej öfverstigande 1,000 kronor, och därutöfver 50 öre för hvarje påbörjad tusental kronor, hvarå den lyder, dock att frihet från stämpel äger rum för växel, som är ställd att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank eller bankir föras i räkning för utställaren, äfvensom för växel, som är dragen från utlandet på utlandet och endast är betalbar i utlandet, så ock för växel, som ställes att betalas till statsförvaltningen tillhörande allmänt verks eller styrelses order.

Är växel utfärdad i flera exemplar och har ett af dem blifvit med nyssnämnda särskilda stämpel försedt, vare de öfriga från sådan stämpel fria.

Se för öfrigt 20 §.

Öfverlåtelse af kronohemman eller skattlagdt kronony bygge: afhandling därom skall, då åborätt på grund därav vinnes, förses med stämpel för kronohemman till belopp af 60 öre och för nybygge till belopp af 20 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde; dock att afhandling, på grund hvaraf åborätt vinnes för aktiebolag, som icke drifver bankrörelse, bör förses med stämpel för kronohemman till belopp af 1 krona 20 öre och för nybygge till belopp af 40 öre likaledes för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

9 §.

Till köpe- och bytesbref, på grund hvaraf lagfart sökes, bestå kontrahenterna hälften hvardera till stämpeln, om ej annorlunda därom slutadt är.

Då lagfart sökes å fång, som skett i enlighet med gällande författningar om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof eller om afledning af vatten, skall dock stämpeln af lagfartssökanden ensam gäldas.

10 §.

Då stämpelafgift skall utgå efter värdet af fast egendom, må detta icke upptagas lägre än nästföregående årets taxeringsvärde, men skall,

hvad angår köp af fast egendom eller öfverlåtelse af kronohemman eller nybygge, beräknas efter den i penningar bestämda köpe- eller löseskillingen, så framt denna öfverstiger nämnda värde.

I fråga om fast egendoms taxeringsvärde må debetsedel, så upprättad, som gällande bevillningsförfordning föreskrifver, äga lika vitsord med af vederbörande tjänsteman utfärdadt taxeringsbevis.

11 §.

Där uti afhandling om nyttjanderätt till fast egendom afgälden är bestämd att under olika år af legotiden utgå med olika belopp, beräknas stämpelafgiften å den högsta afgäld, som för något år utgöres.

I afgälden ingående persedlar eller tjänstbarheter beräknas efter det värde, hvartill de vid upplåtelsen uppskattats, eller, där visst värde därvid icke blifvit dem åsatt, efter senast fastställda markegångspris, så framt de i markegångstaxa finnas upptagna, men eljest efter det i orten gängse pris.

12 §.

Uppskattning af lifräntas kapitalvärde sker med användande af de vid denna förordning fogade tabeller II och III.

13 §.

Har fast egendom, belägen inom särskilda domstolars områden, blifvit upplåten under ägande- eller nyttjanderätt genom en handling, hvarå lagfart eller inteckning sökes, skall denna handling förses med stämpel efter fulla värdet vid den domstol, där den först företes.

14 §.

Stämpelafgift till bouppteckning förskjutes af boet.

Sådan afgift skall af delägare i boet sålunda gäldas, att enhvar vid tillträde af den honom tillkommande andel af behållningen i boet erlägger så mycket af samma afgift, som enligt därför stadgade grunder å nämnda andel belöper.

Skall stämpelafgift utgå ej mindre för äganderätt än äfven för nyttjanderätt till samma egendom, men ägaren först vid en framtida

tidpunkt får tillträda egendomen, skall afgiften jämväl för äganderätten till boet erläggas af den, som efter den affidne i första hand bekommit egendomen; skolande berörda afgift af den eller dem, som med äganderätt få egendomen tillträda, vid tillträdet återgäldas i den mån och i det förhållande dem emellan, tillträde äger rum; vederbörande obetaget att dessförinnan återgälda afgiften. Hvad sålunda blifvit stadgadt äge motsvarande tillämpning, där någon erhållit nyttjanderätt, afkomsträtt, rätt att uppbära penningar eller varor eller åtnjuta annan förmån, ifall den egendom, dylik rätt afser, i första hand tillkommer annan delägare i boet och den, som rättigheten tillfallit, först vid en senare tidpunkt äger komma i åtnjutande af densamma.

15 §.

Har vid beräkning af stämpelafgift å bouppteckning hänsyn icke tagits till sådana bestämmelser i fideikommissbref eller testamente, som, därest fideikommissbrevet eller testamentet varit företedt vid bouppteckningens inregistrering, skolat å beräkningen af stämpelafgiften inverka, vare fideikommissarien eller testamentstagaren skyldig att vid egendomens tillträde till boet återgälda ett belopp, motsvarande skillnaden emellan det stämpelbelopp, hvarmed bouppteckningen blifvit belagd, och den stämpelafgift, som för densamma skolat utgöras, därest till grund för stämpelberäkningen icke jämväl lagts den fideikommitterade eller borttestamenterade egendomen.

16 §.

Å stämpelbelopp, som jämlikt 14 eller 15 § skall till boet eller delägare däri återgäldas, erlägges jämväl fem procent ränta; dock att, där i följd af oafslutad boutredning tillträde af egendom eller rättighet kunnat ske först efter den tidpunkt, som vid stämpelberäkningen antagits, ränta för den mellanliggande tiden ej beräknas.

17 §.

För fideikommitterad egendom skall värdet vid stämpelafgifts bestämmande beräknas såsom om egendomen tillfallit fideikommissarien med äganderätt och denna öfvergått till honom från hans närmaste företrädare i fideikommissrätten.

18 §.

Fideikommissbref äfvensom annat testamente eller afhandling om gäfvä, då enligt bestämmelserna däri fast egendom skall öfvergå till flera personer efter hvarandra, förses med stämpel hvarje gång, då, efter det egendomen öfvergått till ny innehafvare, lagfart därå sökes.

19 §.

Den obligationsutgifvare, som här i riket utlämnar obligation, dagtecknad före den 1 januari 1895, skall förse obligationen med anteckning om dagen, då den utlämnas.

20 §.

Då handling, lydande å utländskt myntslag, skall beläggas med stämpel i förhållande till det i handlingen uttryckta värde, skall det utländska myntslagets värde i svenskt mynt beräknas efter den vid tiden för stämpelbeläggningen gällande växelkurs, hvartill på den ort, där stämpelbeläggningen sker, eller på närmaste inländska växelplats växlar, utställda i det främmande myntslaget och lydande på betalning vid uppvisandet, köpas.

21 §.

Därest handling, hvilken för vinnande af lagfart, inteckning eller betalning varit inför offentlig myndighet företedd och därvid blifvit försedd med stämpel, å nyo i samma afseende som tillföre ingifves, äge, med undantag för de fall, som i 18 § omförmälas, förnyad stämpelbeläggning ej rum.

Samma stadgande gälle, där på grund af skuldebref eller annat fordringsbevis betalning sökes för belopp, för hvilket inteckning tillföre varit sökt, eller där inteckning sökes för belopp, för hvilket betalning tillföre varit sökt.

22 §.

Då på grund af skuldebref eller annan handling betalning hos offentlig myndighet sökes och därvid i stället för hufvudskriften företes afskrift, bör denna förses med den för hufvudskriften stadgade stämpel.

Styrkes med intyg af domare, magistratsperson eller kronobetjänt, att hufvudskriften blifvit försedd med stämpel för det belopp, hvarför betalning sökes, eller för någon del däraf, eller visas, att tillförene inteckning eller betalning varit för samma belopp eller någon del däraf hos offentlig myndighet sökt, belägges dock afskriften icke med stämpel i vidsträcktare mån än till det belopp, som för hufvudskriften brister.

23 §.

Från stämpelafgift enligt denna Art. är kronan befriad.

III. Art.

Om återfående af erlagd stämpelafgift.

24 §.

1. Har testamente lagts till grund för beräkningen af erlagd stämpelafgift och varder testamentet genom domstols beslut helt eller delvis ogilt förklaradt, må stämpelafgiften, i den mån densamma icke bort utgå, därest vid stämpelafgiftens beräkning hänsyn icke blifvit tagen till de upphäfdade testamentsbestämmelserna, kostnadsfritt återbekommas i den ordning, som i fråga om restitution af kronoutskylder är föreskrifven.

Hvad nu blifvit stadgadt skall dock icke äga tillämpning på den stämpel, hvarmed testamente vid ansökan om lagfart å fast egendom skall förseas.

2. Yppar sig, sedan bouppteckning för inregistrering till domstol ingifvits, gäld efter den döde, må den för bouppteckningen erlagda stämpelafgift, i den mån densamma icke bort utgå, därest vid stämpelafgiftens beräkning sagda gäld varit känd och hänsyn därtill blifvit tagen, kostnadsfritt återbekommas i den uti mom. 1 här ofvan stadgade ordning, om framställning därom göres inom två år efter bouppteckningens inregistrering.

25 §.

Vill någon i annat fall, än i 24 § sägs, föra talan om återfående af stämpelafgift, som af ämbets- eller tjänsteman debiterats eller i enlighet med dennes tillsägelse blifvit erlagd för sådan handling, hvars stämpelbeläggning enligt 40 § skall i hofrätt granskas, må dylik talan inom sex månader, från det klandrade stämpelbeläggnings ägt rum, anhängiggöras i den hofrätt, hvarunder ämbets- eller tjänstemannen lyder. Part, som ej nöjes åt hofrättens beslut, så ock advokatfiskalen i hofrätten, där han finner sådant nödigt för bevarande af kronans rätt, äga mot beslutet fullfölja talan genom besvär, hvilka skola till Konungen ingifvas inom den tid, som i 30 kap. 23 § rättegångsbalken stadgas.

26 §.

Förmår i fall, som afses i 25 §, den, hvilkens rätt är af skedd stämpelbeläggning beroende, visa, att talan om återfående af för högt debiterad stämpelafgift icke kunnat af honom föras i den ordning, som i samma paragraf är föreskrifven, ankomme efter därom gjord ansökning på Konungen att efter pröfning af föreliggande omständigheter förordna om restitution af hvad i stämpelafgift för mycket erlagts.

Hvad sålunda är stadgadt gälle ock, där någon i fall, hvarom i denna Art. icke eljest är stadgadt, måst vidkännas stämpelafgift, som antingen alldeles icke bort utgå eller bort utgå med lägre belopp än det erlagda.

IV ART.

Om stämplarna och deras tillhandahållande.

27 §.

Stämplars skola vara att tillgå af följande slag, nämligen:

- a) helarksstämplar à 50 öre samt 1, 1,25, 1,50, 2 och 3 kronor, samt

Bih. till Riksd. Prot. 1908. 1 Saml. 1 Afd. 124 Häft.

b) enkla och dubbla beläggningsstämplar à 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60 och 75 öre samt 1, 1,20, 1,50, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 50, 75, 100, 200 och 500 kronor.

28 §.

När till en handling, som skall förses med stämpel, erfordras sådan till större belopp, än en stämpel innehåller, må två eller flera stämplat begagnas.

Där stämpelbeloppet utfaller i sådant tal, hvarå stämpel ej finnes eller hvartill flera stämplat å mindre värden ej kunna sammanjämkas, skall stämpel å det lägre värde, som är sagda tal närmast, begagnas.

29 §.

Till handlingar, som för vinnande af lagfart eller inteckning vid domstol företes, till bouppteckning, äktenskapsförord, morgongåfvobref och afhandlingar om lösöreköp, hvilka till underdomstol ingifvas, skola begagnas dubbla beläggningsstämplar.

Sådana stämplat skola ock begagnas, då protokoll angående bevakning af testamente skall med särskild stämpel förses.

30 §.

Beläggningsstämplar anbringas på det sätt, att den enkla beläggningsstämpeln och den med n:o 1 märkta delen af den dubbla å handlingen fästas med hela den limmade sidan.

31 §.

Då handling förses med beläggningsstämpel, skall denna, med angifvande af datum, makuleras genom lämplig påteckning, färg- eller svartstämpling.

Den som till offentlig myndighet ingifver handling, som skall förses med dubbel beläggningsstämpel, skall, där icke enligt 39 § 3 mom. stämpeln skall makuleras af vederbörande ämbets- eller tjänsteman, makulera den med n:o 1 märkta delen, hvaremot den andra delen makuleras af ämbets- eller tjänstemannen.

32 §.

Stämpling af blanketter till aktiebref, lottbref och obligationer må på därom hos statskontoret gjord ansökning verkställas genom nämnda myndighets försorg; börande sådan ansökning vara åtföljd af blanketterna, tvefald uppgift å dessas valörer och antalet af hvarje valör samt penningar motsvarande det erforderliga stämpelbeloppet.

Stämpling, hvarom här sägs, verkställas dock icke, med mindre antalet af de till stämpling samtidigt öfverlämnade blanketterna uppgår till minst ett hundra stycken.

33 §.

Statskontoret skall genom därtill antagna försäljningsmän låta tillhandahålla allmänheten stämplat af de särskilda slag, som enligt denna författning skola vara att tillgå. Sådana försäljningsmän utses, för Stockholm af statskontoret och för hvarje annan stad äfvensom, till erforderligt antal, för landet af Kungl. Maj:ts befallningshafvande.

Ett exemplar af denna författning bör tillställas försäljningsman; och åligger det honom att, då upplysning begäres om det stämpelbelopp, som erfordras för en viss handling, utan ersättning meddela sådan upplysning.

Den myndighet, som förordnat försäljningsman, äger, när så prövas skäligt, entlediga honom. Däröfver må klagan ej föras.

34 §.

Försäljningsman vare skyldig att för sin uppbörd ställa behörigen godkänd borgen eller ock nedsätta obligationer eller aflämna försäkringsbref i enlighet med därom gällande föreskrifter; ägande försäljningsman att efter rekvisition hos statskontoret få stämplat sig tillställda inom det belopp, för hvilket säkerhet sålunda blifvit ställd.

För stad förordnad försäljningsman åligger att hafva den till försäljningen afsedda lägenhet för allmänheten tillgänglig hvarje söckendag å tid, som bestämmes af den myndighet, som försäljningsmannen förordnat. Å landet skall försäljningsman vid hvarje lagtima ting tillhandahålla allmänheten stämplat, där sådant icke af vederbörande domare besörjes.

35 §.

Har ämbets- eller tjänsteman i Stockholm hos statskontoret och i länen hos Kungl. Maj:ts befallningshafvande ställt säkerhet, som i nästföregående § sägs, äge han likaledes efter rekvisition hos statskontoret erhålla de vid hans tjänsteutöfning erforderliga stämplat inom det belopp, för hvilket säkerhet blifvit af honom ställd.

Då ämbets- eller tjänsteman, hvilken har att å tjänstens vägnar emottaga handling, som enligt II Art. skall vid företeendet inför offentlig myndighet föras med stämpel, tillhandahåller stämplat, skola de till handlingen erforderliga stämplat hos honom köpas; börande i sådant fall ämbets- eller tjänstemannen verkställa stämpelbeläggningen.

Ämbets- eller tjänsteman, som på grund af föreskriften i nästföregående stycke uppburit betalning för dubbel beläggingsstämpel, utan att handlingen samtidigt därmed stämpelbelagts, åligger *dels att*, med användande af tryckta i löpande följd numrerade blanketter, omedelbart och utan ersättning lämna kvitto å sålunda uppburna medel samt därvid anteckna kvittots hufvudsakligaste innehåll å en till blanketterna hörande, på samma sätt numrerad talong, *dels ock att*, så snart lämpligen ske kan och minst en gång i månaden, till statskontoret inleverera hvad som sålunda må hafva influtit, med bifogande därvid af den del af nyssnämnda talong, som motsvarar de utfärdade kvittona.

36 §.

Då försäljningsman af Kungl. Maj:ts befallningshafvande antages eller entledigas, göre Kungl. Maj:ts befallningshafvande ofördröjligen där om anmälan hos statskontoret. Detsamma gälle ock, ifall den säkerhet, som af sådan försäljningsman blifvit ställd, undergått förändring.

Hvad sålunda stadgats, äge motsvarande tillämpning äfven i fråga om ämbets- eller tjänsteman, som för utbekommande af stämplat ställt af Kungl. Maj:ts befallningshafvande godkänd och förvarad säkerhet.

37 §.

Har genom misskrifning eller annorledes stämpel blifvit för sitt ändamål obrukbar, må densamma, helarksstämpel likväl allenast så framt det blad, hvarå stämpeln är satt, är ostympadt, hos försäljnings-

man utbytas mot annan stämpel. Dylikt utbyte må äfven äga rum för stämpel å växel, som på grund af uteblifvet godkännande återgått till växelutställaren, då af denne blifvit styrkt, att godkännande å växeln icke erhållits. Vid utbyte, som här är omförmäldt, skall för hvarje stämpel betalas 3 öre.

Stämplat till underskrifna expeditioner må afgiftsfritt på enahanda sätt utbytas, så vida behörigen styrkes, att expeditionerna icke varit för ändamålet begagnade, eller att lösen för dem icke erhållits.

V ART.

Om tillsyn å stämpelafgiftens utgörande.

38 §.

Ansvarighet därför, att expedition i vederbörlig ordning förses med stämpel, åligger vid statsdepartementen och hofexpeditionen den tjänsteman, till hvilkens tjänstebefattning hör att hålla expeditionen vederbörande till handa, samt vid öfriga myndigheter den tjänsteman, som för expeditionen ansvarar; dock att, där annan tjänsteman vederbörligen förordnats att stämpelbeläggningen verkställa, ansvarigheten åligger denne.

39 §.

Ämbets- eller tjänsteman, notarius publicus eller mäklare, till hvilken stämpel underkastad handling ingifves, bör tillse, att handlingen är behörigen försedd med stämpel, och att stämpeln är makulerad på sätt i 31 § föreskrifves.

Är handlingen icke behörigen försedd med stämpel och erlägges ej genast efter erhållen tillsägelse penningar till det felande stämpelbeloppet eller, där ämbets- eller tjänstemannen ej är stämpelförsäljningsman, nämnda stämpelbelopp, må handlingen ej mottagas.

Då ämbets- eller tjänsteman jämlikt 35 § 2 mom. verkställer stämpelbeläggning af handling, som ingifves till offentlig myndighet, åligger honom ock att utan ersättning makulera stämpeln. Är i annat fall stämpel till ingifven handling ej vederbörligen makulerad, bör ämbets- eller tjänstemannen, notarius publicus eller mäklaren besörja

fullgörandet däraf mot ersättning för besväret därmed af 5 öre för hvarje stämpel; dock må denna ersättning ej beräknas för flera stämplat än det minsta antal, som för handlingen erfordras.

40 §.

Då renoveradt exemplar af underrätts protokoll öfver lagfarter, inteckningar, äktenskapsförord samt bouppteckningar, testamenten, som vid domstolen bevakas, morgongåfvobref och afhandlingar om lösöre-köp till hofrätt insändas, skola därvid fogas de med n:o 2 märkta delarna af de dubbla beläggningsstämplar, med hvilka de till proto-kollen hörande handlingar blifvit försedda; börande dessa stämpeldelar antingen fasthäftas i brädden vid den § af protokollet, där det ärende, som föranledt stämpelbeläggningen, förekommer, eller ock, med dom-stolens sigill genomdragna, särskildt medfölja protokollet med åtecknad hänvisning, till hvilka §§ de höra.

41 §.

1. De insända stämpeldelarne skola i hofrätternas advokatfiskals-kontor granskas och med protokollen jämföras genom därtill af hof-rätterna förordnade tjänstemän, hvilka böra förekommande felaktig-heter hos advokatfiskalen anmäla; ägande desse tjänstemän att för omförmälda granskningsarbete, hvilket för alla under ett år till advokat-fiskalskontoret aflämnade protokoll bör vara fulländadt senast inom slutet af det nästföljande året, uppbära af stämpelmedlen utgående arfvoden.

2. Finner advokatfiskalen på grund af anmälan, hvarom i mom. 1 blifvit sagdt, anledning att mot ämbets- eller tjänsteman anställa åtal för fel eller försummelse i afseende å stämpelbeläggning, förfares på sätt 54 § stadgar. Advokatfiskalen vare jämväl obetaget att, där han för bevarande af kronans rätt finner sådant nödigt, i hofrätten föra talan mot enskild part om utgifvande af felande stämpelbelopp.

42 §.

Å brädden af de i 40 § omförmälda protokoll bör, i afseende å handling, hvars stämpelbeläggning skall i hofrätt redovisas, göras anteckning dels om värdet, som ligger till grund för stämpelberäk-ningen, dels ock om stämpelns belopp.

På enahanda sätt bör i fråga om handling, som förut blifvit försedd med stämpel för hela eller någon del af det värde, efter hvilket stämpeln eljest skolat beräknas, antecknas när och hvarest stämpelbeläggningen ägt rum, så ock beträffande testamente, som vid domstol bevakas, innan bouppteckning efter testamentsgifvaren för inregistrering dit ingifvits, anteckning göras därom, att bouppteckningen ännu icke blifvit inregistrerad.

43 §.

Å stämplat, som blifvit till hofrätt insända, må kvitto kunna erhållas, därest afsändaren aflämnar två lika lydande, af honom underskrifna förteckningar å stämplarnes antal och sammanräknade belopp, af hvilka förteckningar den ena kvarstannar hos hofrätten, den andra återstalles kvitterad.

VI ART.

Om uppbörd och redovisning.

44 §.

Försäljningsman åligger att inom åtta dagar efter hvarje kvartals slut till statskontoret inleverera under kvartalet influtna stämpelmedel.

45 §.

Hvarje år å sista söckendagen skall i Stockholm genom statskontorets och i länen genom Kungl. Maj:ts befallningshafvandes försorg inventering hos försäljningsman anställas till utrönande, huru mycket af emottagna stämplat är osåldt; och må därvid hos domare å landet stämplat, som blifvit använda till sådana, något årets ting tillhörande expeditioner, hvilka vid inventeringstillfället, enligt intyg af förrättningsmannen, kronofogde eller länsman, ännu icke äro utlösta, i instrumentet öfver förrättningen upptagas såsom osålda.

Jämväl å annan tid må, när omständigheterna därtill föranleda, inventering hos försäljningsman kunna äga rum och då tillika redovisning honom affordras för hvad af emottagna stämplat icke finnes i behåll.

46 §.

Försäljningsman skall föra och för kalenderår avsluta räkning öfver emottagna stämplat och hvad därför i penningar inflyter; börande denna räkning jämte kvittenserna å hvad under året i penningar levererats vara aflämnad till statskontoret sist den 15 januari nästföljande år vid vite af en krona för hvarje dag, försäljningsmannen därutöfver med räkning uteblifver.

Samtidigt härmed skall jämväl återstoden af stämpelmedlen för året vara inlevererad till statskontoret vid påföljd i annat fall, att försäljningsmannen anses hafva försålt alla af honom emottagna stämplat; och åligger i följd häraf statskontoret att genast låta indrifva det där- emot svarande, dittills icke redovisade belopp jämte laga ränta därå.

47 §.

På framställning af försäljningsman äger statskontoret efter föregående granskning att för sådana stämplat, hvilka enligt 37 § få utbytas, bevilja afskrifning i räkenskapen emot den i nämnda § stadgade afgift, där sådan skall utgå; börande å hvarje stämpel, för hvilken afskrifning sålunda medgifves, medelst färg- eller svartstämpling anbringas ordet »makulerad».

Innan afskrifning beviljats, må stämplatna i räkenskapen upptagas såsom behållning.

48 §.

Den hos statskontoret anställde stämpelkassören skall det åligga att före utgången af februari månad hafva till statskontoret aflämnat sin uppbördsredogörelse för nästförflutna kalenderår med därtill hörande verifikationer vid vite af en krona för hvarje dag, han därutöfver uteblifver med redogörelsen.

Inom den 15 januari skola af Kungl. Maj:ts befallningshafvande till statskontoret insändas instrumenten öfver de hos försäljningsmännen hållna inventeringar.

Statskontoret har att inom den 1 april till kammarrätten öfverlämna ej mindre en öfver stämpeluppbörden i riket upprättad redogörelse för det nästföregående kalenderåret än äfven stämpelkassörens redogörelse, försäljningsräkningarna och instrumenten öfver de hos försäljningsmännen hållna inventeringar.

49 §.

I redovisning för stämplat äger försäljningsman såsom ersättning för besvär och kostnader räkna sig till godo, i Stockholm tre procent samt i öfriga städer och å landet fyra procent af det belopp, för hvilket stämplat försålts, till och med en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor. För öfverskjutande belopp till och med 200,000 kronor beräknas provisionen efter två procent och för belopp utöfver 200,000 kronor efter en tiondedels procent.

Har på grund af oriktig debitering genom laga kraft ägande beslut förordnats, att erlagd stämpelafgift må återbekommas, skall därå belöpande provision gå åter.

50 §.

Hvad i denna Art. är stadgad om försäljningsman gälle äfven i fråga om ämbets- eller tjänsteman, hvilken jämlikt 35 § för sin tjänstutöfning erhållit stämplat; dock med iakttagande, förutom af den i 35 § tredje stycket gifna föreskriften om inleverering af förskottsvis uppburna stämpelmedel,

dels att domhafvande å landet må, äfven om han är boende i Stockholm, tillgodoföra sig provision med fyra procent af det belopp, för hvilket stämplat försålts, till och med en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor,

dels ock att, där samma ämbete eller tjänst under ett kalenderår uppehållits af flera personer, hvilka hvar för sig begagnat den ämbets- och tjänsteman medgifna rätt att mot ställd säkerhet erhålla stämplat, provisionen för de stämplat, som blifvit af dessa personer tillsammans försålta, skall beräknas såsom om alla stämplaterna försålts af endast en person, hvarefter det härvid uppkommande samfällda provisionsbeloppet skall fördelas mellan de olika redogörarna efter förhållandet mellan de belopp, hvartill provisionen för en hvar af dem skulle hafva uppgått, därest den beräknats allenast på hans försäljningssumma.

Skall provisionsbelopp fördelas mellan flera redogörare på sätt i nästföregående punkt sägs, äge statskontoret att, sedan samtliga dessa redogörelser för det ifrågavarande året inkommit och blifvit granskade, samt bruttoförsäljningssumman behörigen inlevererats, till en hvar af redogörarna från vederbörligt anslag utbetala den honom tillkommande andel i det samfällda provisionsbeloppet.

Har ämbets- eller tjänsteman, som begagnat sig af den honom i 35 § medgifna rätt att för sin tjänsteutöfning utbekomma stämplor, tillhandahållit annan ämbets- eller tjänsteman stämplor i syfte att på detta sätt bereda sig eller den andre stämpelprovision till högre belopp än som skolat utgå, därest hvar för sig varit redogörare, straffes såsom för tjänstefel efter allmän lag.

Detsamma gälle ock, om ämbets- eller tjänsteman, som på grund af bestämmelsen i 35 § fått stämplor till sig utlämnade, försäljer till allmänheten stämplor, hvilka icke varit erforderliga vid hans tjänsteutöfning, i syfte att därigenom bereda sig förmånen af provision å de sålunda försålda stämplorna.

Där särskilda bestämmelser äro meddelade om provision för tjänsteman, hvilken vid ämbetsverk erhållit förordnande att verkställa stämpelbeläggning af expeditioner, gäller hvad sålunda är stadgad.

VII ART.

Om ansvar för öfverträdelse af denna författning.

51 §.

Fel eller försummelse af ämbets- eller tjänsteman, notarius publicus eller skeppsklarerare vid fullgörande af hvad enligt denna författning honom åligger, så ock försummelse af mäklare att förse af honom utfärdad handling med föreskrifven stämpel anses efter allmän lag.

52 §.

1. Den, som utgifver växel, anvisning, invisning, handling, som innefattar uppdrag om inkassering af penningar och emot hvars företeende eller aflämnande betalning fordras, kvittens, som, för inkassering af penningar genom annan person än fordringsägaren, från en ort till en annan försändes, eller bevis om insättning å depositionsräkning hos bank eller bankir eller å kapitalräkning utan att därvid förse handlingen med stadgad stämpel, så ock den, som öfverlåter eller till godkännande eller betalning företer å utrikes ort utfärdad växel, anvisning, invisning, sådan handling, innefattande uppdrag om in-

kassering, eller sådant kvittens, som ofvan säges, utan att handlingen är med föreskrifven stämpel försedd, skall böta tio gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot fem kronor.

2. Åsidosätter någon hvad i 8 § finnes föreskrifvet om stämpelbeläggning af aktie- eller lottbrief, då det af aktiebolag eller solidariskt bankbolag utfärdas, böte tio gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

3. Den obligationsutgifvare, som utlämnar obligation utan att därvid förse handlingen med stadgad stämpel, så ock den, som belånar, försäljer eller på hvad sätt det vara må öfverlåter i utlandet utgifven obligation, utan att handlingen är försedd med föreskrifven stämpel eller sådan påteckning af magistrat, som här ofvan under rubriken obligation i 8 § omförmäles, skall böta tjugugu gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

4. Den obligationsutgifvare, som här i riket utlämnar obligation, dagtecknad före den 1 januari 1895, samt underlåter att förse obligationen med den i 19 § föreskrifna anteckning, skall böta tjugugu gånger den å handlingen belöpande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

Varder, enligt hvad i 8 § stadgas, aktie- eller lottbrief eller obligation, som utlämnas i ersättning för eller utbyte mot annan dylik handling, ej belagd med stämpel, och underlåter någon, som är pliktig förse aktie- eller lottbriefvet eller obligationen med anteckning om orsaken därtill, att verkställa sådan anteckning, straffes med böter från och med tio till och med etthundra kronor.

5. Utgifvare af gåfvobref om lös egendom, af köpe- eller bytesbref om fartyg eller af afhandling om skogsafverkning skall för underlåtenhet att vid utgifvandet eller, i fråga om afhandling om skogsafverkning, sist inom två månader därefter förse dylik handling med stadgad stämpel, böta två gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

6. Underlåter testamentstagare, som erhållit vederbörande arfvinges godkännande af testamente, till hvilket testamentstagaren veterligen hänsyn icke tagits vid stämpelbeläggning af bouppteckningen efter testamentsgifvaren och hvilket icke heller blifvit för bevakning vid domstol föredt, att, då tid för testamentsbevakning ute är och en månad förflutit, sedan godkännande erhållits, förse testamentet med föreskrifven stämpel, böte två gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

7. Där handling, i afseende å hvars stämpelbeläggning ansvar i 1, 3, eller 5 mom. stadgas, icke blifvit af den, hvilken stämpelbeläggningen ålegat, försedd med behörig stämpel, vare äfven den, hvilken såsom bevis om förvärfvad rättighet mottager handlingen eller densamma för annans räkning försäljer, belånar eller till godkännande eller betalning företer utan att belägga den med felande stämpel, underkastad det för felaktig eller försummad stämpelbeläggning af handlingen stadgade ansvar.

8. Köpare eller säljare af fast egendom, som genom aftal om betalning utöfver hvad den för lagfarts vinnande företedda köpeafhandling innehåller eller genom erläggande eller mottagande af sådan betalning föranledt, att honom åliggande stämpelafgift icke utgjorts för hela det belopp, som betingats för den fasta egendomen med hvad därtill hörer, skall böta två gånger den felande stämpelns belopp, dock ej under tjugufem kronor.

9. Den, som uppgifver död mans bo, men därvid uppsåtligen döljer undan tillgång af det värde eller lämnar annan falsk uppgift af sådan beskaffenhet, att bouppteckningen af den anledning blifvit belagd med stämpel till lägre belopp, än eljest vederbort, böte två gånger den felande stämpelns belopp, dock vare minsta bot tjugufem kronor; och må den domstol, där bouppteckning skall ingifvas, på yrkande vid underrätt af allmän åklagare och vid hofrätt af advokatfiskal, vid vite tillhålla den, som uppgifvit död mans bo, att med ed fästa uppgiftens riktighet.

10. Har någon i skriftlig förklaring, hvarom i 8 § C. under rubriken: Köp af fast egendom stadgas, mot bättre vetande lämnat oriktigt meddelande och därigenom föranledt, att stämpelafgift å något fång till fast egendom icke blifvit erlagd, böte från och med fyra till och med tio gånger det felande stämpelbeloppet; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

11. I de fall, hvarom sägs i denna §, följe ock skyldighet att ersätta kronans förlust.

53 §.

Har någon, som i de fall, om hvilka i 52 § förmäles, är skyldig förse handling med stämpel, försummat att makulera stämpel, hvarmed handling blifvit belagd, vare påföljden böter fem kronor.

54 §.

Åtal mot ämbets- eller tjänsteman för öfverträdelse af denna författning anhängiggöres och utföres i den ordning, som i afseende på åtal för tjänstefel i allmänhet är föreskrifven; dock att tiden för anställande af åtal för fel eller försummelse i afseende å stämpelbeläggning, för hvilken enligt 40 § skall i hofrätt redovisas, beräknas till två år från den dag, då renoveradt protokoll till hofrätten inkommit.

55 §.

De i 52 och 53 §§ omförmälda förseelser åtalas af allmän åklagare vid allmän domstol.

56 §.

Mål, som angår brist hos försäljningsman eller ämbets- eller tjänsteman i uppbörden för de till honom utlämnade stämplat, handlägges i den ordning, som är för balansmål stadgad.

57 §.

Böter enligt denna författning förvandlas vid bristande tillgång efter allmän strafflag.

58 §.

1. Af böter och annat skadestånd, än i 2 mom. här nedan sägs, som enligt denna författning ådömas, tillfalle hälften åklagaren och hälften kronan.

2. Har anmärkning af särskild enligt 41 § förordnad tjänsteman föranlett, att högre stämpelbelopp, än vid handlings stämpelbeläggning varit beräknadt, kommit statsverket till godo, utgår anmärkningsarfvode å dessa medel med femton procent, hvaraf hälften tillfaller denne tjänsteman och hälften advokatfiskalen i hofrätten.

Om stämpelafgift för spelkort, om stämpelafgift för försäljning af punsch, arrak och rom samt om stämpelafgift vid köp och byte af fondpapper är särskildt stadgad.

Denna författning träder i kraft den 1 januari 1909 och skall lända till efterrättelse till slutet af det år, under hvars lopp ny stämpelbevillning varder af Riksdagen fastställd.

Tabell I,

utvisande kapitalvärdet, efter en räntefot af fem för hundra, af en under ett visst antal år utgående ränta eller annan förmån till värde af 1 krona.
(Se 8 §.)

Antal år.	Kapitalvärde. Kronor.	Antal år.	Kapitalvärde. Kronor.	Antal år.	Kapitalvärde. Kronor.
1	1,0000	23	14,1630	45	18,6628
2	1,9524	24	14,4886	46	18,7741
3	2,8594	25	14,7986	47	18,8801
4	3,7232	26	15,0939	48	18,9810
5	4,5460	27	15,3752	49	19,0772
6	5,3295	28	15,6430	50	19,1687
7	6,0757	29	15,8981	51	19,2559
8	6,7864	30	16,1411	52	19,3390
9	7,4632	31	16,3725	53	19,4181
10	8,1078	32	16,5928	54	19,4934
11	8,7217	33	16,8027	55	19,5651
12	9,3064	34	17,0025	56	19,6335
13	9,8633	35	17,1929	57	19,6985
14	10,3936	36	17,3742	58	19,7605
15	10,8986	37	17,5469	59	19,8195
16	11,3797	38	17,7113	60	19,8758
17	11,8378	39	17,8679	61	19,9293
18	12,2741	40	18,0170	62	19,9803
19	12,6896	41	18,1591	63	20,0000
20	13,0853	42	18,2944	och där- utöfver.	
21	13,4622	43	18,4232		
22	13,8212	44	18,5459		

Tabell III *),

utvisande kapitalvärdet, efter en räntefot af fem för hundra, af en lif-ränta eller annan förmån, som vid slutet af hvarje år under en persons af *kvinnkön* lifstid utgår med belopp eller till värde af 1 krona.

(Se 8 och 12 §§.)

Ålder.	Kapitalvärde.	Ålder.	Kapitalvärde.	Ålder.	Kapitalvärde.	Ålder.	Kapitalvärde.
0	14,3449	27	15,8132	53	11,5178	80	3,8019
1	16,1021	28	15,7155	54	11,2585	81	3,5641
2	16,5813	29	15,6146	55	10,9910	82	3,3278
3	16,8515			56	10,7160	83	3,0968
4	17,0369	30	15,5094	57	10,4347	84	2,8734
5	17,1575	31	15,3998	58	10,1485	85	2,6592
6	17,2279	32	15,2853	59	9,8581	86	2,4543
7	17,2631	33	15,1663	60	9,5640	87	2,2595
8	17,2715	34	15,0430	61	9,2663	88	2,0854
9	17,2568	35	14,9158	62	8,9663	89	1,9395
10	17,2268	36	14,7834	63	8,6647		
11	17,1768	37	14,6461	64	8,3610	90	1,8284
12	17,1160	38	14,5046	65	8,0554	91	1,7309
13	17,0426	39	14,3602	66	7,7487	92	1,6308
14	16,9662	40	14,2107	67	7,4431	93	1,5056
15	16,8867	41	14,0550	68	7,1380	94	1,3599
16	16,8059	42	13,8913	69	6,8340	95	1,2162
17	16,7231	43	13,7190	70	6,5310	96	1,0934
18	16,6380	44	13,5369	71	6,2312	97	0,9938
19	16,5507	45	13,3447	72	5,9343	98	0,900
20	16,4619	46	13,1425	73	5,6422	99	0,818
21	16,3722	47	12,9315	74	5,3573	100	0,718
22	16,2816	48	12,7125	75	5,0802	101	0,644
23	16,1897	49	12,4868	76	4,8098	102	0,34
24	16,0966	50	12,2539	77	4,5464		
25	16,0029	51	12,0151	78	4,2908		
26	15,9086	52	11,7699	79	4,0439		

Utgår lifräntan eller förmånen i stället med en fjärdedel vid slutet af hvarje kvartal, ökas förestående kapitalvärden med 0,375. Utgår den halfårsvis, är ökningen af värdet 0,25. Utgår den helårsvis, men i *början af året*, ökas värdet med 1.

*) grundad på statistiska centralbyråns dödlighetstabell för åren 1871–1880.

Tabell II *),

utvisande kapitalvärdet, efter en räntefot af fem för hundra, af en lif-ränta eller annan förmån, som vid slutet af hvarje år under en persons af *mankön* lifstid utgår med belopp eller till värde af 1 krona.
(Se 8 och 12 §§.)

Ålder.	Kapitalvärde.	Ålder.	Kapitalvärde.	Ålder.	Kapitalvärde.	Ålder.	Kapitalvärde.
0	13,8142	25	15,5930	50	11,5655	75	4,6017
1	15,8777	26	15,4947	51	11,3318	76	4,3350
2	16,3794	27	15,3921	52	11,0916	77	4,0774
3	16,6578	28	15,2833	53	10,8449	78	3,8309
4	16,8408	29	15,1692	54	10,5922	79	3,5957
5	16,9578	30	15,0488	55	10,3344	80	3,3690
6	17,0252	31	14,9248	56	10,0709	81	3,1497
7	17,0480	32	14,7960	57	9,8015	82	2,9335
8	17,0499	33	14,6627	58	9,5269	83	2,7226
9	17,0280	34	14,5235	59	9,2478	84	2,5180
10	16,9837	35	14,3081	60	8,9658	85	2,3235
11	16,9258	36	14,2316	61	8,6798	86	2,1368
12	16,8542	37	14,0780	62	8,3892	87	1,9546
13	16,7638	38	13,9188	63	8,0925	88	1,7826
14	16,6657	39	13,7544	64	7,7932	89	1,6325
15	16,5587	40	13,5856	65	7,4932	90	1,5019
16	16,4514	41	13,4118	66	7,1958	91	1,3745
17	16,3452	42	13,2312	67	6,8979	92	1,2445
18	16,2413	43	13,0432	68	6,5999	93	1,1130
19	16,1413	44	12,8486	69	6,3025	94	1,0053
20	16,0458	45	12,6487	70	6,0096	95	0,9016
21	15,9554	46	12,4440	71	5,7227	96	0,8433
22	15,8674	47	12,2328	72	5,4384	97	0,8185
23	15,7787	48	12,0159	73	5,1560	98	0,8223
24	15,6874	49	11,7932	74	4,8758	99	0,551
						100	0,48

Utgår lifräntan eller förmånen i stället med en fjärdedel vid slutet af hvarje kvartal, ökas förestående kapitalvärden med 0,375. Utgår den halfårsvis, är ökningen af värdet 0,25. Utgår den helårsvis, men *i början af året*, ökas värdet med 1.

*) grundad på statistiska centralbyråns dödlighetstabell för åren 1871—1880.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
3 april 1908.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD,
MALM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Swartz anförde vidare:

I senast utfärdade stämpelförordning af den 2 juni 1899 hafva under hvart och ett af de påföljande åren, med undantag af år 1903, beslutats förändringar af större eller mindre omfattning och betydelse. De sålunda förändrade bestämmelserna återfinnas i särskilda nådiga kungörelser af den 15 juni 1900, den 14 juni 1901, den 13 juni 1902, den 1 juli 1904, den 25 maj 1905, den 8 juni 1906 samt den 15 mars och den 14 juni 1907.

Tid efter annan hafva dessutom dels från Riksdagens sida och dels från andra håll framkommit förslag till ändringar i eller tillägg till vissa af nu gällande stadganden i stämpelförordningen, hvilka förslag,

Bih. till Riksd. Prot. 1908. 1 Saml. 1 Afd. 124 Häft.

efter föregången förberedande behandling, nu torde befinnas i det utredda skick, att de böra till slutlig pröfning af Eders Kungl. Maj:t upptagas.

De framställningar och förslag, på hvilka jag här närmast syftar, äro:

Riksdagens skrifvelse den 2 maj 1902 (n:o 57) i anledning af justitieombudsmannens framställning rörande provision vid försäljning af stämplat; i hvilken fråga rikets hofrätter och statskontoret afgifvit infordrade underdåniga utlåtanden;

Riksdagens skrifvelse den 20 februari 1903 (n:o 10) i anledning af justitieombudsmannens framställning om kontrollen öfver stämpeluppbörden; i hvilket ärende Eders Kungl. Maj:ts samtliga befallningshafvande afvensom statskontoret med infordrade underdåniga utlåtanden inkommit;

Riksdagens skrifvelse den 14 maj 1904 (n:o 146) med begäran om utredning och förslag till afhjälpande af vissa missförhållanden i afseende å stämpelbeläggning af köp af fast egendom m. m.; i anledning hvaraf öfverståthållareämbetet och Eders Kungl. Maj:ts samtliga befallningshafvande blifvit hörda samt statskontoret afgifvit underdånigt utlåtande;

statskontorets och kammarrättens underdåniga skrifvelse den 9 mars 1897 med förslag till bestämmelser om frihet från stämpelafgift för vissa intyg och underrättelser, som utlämnas på grund af förordningen angående patent samt lagarna om skydd för varumärken och om skydd för vissa mönster och modeller; i hvilket ärende patent- och registreringsverket med underdånigt utlåtande inkommit;

kommerskollegii underdåniga skrifvelse den 6 juni 1899 angående förändrade bestämmelser om stämpelafgiften för vissa hviloståndsresolutioner; i anledning hvaraf statskontoret och kammarrätten med gemensamt underdånigt utlåtande inkommit;

särskilda underdåniga framställningar från Kalmar läns norra hushållningssällskaps förvaltningsutskott och från Östergötlands läns hushållningssällskap om frihet från stämpelafgift enligt II Art. för hushållningssällskapen såsom förmedlare af egnahemslånerörelsen;

från justitiedepartementet framställda förslag å ena sidan om stämpelfrihet dels för sådan afskrift ur fartygsregistret, som enligt lagen om inteckning i fartyg bör meddelas vederbörande domstol, dels ock för besked rörande beslut om ersättning af allmänna medel till tolk, som domstol anlitat, samt å andra sidan om upphörande af den stämpelfrihet, som nu äger rum för kommunikationsresolution, utfärdad i nedre justitierevisionen; samt

ett på sin tid inom finansdepartementet af tillkallade sakkunniga uppgjortt förslag till förtydligande och fullständigande af stämpelför-

ordningens bestämmelser rörande arfsskatten; öfver hvilket förslag statskontoret och kammarrätten afgifvit infordradt gemensamt underdånigt utlåtande.

Slutligen har ock i dessa dagar från civildepartementet till mig gjorts framställning om vidtagande af de förändringar i stämpelförordningen, som skulle blifva en följd, därest vissa i sammanhang med landtränsmästartjänsternas indragning föreslagna anordningar beträffande distribueringen af stämplarna m. m. komme att vidtagas; i anledning hvaraf statskontoret med utlåtande inkommit.

Af nu omförmälda förslag synas åtskilliga vara af beskaffenhet att böra föranleda nådig framställning till Riksdagen att i gällande stämpelförordning besluta förändringar, af hvilka flera äro mycket omfattande. Det har vid sådant förhållande synts mig, för vinnande af nödig öfverskådlighet och reda, erforderligt att utarbета ett fullständigt förslag till ny stämpelförordning, hvori dels iakttoges de efter 1899 beslutade ändringarna och dels på sina behöriga platser infördes förslagsvis sådana nya bestämmelser, som af gjorda framställningar, ändrade förhållanden eller andra skäl funnes påkallade. I detta syfte hafva alltså gällande stadganden angående stämpelafgiften blifvit underkastade en revision, hvars resultat framgår af det förslag till ny förordning angående stämpelafgiften, som jag härmed anhåller att få för Eders Kungl. Maj:t framlägga, och för hvars detaljbestämmelser, i den mån de äro nya eller afvikande från hittills gällande, jag nu ber att få något närmare redogöra; därvid i hufvudsak följande den ordning, hvar till stämpelförordningens nuvarande uppställning gifver anledning.

I ART.

Om stämpel till statsmyndigheternas expeditioner.

1 §.

Bland statsmyndigheter, tillhörande fjärde afdelningen, hafva här upptagits de nytillkomna: riksförsäkringsanstalten, försäkringsinspektionen, patent- och registreringsverket samt bankinspektionen. Till tredje afdelningen har hänförs styrelsen för Trollhätte kanal- och vattenverk.

Vid grupperingen inom de olika afdelningarna har statsdepartementsindelningen blifvit följd.

3 §.

*Frihet från
stämpelavgift
för vissa in-
tyg och under-
rättelser.*

I nådig proposition den 9 januari 1897 hade Kungl. Maj:t för Riksdagen framlagt ett förslag till lag om skydd för vissa mönster och modeller, i hvilken sålunda föreslagna lag stadgades: i 6 §, att, om den myndighet, som hade att verkställa registrering af mönster, funne att den, som sökt dylik registrering, ej fullgjort hvad enligt 5 § 1 mom. honom ålegat, skriftlig underrättelse därom skulle hållas sökanden tillhanda; i 8 §, att, om ansökning förklarats förfallen eller blifvit afslagen, underrättelse om beslutet med skälen därför skulle skriftligen delgifvas sökanden; samt i 9 §, att, om ansökningshandlingarna vore fullständiga och anledning ej förekommit att afslå ansökningen, mönstret skulle registreras och intyg därom samt om dagen, då ansökningen inkom, hållas sökanden tillhanda.

a) *Kungl. bref
den 16 januari
1897 till stats-
kontoret och
kammarrätten.*

Då Kungl. Maj:t fann det böra komma under öfvervägande, huruvida icke frihet från stämpel borde medgifvas för de i nyssberörda paragrafer af den föreslagna lagen omförmälda handlingar, i sammanhang hvarmed jämväl syntes böra meddelas *uttryckligt* stadgande om frihet från stämpel för de handlingar af enahanda eller likartad beskaffenhet, som omförmäldes i 5, 6 och 7 §§ af nådiga förordningen angående patent den 16 maj 1884 samt 3, 5, 9 och 11 §§ i lagen om skydd för varumärken den 5 juli samma år och hvilka, på sätt som måste anses öfverensstämmande med grunderna för nyss nämnda författningar, redan utlämnades utan afgift, erhöilo genom nådigt bref den 16 januari 1897 statskontoret och kammarrätten befallning att inkomma med underdånigt utlåtande, huruvida, under förutsättning att berörda lagförslag blefve af Riksdagen antaget, i förordningen angående stämpelavgiften lämpligen borde införas bestämmelser om frihet från stämpel dels för *intyg*, att mönster blifvit registrerad, att ansökning om registrering af varumärke blifvit mottagen eller att registrering af varumärke blifvit förnyad, och dels för *underrättelse*, att den, som sökt registrering af mönster, ej fullgjort hvad honom enligt 5 § 1 mom. af lagen om skydd för vissa mönster och modeller ålegat, att ansökning om registrering af mönster förklarats förfallen eller afslagits, att den, som sökt patent, ej fullgjort hvad honom enligt 4 § 1 mom. af förordningen angående patent ålegat, att ansökning om patent blifvit afslagen, att registrering af varumärke eller förnyelse af sådan registrering vägrats, eller att varumärke blifvit ur registret affördt.

Med afseende härå erinrade ämbetsverken i underdånigt utlåtande den 9 mars 1897, att enligt det för Riksdagen framlagda förslaget till lag om skydd för vissa mönster och modeller en registreringsavgift för hvarje mönster eller modell af 10 kronor skulle erläggas utan rätt för sökande, hvilkens ansökning blefve afslagen, att återbekomma större eller mindre del däraf; att enligt 11 § (jämförd med 4 § 3 mom.) af nådiga förordningen angående patent den 16 maj 1884, sådana dessa paragrafer lydte i nådiga förordningen den 14 april 1893, vid hvarje ansökning om patent skulle fogas afgift af tjugu kronor; att för beviljad patent därjämte skulle under patenttiden erläggas vissa årliga afgifter; att enligt 3 § i lagen om skydd för varumärken den 5 juli 1884 ansökning om registrering skulle åtföljas af afgifter för registreringen och dess kungörande, fyrtio kronor; att skyddet för registrerad varumärke upphörde efter tio år, därest ej förnyelse inom denna tid söktes; samt att vid förnyelse af registrering af varumärke afgift skulle erläggas med tio kronor. Då alltså sökande af sådan registrering, för hvilken af ämbetsverken redogjorts, hade att vidkännas kostnader i form af afgifter till staten, hvilka afgifter i vissa fall finge anses ganska betydliga, hemställde ämbetsverken, att stämpelfrihet måtte föreskrifvas för omförmälda intyg och underrättelser.

b) Utlåtande af statskontoret och kammar-rätten.

Det för 1897 års Riksdag framlagda lagförslaget blef visserligen icke af Riksdagen antaget; men lagen om skydd för vissa mönster och modeller den 10 juli 1899 innehåller beträffande sådana intyg och underrättelser, hvarom nyss nämnts, enahanda bestämmelser som 1897 års förslag.

c) Departementschefen.

Numera hafva jämväl stadgandena i patentförordningens 6 och 7 §§ om skyldighet att meddela underrättelse om beslut, att patentansökning afslagits, genom lagen den 9 maj 1902 om ändrad lydelse af vissa paragrafer i förordningen angående patent den 16 maj 1884 ersatts med bestämmelsen i 8 § af nämnda lag, att sådan underrättelse skall meddelas, om en patentansökning förklarats förfallen eller afslagits.

I underdånigt utlåtande den 28 november 1905 har patent- och registreringsverket anført, att samtliga ifrågavarande underrättelser af ämbetsverket expedierats såsom bref till vederbörande och utlämnats utan afgift. Äfven de i lagen om skydd för varumärken omförmälda intyg, hvilka meddelats af verkets registrator, hade tillställts vederbörande utan afgift. Endast de intyg, som på grund af § 9 i lagen om skydd för vissa mönster och modeller utfärdats om mönstrets registrering, hade belagts med en stämpelavgift af en krona, men varit fria från lösen. Dessa intyg hade utfärdats af ämbetsverket samt ut-

d) Utlåtande af patent- och registreringsverket.

gjort bevis om ett af verket fattadt beslut, hvarför de såsom »bevis, annat» belagts med nämnda stämpelafgift, och syntes en dylik obetydlig afgift icke vålla de registreringssökande någon olägenhet.

e) *Departementschefen.*

Då den inom patent- och registreringsverket tillämpade praxis i förevarande afseenden synes mig öfverensstämma med grunderna för gällande lagstiftning i hithörande ämnen, men stämpelfriheten dock torde böra utsträckas att gälla jämväl för de bevis, som utfärdas om mönsters registrering, har i det af mig nu framlagda författningsförslag införts föreskrifter, enligt hvilka samtliga här ifrågakomna intyg och underrättelser skola åtnjuta stämpelfrihet.

*Stämpelafgiften
å hvilostånds-
resolution, ut-
färdad enligt
lagen angående
eftersökande
och bearbetande
af stenkols-
fyndigheter.*

a) *Framställ-
ning från
kommers-
kollegium.*

I underdånig skrifvelse den 6 juni 1899 har kommerskollegium anført, att enligt då gällande stämpelförordning af den 9 augusti 1894 hviloståndsresolution, som af bergmästare meddelades, skulle fördes med stämpel till belopp af fem kronor för hvarje grufveutmål eller, där grufvelägenhet ej blifvit med utmål försedd, för hvarje inmutadt område, hvilket beviljadt hvilostånd afsåge, samt för hvarje år, hviloståndet medgifvits att gälla. Däremot omförmäldes i berörda förordning icke något om stämpel till af bergmästare utfärdad resolution, hvarigenom, med stöd af 27 § i lagen den 28 maj 1886 angående eftersökande och bearbetande af stenkolsfyndigheter, hvilostånd medgifvits i afseende å område, därå koncession enligt nyssnämnda lag beviljats. Något skäl för ett dylikt förhållande syntes kommerskollegium desto mindre kunna med fog åberopas, som dels ett koncessionsområde kunde omfatta ända till 1,600 hektar, under det att ett utmål enligt grufvestadgan den 16 maj 1884 omfattade högst 4 hektar, dels ock den arbetsskyldighet, från hvars fullgörande beviljadt hvilostånd befriade, vore i fråga om koncessionsområde så väsentligt mycket större än i fråga om grufveutmål. Tvärtom syntes giltig anledning förefinnas att för resolution, hvarigenom hvilostånd beviljats för koncessionsområde, föreskrifva särskild stämpelafgift, hvilken, i betraktande därå att omfattningen af den årliga arbetsskyldigheten för område, därå koncession meddelats, vore lämpad efter områdets storlek, borde fastställas att utgå för hvarje hektar af koncessionsområdet och hvarje år, hvarunder hviloståndet åtnjötes.

I fråga om bestämmandet af stämpelbeloppets storlek anförde kommerskollegium följande. För det största område, en och samma koncession finge omfatta, eller 1,600 hektar, finge enligt 26 § i lagen den 28 maj 1886 den årliga arbetsskyldigheten icke sättas lägre, än att värdet af arbetet motsvarade 10,000 dagsverken. Kostnaden härför

utgjorde efter en beräkning af 2 kronor 50 öre för hvarje dagsverke 25,000 kronor. Skulle stämpelafgiften ifråga, i likhet med hvad som ägde rum beträffande hviloståndsresolutioner för grufveutmål, utgå med tio procent utaf värdet af den årliga arbetsskyldigheten, komme den sålunda att i förevarande fall utgå med sammanlagdt 2,500 kronor eller med 1 krona 56 öre för hvarje hektar. Den koncessionsinnehafvare åliggande årliga arbetsskyldighet vore emellertid icke bestämd lika för hvarje hektar af det område, hvarå koncession meddelats, utan aftoge i visst förhållande till områdets vidd. Med hänsyn till de härom i sistnämnda författningsrum meddelade bestämmelser, och då en årlig afgift af omkring 1 krona 50 öre för hvarje hektar kunde betraktas såsom väl hög, ansåge kollegium den ifrågavarande stämpelafgiften skäligen kunna bestämmas till 75 öre för hvarje hektar, som hviloståndet afsåge, till och med etthundra hektar, 50 öre för hvarje hektar därutöfver till och med trehundra hektar och 25 öre för hvarje hektar därutöfver.

Därjämte har kommerskollegium i sin förenämnda underdåniga skrifvelse påpekat, att stadgandet i stämpelförordningen om stämpel å resolution rörande hvilostånd för inmutadt, men icke med utmål försedt område, hvilket stadgande oförändradt upptagits från stämpelförordningen af den 6 september 1883, efter utfärdandet af gällande grufvestadga, enligt hvars 42 § hvilostånd ej finge meddelas, därest ej utmål blifvit grufvan tilldeladt, upphört att äga tillämpning.

Kommerskollegium hemställde därför, att, med uteslutande af sist omförmälda stadgande, till stämpelförordningen måtte fogas ett tillägg af innehåll, att resolution, hvarigenom hvilostånd medgifvits för stenkolsgrufveanläggning, därå koncession meddelats, skulle förseas med stämpel till belopp af 75 öre för hvarje hektar, som hviloståndet afsåge, till och med etthundra hektar, 50 öre för hvarje hektar därutöfver till och med trehundra hektar och 25 öre för hvarje hektar därutöfver samt för hvarje år, hviloståndet medgifvits att gälla.

Statskontoret och kammarrätten, hvilkas gemensamma underdåniga utlåtande i ämnet infordrats, hafva anført, att uti bestämmelserna om de förutsättningar, under hvilka hvilostånd kunde medgifvas innehafvare af koncession å område, afsedt för stenkolsgrufvedrift, väl kunde anses ligga en viss garanti för att befrielse från bearbetande af dylik grufva icke komme att beviljas i andra fall, än då befrielse pröfvades vara af verkligt behof påkallad, men då den förmån, som låge i befrielse från arbetsskyldighet, hvarom här vore fråga, onekligen kunde vara högst afsevärd, och då det framför allt vore af vikt, att

b) Utlåtande
af statskontoret
och kammarrätten.

stadgandet om stämpel å hviloståndsresolution erhöles en sådan affattning, att däraf med full tydlighet framginge, att jämväl resolution, hvarigenom medgifvits hvilostånd för stenkolsgrufveanläggning, skulle med stämpel förseas, hafva ämbetsverken förklarat sig icke böra göra annan erinran mot kommerskollegii hemställa i denna del, än att afgiften, med tillämpning af de föreslagna stämpelsatserna, syntes kunna under vissa förhållanden komma att uppgå till väl höga belopp.

c) *Departementschefen.*

Då jag för egen del ansett mig kunna biträda kommerskollegii förslag i sin helhet, så hafva de af kollegium förordade ändringarna blifvit iakttagna i förslaget till ny stämpelförordning.

Stämpelfrihet för besked, rörande beslut om ersättning till tolk, som domstol anlitat.

I anledning af lagen den 13 juni 1902 angående tolks anlitande vid domstol erhöles statskontoret nådig befallning att inkomma med underdånigt förslag till föreskrifter, som kunde anses erforderliga i fråga om sättet och villkoren för utbetalning af ersättning af allmänna medel till den, som enligt nämnda lag biträdde såsom tolk utan att vara till allmän tolk förordnad. Det förslag till kungörelse i ämnet, som af statskontoret underställdes Kungl. Maj:ts pröfning, innehöll, bland annat, bestämmelse därom, att skriftligt besked om beslut, hvarigenom ersättning enligt förenämnda lag blifvit tolk tillerkänd, skulle utan lösen tolken tillhandahållas. Vid ärendets föredrag inför Kungl. Maj:t den 14 november 1902 framhöll emellertid chefen för justitiedepartementet, att, då besked om ersättning till tolk syntes böra, i likhet med besked angående vittnesersättning i brottmål, vara fritt från såväl lösen som stämpel, en sådan bestämmelse som den af statskontoret föreslagna icke borde inflyta i den nämnda kungörelsen, utan stadgande om afgiftsfrihet för dylikt besked införas i förordningarna angående expeditiönslösen och angående stämpelafgiften. I enlighet med denna uppfattning intogs i 2 § af nådiga kungörelsen den 14 november 1902 angående ordningen för utbetalning af ersättning af allmänna medel till den, som enligt lagen om tolks anlitande vid domstol biträdt såsom tolk utan att vara till allmän tolk förordnad, väl ett stadgande därom, att framställning om utbekommande af sådan ersättning skulle vara åtföljd af skriftligt besked om det beslut, hvarigenom ersättning blifvit tolken tillerkänd, men utan något tillägg om afgiftsfrihet för sådant besked.

a) *Uttalande af chefen för justitiedepartementet den 14 november 1902.*

Då stämpelfrihet för besked af ifrågavarande slag synes äfven mig böra medgifvas, har bestämmelse härom blifvit införd i nu föreliggande förslag till ny förordning angående stämpelafgiften.

b) *Departementschefen.*

Efter samråd med chefen för justitiedepartementet har jämväl i förordningen införts bestämmelse om stämpelfrihet för bevis angående ersättning åt den, som enligt lagen angående förordnande af rättegångsbiträde åt häktad till sådant biträde förordnats.

Kommunikationsresolution skall enligt nu gällande bestämmelser beläggas med stämpel af en krona, då den utgår från hofrätt, men vara fri från stämpel, då den utgår från nedre justitierevisionen. Det har erinrats: att denna stämpelfrihet varit af mindre betydelse, innan lagen af den 14 juni 1901 angående ändring i vissa delar af rättegångsbalken trädde i kraft, men att numera sådana resolutioner fått mycket stor användning inom nedre justitierevisionen, samt att det vid nämnda förhållande syntes vara oegentligt, att dessa kommunikationsresolutioner mer än dylika resolutioner inom hofrätterna skulle vara fria från stämpel.

Då jag ansett, att stämpelfrihet för kommunikationsresolution, som från nedre justitierevisionen utfärdas, icke vidare bör äga rum, utan dylik resolution draga en stämpelafgift af två kronor, har jag låtit vidtaga sådan förändring i det af mig framlagda författningsförslaget.

Lagen om inteckning i fartyg den 10 maj 1901 innehåller i 11 § följande stadgande: »Finnes ej ansökan om inteckning böra genast afslås, anskaffe rätten, innan yttrande öfver ansökningen meddelas, från den myndighet, som förer fartygsregistret, afskrift af hvad däri finnes infördt om det fartyg ansökningen afser.»

Då förslag till nämnda lag den 30 december 1899 inför Kungl. Maj:t anmälades, erinrade föredraganden, chefen för justitiedepartementet, hurusom den omständigheten, att inteckningsväsendet och fartygsregistreringen icke lämpligen kunde hos oss såsom i andra länder förénas hos samma myndighet, ej syntes böra för de inteckningssökande föranleda ökadt besvär och särskilda kostnader. Enligt föredragandens uppfattning borde alltså stämpel icke skäligen kunna åsättas afskrift ur fartygsregistret, om hvars anskaffande inteckningsdomstolen hade att taga befattning; men då af gällande föreskrifter om stämpelafgiften icke med full bestämdhet framginge, att dylik afskrift skulle vara stämpelfri, syntes uttryckligt stadgande härom böra i stämpelförordningen meddelas.

Under erinran att genom nådig kungörelse den 27 september 1901 stadgats, att sådan afskrift ur fartygsregistret, hvarom här är fråga, skall utan lösen tillhandahållas inteckningsdomstolen, får jag, under återopande af hvad till statsrådsprotokollet den 30 december

Upphörande af frihet från stämpelafgift för kommunikationsresolution, utfärdad i nedre justitierevisionen.

Departementschefen.

Stämpelfrihet för afskrift ur fartygsregistret, meddelad vederbörande inteckningsdomstol.

a) Uttalande af chefen för justitiedepartementet den 30 december 1899.

b) Departementschefen.

1899 blifvit i ärendet af dåvarande chefen för justitiedepartementet anfördt, hemställa, att jämväl i stämpelförordningen måtte intagas en bestämmelse, enligt hvilken afskrift af ifrågavarande slag skall vara fri från stämpel, på sätt det nya författningsförslaget närmare utvisar.

*Stämpel-
beläggningen af
vissa produk-
tionsbevis och
pass.*

Numera saknas tydligtvis anledning att bibehålla såväl den hittills medgifna stämpelfriheten för »produktionsbevis eller intyg om varors tillverkningsort, då de sändas till Norge», som ock den i jämförelse med stämpelafgiften för pass till andra utrikes orter betydligt lägre stämpeln å pass till Norge; och hafva fördenskull bägge dessa bestämmelser i författningsförslaget uteslutits.

4 och 5 §§.

Punkt 2 af 4 § har hittills haft denna lydelse: »Stämpel till fullmakt å ämbete eller tjänst vid utrikesdepartementet eller lydande därunder beräknas allenast å den del af lönen, som motsvarar svenska statsverkets bidrag.»

Då aflöningen till innehafvarna af berörda ämbeten och tjänster numera utgår helt och hållet af svenska statsmedel, har detta stadgande blifvit i det föreliggande förslaget till ny stämpelförordning uteslutet.

I dess ställe har emellertid såsom punkt 2 i 4 § införts ett annat stadgande, för hvars tillkomst jag nu skall redogöra.

I senast fastställda stat för beskickningar och konsulat förekommer icke aflöningstiteln: tjänstgöringspenningar, utan i dess ställe upptages en ny aflöningsförmån, benämnd »ortstillägg», hvilken liksom tjänstgöringspenningar får uppbäras endast för den tid, tjänstinnehafvaren verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester. I de för statskontoret och arméförvaltningen år 1907 fastställda nya lönestater upptages, jämte titlarna lön och tjänstgöringspenningar, äfven aflöningstiteln »ortstillägg», hvilken förmån här emellertid har samma karaktär och åtnjutes under enahanda villkor som lönen.

För att klargöra denna aflöningsförmåns inverkan vid stämpelbeläggning af fullmakt å tjänst, hvarmed den är förenad, har det synts mig behöfligt att meddela särskilda föreskrifter. Dessa hafva blifvit införda under 4 § och innebära, att i de fall, där »ortstillägget» har karaktären af lön, detsamma också skall vid stämpelberäkningen behandlas såsom lön, och där »ortstillägget» måste anses närmast mot-

svara tjänstgöringspenningar, det vid stämpelberäkningen skall medföra samma verkan, som om med lönen varit förenade tjänstgöringspenningar.

Då numera benämningen »indelt» infanteriregemente är föråldrad samt staterna för arméns samtliga truppförband äro inbördes lika, har med anledning däraf nödiga redaktionsförändringar i dessa §§ vidtagits. Öfriga i hithörande delar vidtagna redaktionsändringar torde icke kräfva särskild motivering.

II Art.

Om stämpel till enskilda handlingar.

Den 7 december 1900 erhöll dåvarande chefen för finansdepartementet nådigt bemyndigande att tillkalla sakkunniga för att inom departementet biträda vid utarbetande af förslag till förändrade bestämmelser i stämpelförordningen, såvidt det afsåge arfsskatten. Vid detta tillfälle yttrade departementschefen, att, ehuru i stort sedt bestämmelserna om den nya arfsskatten syntes hafva verkat på ett tillfredsställande sätt, det dock visat sig, att beträffande vissa punkter olika meningar rådt rörande den riktiga tolkningen af författningen, äfvensom att i vissa andra delar behovet af fullständigande bestämmelser gjort sig känt; och hade departementschefen därför ansett det önskvärdt, att med stöd af den erfarenhet, som vunnits under den tid, författningen varit i tillämpning, bestämmelserna rörande arfsskatten underkastades en granskning i syfte af deras förtydligande och fullständigande, dock utan rubbning i afgifternas belopp.

*Komplettering
af bestämmel-
serna angående
arfsskatten.*

Såsom sakkunnige blefvo sedermera tillkallade häradshöfdingen C. B. Hasselrot och dåvarande hofrättsassessorn J. Ernberg, hvilka på hösten 1901 afgåfvo förslag i ämnet, hvaröfver statskontoret och kamrarrätten under den 7 januari 1902 inkommit med infordradt gemensamt utlåtande.

Uti den motivering, som åtföljde sakkunniges förslag, hade erinrats: att de nu i stämpelförordningen meddelade bestämmelser rörande arfsskatten förekomme spridda å flera skilda ställen i författningen; att det, till vinnande af större åskädlighet och reda, därför syntes lämpligt, att nämnda bestämmelser, i den mån så kunde ske, i författningen erhöles sin plats i ett sammanhang; samt att i sådant syfte åt författningen uti ifrågavarande delar borde gifvas den uppställning, att i 8 §

under litt. A) sammanfördes de hufvudsakliga stadgandena angående stämpelbeläggning af bouppteckning jämte hänvisningar till de bestämmelser, som rörde äfven andra slag af handlingar, hvarefter under litt. B) borde införas öfriga under litt. A) nu omförmälda handlingar samt under litt. C) öfriga stämpelpliktiga enskilda handlingar.

*Departements-
chefen.*

Då jag funnit sakkunniges förslag till förändrad uppställning af 8 § lämpligt, har denna uppställning blifvit följd i nu föreliggande omarbetning af stämpelförordningen; och anser jag mig redan i detta sammanhang böra tillkännagifva, att hvad de sakkunniga i öfrigt förordat äfven i de flesta fall synts mig vara af den beskaffenhet, att det kunnat läggas till grund för nämnda omarbetning. För förslaget i de delar, hvilka af mig ansetts böra upptagas, blifver jag i tillfälle att efter hand redogöra, då jag nu öfvergår till behandling af vissa under II Art. 8 § af stämpelförordningen förekommande stadganden.

A. Bouppteckning.

I enlighet med nyssnämnda förslag hafva, i den mån så lämpligen låtit sig göra, hithörande bestämmelser sammanförts under en gemensam rubrik, därvid under 24 särskilda moment intagits de föreskrifter, som med afseende å stämpelbeläggning af bouppteckning skulle vara att iakttaga. I de fem första momenten förekomma stadganden rörande beräkningen af boets behållning. Därefter följa i mom. 6—19 hufvudsakligen bestämmelser angående beräkningen af värdet å den egendom och de rättigheter, som må hafva tillfallit arfvinge eller testamentstagare, äfvensom reglerna i öfrigt för beräkningen af arfvinges eller testamentstagares andel i boet. I mom. 21—23 innehållas vissa allmänna bestämmelser, hvarefter i mom. 24 intagits tariffen för bestämmande af stämpelns belopp jämte reglerna för stämpelfrihet, där sådan på grund af andels ringa värde äger rum.

Mom. 1 innehåller den grundläggande bestämmelsen i fråga om behållningens beräkning. Då därvid stadgats, att behållningen skall beräknas jämväl med hänsyn till i ärendet inhämtade upplysningar, har härmed icke åsyftats att göra någon rubbning i den hittills i allmänhet vedertagna grundsatsen, att domstolen har att taga bouppteckningen, sådan densamma föreligger, för god, i den mån icke med hänsyn till de i fråga om stämpelberäkningen meddelade särskilda föreskrifter rörande beräkning af boets behållning eller värdering af boets

särskilda delar i bouppteckningen förekommande anteckningar eller eljest i ärendet tillgängliga upplysningar till annat föranleda.

För att, beträffande viss slags egendom, förekomma all tvekan, huruvida den bör betraktas såsom tillgång i boet eller icke, hafva i *mom. 2 och 3* intagits härutinnan vägledande stadganden.

Sålunda har i *mom. 2 a*, i enlighet med städse följd praxis ansetts böra meddelas en bestämd föreskrift, att fideikommitterad lös egendom bör inräknas bland boets tillgångar. I samma *mom. b* har, ehuru i något förkortad och förtydligad form, upptagits en bestämmelse, motsvarande de i nuvarande stämpelförordning under 8 § A) *mom. a* i enahanda hänseende meddelade föreskrifter; hvarjämte, då i praxis stundom yppats olika meningar, i hvilka fall af arflåtaren gifven hemföljd bör vid stämpelberäkning tagas i betraktande, i *mom. 2 c* uttryckligen föreskrifvits, att hemföljd, som till delägare i boet lämnats under sådana förhållanden, att den skall återbäras vid skifte af boet, skall inräknas bland tillgångarna.

I *mom. 3 a* har införts den redan nu meddelade bestämmelsen, att fast egendom af fideikommissnatur undantages vid beräkning af boets behållning; och *mom. 3 b* ansluter sig till ett stadgande, som upptagits i *mom. 14*, och till hvilket jag framdeles skall återkomma.

Mom. 4. Enahanda stadgande förekommer i nu gällande stämpelförordning 8 § a; och innehållet i *mom. 5* är ordagrant hämtadt från 8 § b.

Mom. 8 motsvarar nuvarande 15 § utan annan ändring i sak, än att den tidpunkt, som skall vara bestämmande för beräkningen af värdet å här ifrågavarande handlingar, satts till »dödstillfället» i stället för den tid, då bouppteckningen upprättas.

Till stöd för denna, af sakkunniga förordade förändring har af dem anförts, att syftet med den i 15 § meddelade bestämmelsen, att tiden för bouppteckningen borde i ifrågavarande hänseende vara afgörande, hufvudsakligen torde vara att förekomma, att sådana handlingar, som där omförmälas, i bouppteckningen upptagas allenast till deras *nominella* värde; att af stadgandets nuvarande affattning emellertid blefve en följd, att, i händelse under tiden emellan dödsfallet och bouppteckningen en värdeförhöjning inträdde, arfsskatten i enahanda förhållande höjdes; att detta emellertid icke stode i full öfverensstämmelse med de i 9 kap. 1 § ärfdabalken stadgade allmänna grunder för upprättande af bouppteckning, enligt hvilka allt i boet skall upptagas sådant det vid *dödstimman* var; samt att 17 § *mom. b* i nuvarande stämpelförordning

stadgade, att stämpelafgift för rättighet skulle utgå enligt dess kapitalvärde vid *dödstillfället*.

I denna fråga hafva ämbetsverken ansett sig böra erinra, att den af sakkunniga åberopade lagbestämmelsen, enligt hvilken »allt i boet skall upptagas såsom det vid dödstimmen var», näppeligen i och för sig borde utgöra tillräckligt motiv för vidtagande af en förändring, hvilken exempelvis skulle innebära, att, därest vid bouppteckningen vore utrönt, att en aktie, som vid tiden för dödsfallet noterades till fullt värde, blifvit genom sedermera inträffade händelser alldeles värdelös, den i allt fall skulle i bouppteckningen upptagas med det värde, som den vid dödsfallet ansetts äga. Detta skulle, enligt ämbetsverkens mening, vara lika orimligt som om man af åberopade lagstadgande ansåge sig böra draga den slutsats, att egendom, som under mellantiden genom eldsolycka eller dylikt upphört att finnas till, eller att fordran, som genom gäldenärens efter dödsfallet iråkade obestånd blifvit värdelös, ändock borde i bouppteckningen upptagas med det värde, denna egendom eller fordran vid dödsfallet ansåges äga. Ämbetsverken hafva för öfrigt ansett det vara med arfsskattens begrepp väl öfverensstämmande, att till grund för värdesättningen lades värdet af egendomen sådan den öfverginge till arftagaren, äfven om detta skulle skilja sig från det värde, den ägde i arflämnarens hand.

Då emellertid den af sakkunniga uttalade uppfattning i förevarande fråga synes äga stöd i allmänna lagens bestämmelser om bouppteckning, har jag ansett mig böra för min del ansluta mig till deras uppfattning.

Mom. 9 motsvaras af 17 § a i gällande stämpelförordning med en något förtydligad redaktion.

Mom. 11. Beträffande nuvarande 17 § c i stämpelförordningen erinra de sakkunniga, att detta stadgande synes hafva erhållit en mindre lycklig affattning. Enligt sakkunnigas mening torde mera sällan förekomma, att en *rättighets* årliga värde uppgåfves i bouppteckningen; och då med nämnda stadgande torde hafva afsetts, att, så snart rättigheten afsåge viss egendom, årliga värdet skulle antagas utgöra fem procent af dess i bouppteckningen angifna värde, men att, då med ledning af bouppteckningen värdet å den ifrågavarande *egendomen* icke kunde bestämmas, detta skulle ske genom en uppskattning af gode män eller efter domarens pröfning, hade sakkunniga ansett, att åt detta mom. borde gifvas en lydelse, som tydligare uttryckte afsikten med stadgandet.

Med anledning häraf har åt detta moment gifvits den af sakkunniga föreslagna lydelse.

Mom. 12 motsvarar i första punkten 12 § i nuvarande stämpelförordning.

Mom. 13 motsvarar i första stycket 17 § e. Då det syns hårdt, att en till hög ålder kommen person skulle nödgas för en honom tillfallen rättighet betala efter tioårigt värde och således kanske få betala mera, än om rättigheten beräknats såsom lifränta, har med ledning af de vid gällande förordning fogade lifräntetabeller II och III, i detta mom. tillika införts en bestämmelse, som har till syfte att förekomma en sådan oegentlighet.

Mom. 14. Under erinran, hurusom i testamente ofta förekomme förordnande, att egendom i första hand skulle med nyttjanderätt tillkomma en person och äganderätten vid en viss *framtida* tidpunkt en annan, såsom exempel hvarå anförts det fall, då äkta makar i inbördes testamente förordnade, att den af dem, som öfverlefde den andre, skulle sitta i orubbadt bo, samt att äganderätten efter bådas död skulle tillfalla deras då lefvande arfvingar eller andra personer, hafva sakkunniga framhållit, att det i sådana fall mötte svårighet att afgöra, hvilka ägarna vore. Stämpelförordningen, anföra de sakkunniga vidare, lämnade föga ledning för lösning af hithörande spørsmål. Lagskipningen hade ock härutinnan visat sig synnerligen vacklande, i det att man än hade beskattat endast den kapitaliserade nyttjanderätten och lämnat äganderätten obeskattad, än betraktat nyttjanderätten såsom en fideikommissrätt och följaktligen beskattat densamma såsom äganderätt. Det förstnämnda förfaringssättet innebure, att den del af egendomens värde, som motsvarade själfva äganderätten, icke alls blefve föremål för arfsskatt. Egendomen behöfde nämligen icke och borde väl, konsekvent, icke heller upptagas i bouppteckningen efter nyttjanderättshafvaren, men resultatet häraf stode tydligen icke väl tillsammans med grunderna för den nuvarande stämpelförordningen, enär redan den allmänna regeln, att bouppteckning skall förses med stämpel till belopp, motsvarande hvad sammanlagdt belöper å värdet af samtliga arfvingars och testamentstagares andelar af behållningen i boet, pekade åt annat håll. Äfven § 17 mom. f) antydde, att ett sådant förfarande icke varit afsedt, utan att fasthellre författningens mening varit, att egendomens värde *i dess helhet* skulle beskattas.

Ehuru i senare tid det andra af ofvan omförmälda tillvägagångssätt, eller att beskatta nyttjanderätten såsom fideikommiss, alltmera syntes hafva gjort sig gällande, och ehuru detta förfarande onekligen ägde fördelen af enkelhet och konsekvens samt ock i allmänhet lände statsverket till förmån, hade dock sakkunniga ansett det knappast vara med en på billiga grunder fotad arfsbeskattning öfverensstämmande att vid arfsbeskattningen tillämpa fideikommissprincipen jämväl å här afsedda fall. Under fideikommitterad egendom borde nämligen med afseende å stämpelbeskattning icke inbegripas annat än så kallade familjefideikommiss i egentlig mening eller sådan egendom, därtill fideikommissrätten enligt fideikommissbrevet skulle öfvergå från den ene till den andre inom en viss släkt eller flera släkter, utan att en sådan öfvergång begränsats till vissa bestämda personer.

Af de flera utvägar, som kunde tänkas, då det gällde att finna en regel för ifrågavarande fall, hade sakkunniga ansett den lämpligaste vara att stadga, att äganderätten efter testator skulle anses hafva tillfallit den eller dem, som på grund af arf eller testamente skulle varit ägare, därest nyttjanderättshafvaren afidit samtidigt med testator eller den framtida tidpunkt, som eljest vore i fråga, inträffat samtidigt med testators död. Enligt hvad sakkunniga påpeka, skulle detta visserligen stundom leda till nackdel för statsverket, i det att t. ex. de verkliga ägarna i följd af mellankommande dödsfall eller andra omständigheter sedermera kunde befinnas tillhöra en högre beskattad klass i skattetariffen, och i vissa fall till nackdel för de skattdragande, i den mån nämligen andelarna inom samma skatteklass i anledning af dödsfall eller eljest till antalet ökats. Men å andra sidan borde i en stor mängd fall det här förutsatta antagandet sammanfalla med testamentets tillämpning i verkligheten, i många andra fall åter den afvikelse, som därifrån uppkomme, föga inverka å stämpelns belopp. Därjämte skulle ett dylikt förfaringssätt i allmänhet icke för de skattepliktige framstå såsom en obillighet. Vål kunde det invändas, att ett sådant stadgande, som ofvan nämnts, hvilade på antaganden, samt att det icke kunde vara rättvist att ålägga personer skattskyldighet, som måhända aldrig finge tillträda egendomen. Härvid borde man dock enligt sakkunnigas mening icke förbise, att, så länge arfsskatten uttoges i dess nuvarande form eller medelst stämpel å bouppteckning utan föregående boutredning, man svårligen i vissa fall kunde undvika att tillgripa fiktioner. Skulle emellertid de gjorda antagandena visa sig strida mot verkligheten, komme ju dock onekligen skatten, därest densamma i vanlig ordning fördelats, att drabba andra än de verkliga

ägarne. Denna olägenhet syntes dock kunna undvikas, i fall ett sådant stadgande som det föreslagna kombinerades med en bestämmelse, att den stämpel, som belöpte å den ifrågavarande egendomen, skulle *förskjutas* af den, som i första hand bekomme egendomen (nyttjanderättshafvaren), och till denne eller hans rättsinnehafvare af (de verkliga) ägarna med ränta återgäldas *i den mån och i det förhållande dem emellan, som de sedermera i verkligheten finge tillträda egendomen*. Väl kunde, såsom ofvan nämnt, inträffa, att vid tillämpningen häraf ägarna finge vidkännas en något högre beskattning än den, som skulle utgått, därest den verkliga fördelningen af egendomen vid skattens uträknande varit känd, men i regel borde de afvikelser i sådan riktning, som kunde förekomma, visa sig blifva tämligen ringa och föga kännbara. Att statsverket i följd af förskjutningar i motsatt riktning stundom ginge miste om någon mindre del af det skattebelopp, som eljest rätteligen skulle till statskassan inflyta, borde enligt sakkunnigas åsikt icke tillerkännas någon afgörande vikt.

Därest beskattningen i nu afsedda fall ordnades på detta sätt, syntes det de sakkunniga, som om man skulle hafva funnit en i det hela tämligen tillfredsställande lösning.

Att med bibehållande af bouppteckningsstämpeln såsom form för arfsskatten kunna åstadkomma en regel, som innefattade en för alla här åsyftade fall fullt rättvis lösning torde knappast vara möjligt. Den af de sakkunniga föreslagna bestämmelsen synes mig emellertid på ett ganska praktiskt sätt lösa det ifrågavarande spørsmålet; och har jag därför i denna punkt anslutit mig till deras förslag.

Mom. 15. Med detta stadgande har afsetts att gifva ett tydligt uttryck åt den redan nu i stämpelförordningens 17 § f angifna grundsats, att all egendom, i den mån densamma vid bouppteckningens stämpelbeläggning är föremål för arfsbeskattning, skall beskattas i sin helhet, såväl själfva äganderätten som ock å egendomen hvilande sekundära rättigheter, på det sätt att alla de beskattade värdenas summa sammanfaller med det skattepliktiga egendomsvärdet i dess helhet.

Mom. 18. Innehållet motsvarar det nu i 8 § A mom. c förekommande stadgande.

Mom. 19. Första stycket motsvarar 8 § A mom. f i nu gällande stämpelförordning. Stadgandet afser endast sådana fall, då man *vet*, att andra arfvingar finnas än de kända, i bouppteckningen uppräknade men ej känner deras namn eller antal. Däremot bör detsamma icke äga tillämpning, då man ej med visshet vet, om en eller flera uppgifna arfvingar ännu vid tiden för det ifrågavarande dödsfallet lefvat

eller ej. Till förekommande af en sådan misstyding har i momentet tillagts ett nytt, andra stycke.

Mom. 20 motsvarar stadgandet i nuvarande 8 § A mom. e, hvilket emellertid i syfte af förtydligande erhållit en något förändrad redaktion.

Mom. 21. Den här intagna bestämmelsen äger sin motsvarighet i 8 § A mom. g af nuvarande stämpelförordning.

Mom. 22 är af samma lydelse som stadgandet i 14 § af gällande stämpelförordning.

Mom. 23 motsvaras af stadgandet i nuvarande 8 § A mom. h.

Mom. 24. Genom lag den 17 mars 1905 tillerkändes oäkta barn rätt att lika med äkta barn taga arf efter moder och moderne fränder. Härigenom äro dessa barn att betrakta såsom bröstarfvingar såväl i fråga om frihet från arfsskatt, där sådan frihet eljest äger rum, som beträffande beräkningsgrunden för arfsskattens utgörande. Då det icke torde vara följdriktigt att gifva nu ifrågavarande förmån större utsträckning än den civila lagstiftningen i fråga om arf medgifvit, har jag icke ansett mig kunna biträda ämbetsverkens mening, att såsom bröstarfvinge skulle i detta fall anses äfven andra än dem, lagen till-
erkänner arfsrätt.

I afseende å tariffen ifrågasättes icke någon ändring.

B. Fideikommissbref om fast egendom, gåfvobref, morgongåfvobref, testamente och äktenskapsförord.

Fideikommissbref om fast egendom.

Beträffande den förändrade redaktionen af detta stadgande torde det tillåtas mig att endast åberopa förut gjorda uttalanden.

C. Öfriga stämpelpliktiga enskilda handlingar.

1. *Förpantningsbref.*

Som inteckning jämlikt 3 § sjölagen, sådant detta lagrum lyder enligt lagen den 10 maj 1901, icke lärer ifrågakomma, har den under rubriken förpantningsbref nu medgifva stämpelfriheten uteslutits.

2. *Afhandling om köp af fast egendom samt om skogsafverkning.*

Uti skrifvelse till Kungl. Maj:t den 14 maj 1904 har Riksdagen anfört:

»Genom motioner, väckta inom Andra Kammaren, har Riksdagens uppmärksamhet blifvit fäst därå, att till följd af bristande effektivitet i gällande bestämmelser angående utgörandet af stämpelafgift vid fastighetsköp förluster för statskassan icke endast på stämpelbeskattningens, utan äfven på andra beskattningsområden kunna uppstå däri-genom, att stämpelafgiften icke kommer att utgöras efter fastighetens hela försäljningsvärde, ity att detta värde genom en eller annan åtgärd från de kontraherande parternas sida icke blir för den stämpelbeläggande myndigheten känt eller för stämpelbeläggning åtkomligt.»

a) Riksdagens
skrifvelse den
14 maj 1904.

»Särskildt vid försäljning af fastigheter, å hvilka afverkningsbar skog till större värde finnes, lära i afsevärd omfattning sådana åtgärder förekomma. Vid dylika försäljningar kommer, enligt vunna upplysningar, det förfaringssätt ofta till användning, att den i verkligheten för fastigheten betingade köpeskillning uppdelas sålunda, att endast en mindre del däraf i köpehandlingarna upptages såsom likvid för själfva fastigheten och blir föremål för stämpelbeskattning. Den större delen af köpeskillingen betraktas däremot utgöra ersättning för afverkningsrätten till den å fastigheten befintliga skog, och undandrages denna del af köpeskillingen på dylikt sätt från att beskattas medels stämpelafgift.»

»Genom stämpelförordningens bestämmelse, att där köpehandling, utan tillägg till eller förändring i stadgade villkor, öfverlåtes inom den för lagfart föreskrifna tid, räknadt från första fånget, och inom samma tid för lagfart företes, äger stämpelbeläggning rum allenast för sista fånget, förefinnes jämväl tillfälle att undandraga staten stämpelafgift. Och det lär ingalunda vara sällsynt, att, särskildt vid transport af köp af stadsegendomar, det förfarande kommer till användning, att den högre köpeskillning, som till äfventyrs därvid betingats, icke uppgifves och sålunda icke heller blir föremål för lagenlig stämpelbeskattning.»

»Förfaringssättet, att i köpehandling hela den angående en fastighet aftalade köpeskillning icke uppgifves, synes enligt nu gällande lagbestämmelser och domstols praxis icke kunna beläggas med ansvar. Det torde likväl vara obestridligt, att åtgärder, sådana som de här ofvan nämnda och till syftet därmed likartade, icke kunna sägas stå i öfverensstämmelse med den nuvarande stämpellagstiftningens anda och mening eller med de för en rationell stämpelbeskattning gällande principer.»

»Såväl ur synpunkten af statens skatteintresse som med hänsyn till de moraliska vådor, hvilka en ytterligare utbredning af nu berörda

förfaringssätt skulle medföra, har Riksdagen funnit förändring af lagstiftningen å ifrågavarande område vara af behovet väl påkallad. Hvilka åtgärder, som härutinnan böra vidtagas, har emellertid ansetts kunna framgå först genom en mera omfattande utredning än den, Riksdagen varit i tillfälle att verkställa.»

»Redan genom afhjälpande medelst en lämplig straffbestämmelse af den brist i lagstiftningen, som synes förefinnas, torde, om icke full, så dock i allt fall större effektivitet än nu kunna vinnas i förevarande hänseende. Huruvida en dylik straffbestämmelse bör inflyta i allmänna strafflagen eller i stämpelförordningen, torde på frågans nuvarande stadium icke med säkerhet kunna afgöras. Det i 54 § 8 mom. stämpelförordningen förekommande stadgandet om ansvar för den, som genom lämnandet af falsk uppgift förorsakar, att bouppteckning blir belagd med stämpel till lägre belopp än eljest vederbort, torde möjligen kunna utsträckas att omfatta jämväl fall, då i afhandling angående köp af fast egendom köpeskillingen upptagits till lägre belopp, än den verkligen utgjort. Med afseende å stadgandets art vill Riksdagen i detta sammanhang äfven fästa uppmärksamheten å den i 33 § inkomstskatteförordningen förefintliga bestämmelse angående påföljden för lämnande af oriktigt meddelande i och för inkomstskattetaxeringen.»

»För det särskildt framhållna missförhållandet, att skog, som ingått i fastighetsköp, undandrages stämpelskatt, torde rättelse åtminstone i viss mån kunna vinnas genom förändrade bestämmelser i fråga om stämpelbeläggning af afhandlingar om skogsafverkning.»

»Särskild bestämmelse rörande stämpelbeläggning af skogsafverkningskontrakt förekom först i kungl. kungörelsen angående stämplade pappersafgiften den 21 november 1854. Bevillningsutskottet vid nämnda års riksdag yttrade i sitt angående sagda afgift afgifna betänkande, bland annat, att det icke sällan inträffade, att sådana afhandlingar, hvarigenom skog från hemman på viss tid föryttrades, till laga åtgärd vid domstolarna företeddes, men att dylika afhandlingar icke funnes i gällande kartasigillata-förordning omförmälda. Utskottet, som ansåge desamma böra förseas med stämplat papper efter enahanda grund, som för andra köpebref vore stadgadt, hemställde därför, att under rubriken köpebref i stämpelpappersförordningen måtte införas, att sådana afhandlingar skulle, för att vara gällande, förseas med stämplat papper i förhållande till värdet efter samma tariff, som gällde beträffande köpebref m. m. på fast egendom, äfvensom bestämmas, att, då i sådan

afhandling värdesumma ej funnes utsatt, den borde innehålla uppgift om skogsskiftets areal samt karteras efter 12 skilling för hvarje fullt tunnland.»

»De af bevillningsutskottet förordade bestämmelserna inflöto i ofvannämnda kungörelse den 21 november 1854.»

»Vid 1859—1860 års riksdag gjordes den förändring af ifrågasvarande stadgande, att orden 'för att vara gällande' borttogos. Såsom hufvudsakligt skäl för denna förändring anfördes, att det icke kunde vara rätt att förklara, det ett kontrakt, som, därest det muntligen inginges, kunde äga lagligen förbindande kraft, skulle, då det skriftligen affattades, för att vara gällande beläggas med stämpel.»

»I det inom Eders Kungl. Maj:ts finansdepartement utarbetade förslag till kungörelse angående stämpelafgiften, hvilket lades till grund för Eders Kungl. Maj:ts proposition i ämnet vid 1883 års riksdag, stadgades däremot stämpelafgift för dylik afhandling, endast då den för vinnande af in-teckning företeddes, eller då betalning på grund af handlingen söktes hos offentlig myndighet. Den ovillkorliga stämpelskyldighetens upphörande motiverades i berörda förslag därmed, att dels hvarje föreskrift om kontroll å uppbörden eller påföljd för underlåten stämpling saknades för de fall, att företeende inför offentlig myndighet icke ägde rum, dels ock någon grund, hvarför ifrågasvarande kontrakt, framför andra nyttjanderättsaftal, skulle underkastas ovillkorlig stämpelskyldighet, icke torde kunna uppvisas.»

»Eders Kungl. Maj:t, som i ofvanberörda proposition för åtskilliga fall ifrågasatt införandet af handlingars stämpelbeläggning, oberoende af deras företeende hos offentlig myndighet, ansåg sig emellertid icke böra i sammanhang därmed förorda upphäfvandet af redan befintliga stadganden om vissa handlingars förseende med stämpel i sådan ordning och föreslog på grund häraf, att de äldre bestämmelserna om stämpel för afhandling om skogsafverkning måtte med några jämkningar bibehållas oförändrade. I hufvudsaklig öfverensstämmelse härmed var äfven bevillningsutskottets förslag i ämnet affattadt, hvilket förslag af Andra Kammaren godkändes.»

»Inom Första Kammaren anmärktes emellertid, att afhandlingar om skogsafverkning ofta upprättades vid tillfällen, då synnerlig svårighet måste möta vid att anskaffa de föreskrifna stämplarna, och beslöt denna kammare på grund häraf, att afhandling om skogsafverkning skulle vara underkastad stämpelafgift, endast då den för intagande i vederbörande myndighets protokoll företeddes. Vid gemensam omröstning blef detta äfven af Riksdagen beslutadt.»

»Af 1884 års Riksdag vidtogs den förändring af ifrågavarande bestämmelse, att afhandling om skogsafverkning skulle vara försedd med stämpel, endast då den för vinnande af in-teckning företeddes, samt att, då på grund af afhandlingen betalning söktes hos offentlig myndighet, afhandlingen skulle vara belagd med särskild stämpel lika med skuldebref.»

»Sin nuvarande lydelse erhöi slutligen rubriken skogsafverkning i stämpelförordningen genom beslut af 1894 års Riksdag.»

»Ett återinförande af den ursprungliga bestämmelsen, att afhandling om skogsafverkning för att vara gällande skall förses med stämpel, torde kunna antagas i ganska afsevärd mån, om äfven icke fullständigt, komma att trygga statens säkerhet, för att icke på nu anmärkt sätt betydande förmögenhetsdelar undandragas stämpelskatt. Medgifvas måste visserligen, att effektiv kontroll öfver stämpelafgiftens behöriga utgörande icke torde kunna anordnas, men å andra sidan skulle med en föreskrift i berörda hänseende naturligen förenas stadgande, hvarigenom underlåtenhet att stämpelbelägga en afhandling af nu ifrågavarande slag blefve en straffbar lagöfverträdelse, hvilket förhållande med säkerhet komme att verka till lagens efterlefnad.»

»Såsom ofvan erinrats, anfördes vid 1883 års riksdag, att föreskriften om skogsafverkningskontraktens beläggande med stämpel vid utgifvandet under vissa omständigheter erbjöde svårighet, nämligen då aftalen träffades i trakter, där tillgång på stämplat saknades. Denna svårighet torde emellertid lätt kunna undanröjas genom medgifvande, att med stämpelbeläggningen finge anstå till viss tid efter handlingens utfärdande.»

»Genom det nu anförda har Riksdagen icke afsett att förorda något visst sätt för afhjälpan-de af ofvanberörda missförhållanden, utan har därmed endast åsyftats att gifva en sammanfattning af vissa åsikter, som under frågans handläggning framstälts.»

»Då sagda missförhållanden enligt Riksdagens uppfattning äro af den art och betydelse, att desamma böra i möjligaste mån undanröjas, får Riksdagen anhålla, det Eders Kungl. Maj:t tacktes taga under ompröfning, genom hvilka åtgärder här ofvan anmärkta missförhållanden i afseende å stämpelbeläggningen af fastighetsköp må kunna afhjälpas, samt till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill denna pröfning kan föranleda.»

b) Infordrade
yttranden.

I anledning af denna Riksdagens framställning hafva infordrade underdåniga utlåtanden inkommit ej mindre från öfverståthållareäm-

betet och samtliga Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länen än äfven från statskontoret; och hafva vid vissa länsstyrelser utlåtan- den fogats yttranden jämväl af häradshöfdingar eller kronofogdar inom länet.

Statskontoret har till en början erinrat, hurusom de i frågan inkomna yttranden finge anses hafva lämnat full visshet därom, att de öfverklagade missförhållandena förekomme i den utsträckning, att, på sätt Riksdagen antagit, särskilda åtgärder till deras stälfjande vore af verkligt behof påkallade. Kunde det alltså, fortsätter statskontoret, anses råda stor enighet beträffande behofvet af dylika åtgärder, förefölle det däremot, som om meningarna varit något delade, när det gällt att föreslå, hvilka åtgärder lämpligast borde vidtagas. Af de olika förslag, som härutinnan framkommit, ansåge statskontoret uppmärksamhet särskildt böra fästas vid dem, som afsåge: 1:o) upphäfvande af den i gällande stämpelförordning 8 § B förekommande bestämmelsen, att för fastighetsfång i visst fall stämpelbeläggning icke behöfde äga rum; 2:o) införande af bestämmelse därom, att hvarje lagfartsansökning skulle vara åtföljd af en deklaration, afgifven på heder och samvete af såväl säljare som köpare och af innehåll, att intet sidoaftal rörande fastigheten eller hvad därtill hörde förefunnnes mellan säljaren och köparen, samt att icke i någon form lämnats annan betalning för köpet än den, som funnes angifven i den för lagfart företedda fångeshandlingen; 3:o) stadgande af ovillkorlig skyldighet att vid upprättandet af afhandling om skogsafverkning eller, om sådant då skulle vara omöjligt, sist inom två månader därefter, förse afhandlingen med stämpel till belopp, motsvarande det för köp af fast egendom stadgade; 4:o) bestämmelser om ansvar och ersättningsskyldighet för underslef eller underlåtenhet i iakttagande af de i nu ifrågavarande hänseende gifna föreskrifter.

c) Statskon-
toret.

De nu nämnda åtgärderna, hvilka äfven afsåge att komplettera hvarandra, skulle nog, om de genomfördes, komma att i högst väsentlig grad främja det syftemål, man hade för afsikt att vinna, men enligt statskontorets uppfattning syntes det dock, som om man vid framställande af dessa förslag i vissa fall hade gått längre i stränghet, än hvad Riksdagen åsyftat och förhållandena i själfva verket finge anses påkalla. Sålunda skulle till en början mot vidtagande af den första af de föreslagna åtgärderna kunna anföras, att det sedan gammalt befintliga stadgandet om eventuell stämpelfrihet vid öfverlåtelse af köp om fast egendom måste förutsätta, att vid dess tillkomst stämpelfrihet

i dylika fall ansetts vara en befogad eftergift å statens sida. Efter statskontorets förmenande borde också fortfarande, under enahanda förutsättningar, som nu vore stadgade, förefinnas anledning att medgifva stämpelfrihet för öfverlåtelse, hvarom här vore fråga; och statskontoret ansåge sig därför icke kunna förorda upphäfvande af det befintliga medgifvandet af sådan eventuell stämpelfrihet. Däremot syntes, enligt statskontorets åsikt, vara af behovet påkalladt att för vederbörande kontrahenter kraftigare inskräpa den vikt, som låge därpå, att det skulle gälla en ren öfverlåtelse och ingenting annat. I sådant syfte syntes det statskontoret lämpligen kunna af kontrahenterna fordras ett deklarationsförfarande såsom ytterligare villkor för att komma i åtnjutande af den förmån, som det ifrågavarande medgifvandet i sig innebure. Ett sådant villkor borde, efter hvad statskontoret vidare anfört, vara, att köpeafhandlingen skulle vara åtföljd af skriftlig, af såväl säljare som köpare på heder och samvete afgifven förklaring, att icke i någon form lämnats eller skulle lämnas annan betalning för köpet än den, som funnes upptagen i den för lagfart företedda fångeshandlingen; hvarjämte under 54 § äfven borde på lämpligt ställe införas ett särskildt ansvarsstadgande för den, som i sådan skriftlig förklaring, som nyss nämnts, mot bättre vetande lämnat oriktigt meddelande och därigenom föranlett, att stämpelafgift å något fång till fast egendom icke blifvit erlagd.

Att för åtnjutande af en endast villkorligt medgifven särskild förmån uppställa bestämd fordran på en förklaring af nyss omförmälda slag borde nämligen, enligt statskontorets mening, väl låta försvara sig; men att, såsom ifrågasatt blifvit, affordra *hvarje* lagfartssökande en förklaring af liknande eller än mera omfattande innehåll skulle däremot i statskontorets tanke knappast kunna anses tillräckligt befogadt och mången gång, såsom t. ex. då fråga vore om något synnerligen obetydligt fång, kunna verka nästan meningslöst.

Statskontoret har därför icke ansett sig kunna tillstyrka införande i stämpelförordningen af ett stadgande om sådan generell deklarationsplikt, men däremot ansett anledning förefinnas att under stämpelförordningens 54 § stadga verkande ansvars- och därmed förbunden ersättningsskyldighet för den, som genom en eller annan obehörig åtgärd sökte undandraga sig den fulla stämpelskattens utgörande vid lagfart af köp om fast egendom.

Beträffande förslaget att i stämpelförordningen stadga skyldighet att med stämpel förse *hvarje* afhandling om skogsafverkning, oafsedt huruvida den blefve för intecknings vinnande företedd eller icke, har

statskontoret förklarar sig hafva funnit detta förslag vara godt; hvar-
emot statskontoret icke ansett sig kunna förorda vare sig ett åter-
upptagande af den en gång borttagna bestämmelsen, hvarigenom sådan
afhandlings beläggande med stämpel gjordes till ett villkor för dess
giltighet, eller utfärdandet af en särskild förordning, innehållande före-
skrift om skogsafverkningskontrakts inregistrering i rättens protokoll
m. m., hvilket senare förslag nog kunde antagas komma att göra
stadgandet om stämpelbeläggning fullt effektivt men på samma gång
skulle förutsätta en hel följd af lagstiftningsåtgärder, de där dock
nåppeligen torde kunna anses erforderliga, då det hufvudsakliga syftet,
efter statskontorets antagande, borde stå att vinna genom införande
dels af bestämmelse om ovillkorlig skyldighet att stämpelbelägga hvarje
skogsafverkningskontrakt dels ock af ett stadgande om ansvars- och
ersättningsskyldighet för underlåtenhet att ställa sig den sålunda gifna
bestämmelsen till efterrättelse.

Under åberopande af det anförande, som nu blifvit af mig åter-
gifvet, har statskontoret slutligen hemställt, det tacktes Eders Kungl.
Maj:t föreslå Riksdagen besluta:

att det nu i stämpelförordningen II Art. B. med rubrik: *köp af
fast egendom* förekommande stycket: »Där köpeafhandling — — —
sista fånget», skall erhålla följande lydelse:

»Där köpeafhandling, utan tillägg till eller förändring i stadgade
villkor, öfverlåtes inom den för lagfart föreskrifna tid, räknadt från
första fånget, och inom samma tid för lagfart företes, samt köpeaf-
handlingen därvid är åtföljd af skriftlig, af såväl säljare som köpare
på heder och samvete afgifven förklaring, att icke i någon form läm-
nats eller skall lämnas annan betalning för köpet än den, som finnes
upptagen i den för lagfart företedda fångeshandlingen, äger stämpel-
beläggning rum allenast för sista fånget.»

att det likaledes i II Art. B. förefintliga stadgandet om stämpel-
beläggning af afhandling om skogsafverkning skall erhålla denna för-
ändrade lydelse:

»*Skogsafverkning*: afhandling därom skall vid upprättandet eller,
om sådant vid detta tillfälle icke låter sig göra, sist inom två månader
därefter förses med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af
hvad för rättigheten blifvit utfäst eller, om detta icke blifvit i af-
handlingen till visst belopp bestämdt, af 6 öre för hvarje fullt antal
af 10 ar utaf det upplåtna skogsskiftet;»

samt att i 54 § af stämpelförordningen skall

dels åt femte punkten gifvas denna lydelse: »Utgifvare af gåfvobref om lös egendom, af köpe- eller bytesbref om fartyg eller af afhandling om skogsafverkning skall för underlåtenhet att vid utgifvandet eller, i fråga om afhandling om skogsafverkning, sist inom två månader därefter förse dylik handling med stadgad stämpel böta två gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor;»

dels efter åttonde punkten införas en ny punkt, så lydande: »Köpare eller säljare af fast egendom, som genom aftal om betalning utöfver hvad den för lagfarts vinnande företedda köpeafhandling innehåller eller genom erläggande eller mottagande af sådan betalning föranledt, att honom åliggande stämpelavgift icke utgjorts för hela det belopp, som betingats för den fasta egendomen med hvad därtill hörer, skall böta två gånger den felande stämpelns belopp, dock ej under tjugufem kronor;»

dels ock mellan nuvarande nionde och tionde punkterna införas ett nytt stadgande af detta innehåll: »Har någon i skriftlig förklaring, hvarom i 8 § B under rubriken: *Köp af fast egendom* stadgas, mot bättre vetande lämnat oriktigt meddelande och därigenom föranledt, att stämpelavgift å något fång till fast egendom icke blifvit erlagd, böte från och med fyra till och med tio gånger det felande stämpelbeloppet; dock vare minsta bot tjugufem kronor.»

d) *Departementschefen.*

Efter den allsidiga utredning den föreliggande frågan numera vunnit, torde det få anses till visshet ådagalagdt, att de i Riksdagens skrifvelse åsyftade missförhållanden förekomma i den omfattning, att man genom införande af skärpta bestämmelser måste söka i möjligaste mån afhjälpa desamma. Därvid torde man dock böra låta sig angeläget vara att icke ålägga de rättsökande förpliktelser utöfver hvad som kan anses nödvändigt för det hufvudsakliga målets vinnande eller af den art, att de skulle kunna komma att betraktas såsom om de i och för sig innebure något kränkande för den, som måste fullgöra dem.

Genom den begränsning af deklaraionsförfarandet, som förordats af statskontoret, synes mig detta, i de fall där det skulle förekomma, icke kunna gifva rimlig anledning till klagan öfver onödig stränghet eller omständlighet; ty det torde väl icke få anses såsom någon öfverdrifven fordran på den, som till sin förmån vill åberopa ett visst förhållande, att han också skall lämna en bekräftelse på tillvaron af detta förhållande. Då jämväl öfriga af statskontoret föreslagna tillägg till de nu gällande bestämmelserna om stämpelbeläggning af köpeaf-

handling om fast egendom och aftal om skogsafverkning äfvensom ändringar i och tillägg till de nu i 54 § förekommande ansvarsbestämmelser synts mig vara ändamålsenliga och i öfrigt lämpliga, hafva stadganden i enlighet härmed blifvit införda i förslaget till ny stämpelförordning.

3. *Obligation.*

Åt de under denna rubrik förekommande andra och tredje styckena, hvilka röra stämpelbeläggning af obligation, som utgifvits i utlandet, har gifvits en affattning, som synts mera lämplig med hänsikt till tiden för en blifvande ny stämpelförordnings utfärdande. I sak innebär omredigeringen ingen förändring.

9 §.

Den i sista stycket af nuvarande 9 § intagna föreskriften har framflyttats till 14 §; i öfrigt är 9 §:s innehåll oförändradt.

14 §.

I afsikt att gifva något fullständigare och mera öfverskådliga bestämmelser än de nuvarande för reglering af boets och bodelägarne inbördes skyldigheter i fråga om förskjutande af stämpelafgift för boupp-teckning och dess slutliga fördelning delägarna emellan, har i denna § att börja med intagits en bestämmelse, att stämpeln skall förskjutas af boet, något som ju redan nu kan anses allmänneligen äga rum.

Andra stycket innehåller ett stadgande, i hufvudsak motsvarande det tredje stycket i nuvarande 9 §, dock med den modifikation att den omförmälda betalningsskyldigheten inträder först i och med tillträdet af egendomen eller rättigheten i fråga.

Stannade man vid en sådan bestämmelse, skulle emellertid, såsom de för revision af bestämmelserna angående arfsskatten tillkallade sakkunniga erinrat, följden blifva, att den slutliga regleringen af skattskyldigheten i förhållande emellan boet, å ena, och dess delägare, å andra sidan, skulle kunna oskäligen lång tid fördröjas.

Därför har i ett följande, tredje stycke, intagits bestämmelsen att, där egendom eller rättighet först i *andra* hand får tillträdas, den rättsägare, som i första hand bekommer den egendom, som är i fråga, skall till boet erlagga stämpeln jämväl i hvad rör öfriga rättigheter i afseende å samma egendom, med skyldighet för den eller dem, som

senare komma i åtnjutande af sådan rätt (äganderätt eller annan rättighet), att, i den mån så i och med tillträde af egendomen eller rättigheten sker och i det förhållande emellan rättsägarne inbördes, som tillträdet äger rum, till den, som förskjutit afgiften, återbetala hvad efter berörda grunder å dem belöper af den förskjutna afgiften. Denna bestämmelse har, såsom nämnts, sin särskilda betydelse i de i 8 § 14 mom. afsedda fall.

Genom de sålunda i 14 § införda bestämmelserna synes jämväl innehållet i första delen af den nuvarande 16 § vara uttömdt, utom i hvad angår stadgandet, att vid återbetalning af stämpelafgift jämväl skall gäldas ränta.

15 §.

Innehållet i denna paragraf motsvarar senare delen af nuvarande 16 § med undantag af bestämmelserna om ränta.

16 §.

I enlighet med de sakkunnigas förslag har här intagits en allmän bestämmelse om skyldighet att gälda ränta i sådana fall, där stämpel af boet eller delägare däri förskjutits. Undantag har gjorts för det fall, att vid stämpelbeläggning af bouppteckning värdet af egendom eller rättighet beräknats under förutsättning af tillträde genast eller vid en viss senare tidpunkt, men tillträdet i följd af oafslutad boutredning i verkligheten sker senare. Med boutredning är här icke afsedd uppkommen rättegång stärbhusdelägare emellan angående utbekommande af den egendom, som är i fråga. I dylikt fall lär stärbhusdelägare, som vinner sådan rättegång, vara berättigad till ränta (eller ersättning för mistad nyttjanderätt) å hvad honom tillkommer och synes följaktligen ock böra vara pliktig att erlagga ränta å stämpelbeloppet.

17 §.

Till nuvarande 18 § har, i enlighet med hvad sakkunniga föreslagit, fogats ett tillägg af innehåll, att vid beräkning af stämpelafgiften för fideikommitterad egendom äganderätten skall anses hafva öfvergått till ny fideikommissarie från hans närmaste företrädare i fideikommissrätten, således icke från fideikommissets stiftare. Ett så-

dant stadgande står i öfverensstämmelse med den af högsta domstolen i särskilda fall uttalade uppfattningen i ämnet och har därför ansetts böra i författningen inflyta.

19 §.

Åt denna paragraf, som i 1899 års stämpelförordning bibehålls med samma affattning som i stämpelförordningen af år 1894, har gifvits en efter nuvarande tidpunkt lämpad lydelse. Att helt och hållet utesluta denna bestämmelse torde ännu vara för tidigt.

23 §.

Med anledning af innehållet i denna paragraf anhåller jag att få för Eders Kungl. Maj:t redogöra för innehållet i de redan af mig omförmälda tvänne underdåniga framställningar, som inkommit från Kalmar läns norra hushållningssällskaps förvaltningsutskott och från Östergötlands läns hushållningssällskap. Bägge dessa framställningar gå ut på, att hushållningssällskap måtte i sin egenskap af förmedlare af egnahemslånerörelsen komma i åtnjutande af frihet från stämpel enligt II Art.

a) Framställningar från tvänne hushållningssällskap om stämpelfrihet vid förmedlande af egnahemslånerörelse.

Till stöd för den sålunda sökta befrielsen har hufvudsakligen anförts, att, om hushållningssällskapen, hvilka åtnjöte befrielse från stämpelafgift enligt I Art., blefve befriade från utgörande af stämpel jämväl enligt II Art., denna förmån skulle medföra en afsevärd lindring i omkostnaderna för egnahemslånen och sålunda lättnader i sträfvandena för åstadkommande af egna hem.

Statskontoret, hvars underdåniga utlåtanden öfver dessa framställningar inhämtats, har däri erinrat och anförts:

b) Statskontorets utlåtande.

att hushållningssällskapens ställning inom den egnahemslånerörelse, som grundade sig på bestämmelserna i nådiga kungörelsen den 17 juni 1904, uti nu förevarande hänseende icke kunde anses skilja sig från den ställning, som intoges af öfriga i samma kungörelse omförmälda låneförmedlare;

att, då med framställningarna ytterst afsåges att bespara egnahemslåntagarna utgifter för egna hems förvärfvande, den undantagsställning beträffande stämpelafgift, som kunde komma att blifva hushållningssällskapen i deras berörda egenskap medgifven, alltså svärligen skulle kunna förvägras sådana aktiebolag och föreningar, hvilka bildats

i ändamål att förmedla egnahemslån, i hvilken händelse det äfven syntes följdriktigt, att hvarje mindre bemedlad arbetare, som önskade att på landsbygden åt sig förvärfva eget hem, finge komma i åtnjutande af den förmån, hvarom nu vore fråga;

att en sådan subjektiv befrielse från skyldigheten att utgöra stämpel enligt art. II emellertid skulle föga öfverensstämma med det åskådningssätt, som i allmänhet och särskildt i senare tidens stämpelförordningar legat till grund för hithörande bestämmelser eller det, att kronan bör utgöra det enda och naturliga undantaget i fråga om subjektiva befrielser från stämpelskyldighet enligt II Art.;

samt att, därest erfarenheten skulle komma att gifva vid handen, att ytterligare lättnader utöfver dem, som man redan genom inrättande af egnahemslånefonden och genom de för statens egnahemslånerörelse stadgade allmänna villkoren sökt åstadkomma för främjande af egna hems bildande å landsbygden, befundes nödiga eller önskvärda, enligt statskontorets uppfattning annan utväg syntes bära anlitas än den ifrågasatta.

c) *Departementschefen.*

På grund af hvad statskontoret sålunda andragit, har jag icke ansett mig böra föreslå någon ändring i den nuvarande lydelsen af denna paragraf.

III ART.

Om återfående af erlagd stämpelafgift.

24 §.

I afseende å det här införda nya momentet tillåter jag mig åberopa hvad under 8 § blifvit af mig anfördt.

26 §.

De bestämmelser beträffande tillvägagångssättet för återfående af erlagd stämpelafgift, hvilka inrymmas i 25 och 26 §§ af gällande stämpelförordning, hafva endast afseende å sådana fall, där *antingen* ett testamente, hvartill hänsyn tagits vid beräkningen af erlagd stämpelafgift, sedermera förklarats ogilt, *eller* det yppat sig ett vid boupp-

teckningens stämpelbeläggning obekant gäldbelopp efter den döde, *eller ock* oriktig debitering ägt rum vid stämpelbeläggning i ärenden, som röra lagfarter, inteckningar, äktenskapsförord, bouppteckningar och testamenten i andra fall än de redan nämnda, samt morgongåfvobref och afhandlingar om lösöreköp.

De senare årens erfarenhet har emellertid gifvit vid handen, hurusom dessa beträffande restitution af stämpelafgifter nu befintliga stadganden icke kunna anses tillfyllestgörande. Fall hafva nämligen förekommit, där befogenheten af en gjord framställning om återbekommande af erlagd stämpelafgift varit fullständigt ådagalagd, men där detta oaktadt framställningen, för hvars bifallande saknades uttryckligt stöd i stämpelförordningen, måst afvisas uteslutande af denna formella grund. I andra fall åter har Kungl. Maj:t visserligen funnit sig oförhindrad att förordna om ett erlagdt stämpelbelopps återbetalande, men saknaden af ett direkt medgifvande härtill i stämpelförordningen har dock äfven här gjort sig gällande.

Skulle någon anse sig hafva blifvit af vederbörande tjänsteman affordrad stämpelafgift, som icke bort utgå eller skolat utgöras med lägre belopp än det affordrade och erlagda, och alltså grunda sitt anspråk att återbekomma stämpelafgift därpå, att den, som gent emot statsverket är ansvarig för att riktigt stämpelbelopp inflyter, tillskyndat honom förlust, så kan väl denne enskilde, i händelse stämpelbeläggaren icke erkänner sitt misstag och godvilligt återbär det för högt debiterade beloppet, hafva utsikt att, efter angivelse och åtal mot den skyldige för tjänstefel, återbekomma hvad han för mycket erlagt; men det synes mig dock kunna ifrågasättas, huruvida det må anses tillbörligt att tvinga den enskilde att anlita denna med stor omgång och kanske kostnader förenade procedur, om det gäller utfående af en klar och ostridig fordran. Vare sig den försumlige stämpelbeläggaren frivilligt eller af nödtvång återbure den för högt debiterade afgiften, vore dock saken härmed icke slutförd, ty tydligt är, att stämpelbeläggaren måste äga regress till statsverket, som bör vara den i sista hand återbetalnings-skyldige. Rätt att af staten återbekomma sålunda återburna stämpelmedel är emellertid icke i stämpelförordningen uttryckligen medgifven; således icke heller någon bestämmelse om sättet därför meddelad.

I afsikt att afhjälpa nu antydda ofullständigheter i bestämmelserna om återfående af erlagd stämpelafgift hafva i författningsförslaget införts kompletterande bestämmelser i sådant syfte.

IV ART.

Om stämplarna och deras tillhandahållande.

32 §.

Genom beslut vid 1906 års Riksdag och nådiga kungörelsen den 8 juni samma år erhöll nuvarande 32 § förändrad lydelse. Med borttagande af den dåmera otidsenliga bestämmelsen, att stämpling af blanketter till växlar och anvisningar finge på därom hos statskontoret gjord ansökning verkställas genom nämnda myndighets försorg, infördes i dess ställe ett motsvarande medgifvande beträffande stämpling af blanketter till aktiebref, lottbref och obligationer.

Afsikten med sistnämnda medgifvande var tydligen i främsta rummet att bereda en lättnad i besväret vid stämpelbeläggningen af dylika handlingar, då de till *stort antal på en gång* skulle utlämnas. Emellertid har det visat sig råda en uppenbar missuppfattning af denna bestämmelses syfte så till vida som det, enligt hvad från statskontoret meddelats, stundom varit småposter af ända ned till 12 à 15 aktieblanketter, som hos detta ämbetsverk anmälts till stämpling; och gifvet torde vara, att, då i sådana fall kostnaderna för den begärda stämplingens verkställande kunna komma att uppgå till belopp, flerdubbelt öfverstigande den stämpelafgift, som belöper på hela det till stämpling anmälda partiet blanketter, statsverket tillskyndas en direkt förlust, större eller mindre, hvilket naturligtvis icke under några förhållanden borde ifrågakomma.

För att förebygga detta missförhållande och på samma gång angifva stadgandets egentliga syfte och innebörd, har till denna paragraf i förevarande förslag fogats ett tillägg, enligt hvilket antalet af de till stämpling samtidigt öfverlämnade blanketterna skall uppgå till minst ett hundra stycken.

33 §.

*Framställning
från civil-
departementet.*

Uti en från statsrådet och chefen för civildepartementet den 10 sistlidne mars till mig aflåten skrifvelse har — jämte erinran hurusom den till innevarande års Riksdag aflåtna nådiga propositionen angående

lönereglering för landsstaterna i länen m. m. innebure, bland annat, att länsstyrelsernas kassarörelse skulle från den 1 januari 1909 öfverflyttas på riksbankens skilda kontor i residensstäderna, och att landtränsmästartjänsterna skulle indragas, i mån som dessa tjänsters innehafvare afginge — vidare anförts, att genomförandet af detta förslag kräfde, att länsstyrelserna befriades från omhänderhafvandet af stämpelförråden, och att distribueringen af stämplat öfvertoges af statskontoret, hvilken förändrade anordning emellertid förutsatte ändring i gällande stämpelförordning och måhända äfven påkallade någon förstärkning i statskontorets arbetskrafter; och har med anledning häraf chefen för civildepartementet hemställt, att de i berörda afseenden erforderliga åtgärder måtte vidtagas.

Statskontoret, som genom nådig remiss erhållit befallning att öfver nämnda framställning afgifva underdånigt utlåtande, har uti ett den 16 mars 1908 dagtecknad utlåtande rörande de ifrågasatta ändringarna i stämpelförordningen till en början anført, att statskontoret, vid afgifvande af sitt förslag till de af landtränsmästartjänsternas indragning påkallade ändringar i stämpelförordningen, med stöd af anförandet till det vid berörda nådiga proposition fogade statsrådsprotokoll ansett sig kunna utgå från den förutsättning, att hos länsstyrelserna fortfarande skulle bibehållas bestyren dels med försäljningsmäns antagande och entledigande samt pröfning och bevakning af deras och öfriga stämpelredogörarens uppbördssäkerheter dels ock med de inventeringar, som författningsenligt skola förrättas hos dessa försäljningsmän och redogörare, under det att på statskontoret skulle ankomma, att från länsstyrelserna mottaga vederbörliga anmälningar om antagna försäljningsmän samt om beloppet af den säkerhet, som af hvarje försäljningsman och redogörare blifvit till länsstyrelsen aflämnad och af länsstyrelsen godkänd; att öfver allt detta föra nödiga anteckningar; att på ingående rekvisitioner, i mån af gjorda inbetalningar eller ställd säkerhet, tillhandahålla äfven utom Stockholm boende försäljare och redogörare erforderliga stämplat; att omedelbart från hvarje försäljningsman och redogörare mottaga inkommande redogörelse och låta granska densamma med ledning jämväl af instrumenten öfver de af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande förrättade inventeringar, hvilka instrument det alltså borde åligga Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande att genast till statskontoret öfversända; samt att öfver rikets hela stämpeluppbörd afgifva och till kammarrätten öfverlämna verifierad årsredogörelse.

*Statskontorets
utlåtande i an-
ledning af för-
slaget om land-
tränsmästär-
tjänsternas in-
dragning.*

Under återopande af dessa sina uttalanden och med tillkännagifvande, att statskontoret ansett, dels att innehållet i nuvarande 36 § af stämpelförordningen lämpligen skulle kunna upptagas under 33 §, dels ock att bestämmelserna i 48 och 50 §§ af samma förordning borde utan någon olägenhet kunna helt och hållet uteslutas, enär hvad af deras innehåll komme att återstå i själfva verket endast blefve hänvisningar till annorstädes meddelade föreskrifter, har statskontoret afgifvit förslag till ändrad lydelse af 33, 34, 35, 36, 44, 46, 47, 49 och 51 §§ af nu gällande stämpelförordning.

*Departements-
chefen.*

Då jag funnit de af statskontoret föreslagna ändringar i berörda paragrafer dels ansluta sig till de förändrade anordningar i afseende å länsstyrelsernas kassarörelse, hvilka skulle blifva en följd af antagandet af Eders Kungl. Maj:ts i nådiga propositionen den 21 februari innevarande år (n:o 71) angående lönereglering för landsstaterna m. m. härutinnan gjorda förslag, dels ock i öfrigt vara lämpliga, anser jag mig böra för min del i sak biträda hvad statskontoret sålunda förordat. I detta sammanhang har jag äfven tagit i öfvervägande det af chefen för civildepartementet uti hans anförande till statsrådsprotokollet den 21 sistlidna februari vid behandling af frågan om landtränsmästartjänsternas indragning väckta spörsmålet, huruvida för de med afseende å postgång alltför aflägsset från hufvudstaden belägna länen särskilda stämpelförråd skulle kunna inrättas, där sådant undantagsvis pröfvades nödigt. Då jag därvid trott mig finna, att äfven med den af statskontoret föreslagna affattning af nu förevarande paragraf en anordning sådan som den af chefen för civildepartementet antydd lärt kunna af Eders Kungl. Maj:t anbefallas, om och när helst sådana stämpelförråd skulle visa sig vara af behovet påkallade, har det icke synts mig erforderligt, att särskildt stadgande i sådan riktning infördes i den nya stämpelförordningen. Jag får alltså, med erinran att 33 § i det uppgjorda nya författningsförslaget till innehållet motsvaras af bestämmelserna i 33 och 36 §§ af 1899 års stämpelförordning hemställa, att 33 § må affattas i enlighet med statskontorets förslag.

34 och 35 §§.

a) Framställ-
ning af justitie-
ombudsmannen
till 1903 års
riksdag.

Uti sin vid 1903 års riksmöte afgifna ämbetsberättelse hade justitieombudsmannen förmålt, att en af honom verkställd granskning

af de i stämpelförordningen intagna stadganden beträffande kontrollen öfver uppbörd och redovisning af stämpelmedel samt därmed sammanhängande bestämmelser gifvit vid handen: *att* enligt gällande stadganden vissa försäljningsmän kunde komma att af den rättssökande allmänheten förskottsvis uppbära stämpelavgifter, angående hvilka medels inlevererande föreskrifter visserligen gifvits men någon direkt kontroll öfver dessa föreskrifters iakttagande ej stadgats; *att* försäljningsmannen icke ens vore lagligen förbunden att öfver ifrågavarande medel föra anteckningar, i följd hvaraf beloppet af de stämpelavgifter, en försäljningsman vid ett gifvet tillfälle rätteligen skulle innehafva, i många fall icke kunde med ledning af tillgängliga officiella handlingar fastställas; *att* de föreskrifna inventeringarna afsåge allenast det förslag af stämplat, försäljningsmannen fått emottaga, äfvensom för stämplat, som till försäljningsmannen utlämnats, influtna och vid inventeringstillfället ännu icke inlevererade medel; *att* säkerheten, som försäljningsmannen skulle ställa för sin uppbörd, ofta vore formligen begränsad till de mottagna stämplat och torde, äfven där detta icke vore förhållandet, näppeligen i och för sig medföra trygghet för de i förskott inbetalda stämpelmedlens behöriga inlevererande, enär ju under nuvarande förhållanden t. ex. kunde inträffa, att en stämpelförsäljare, som i förskott mottog en stämpelavgift, redan häftade i skuld för uttagna och använda stämplat, fullt motsvarande beloppet af den af honom ställda säkerheten, hvartill komme att gällande lagstiftning icke lade hinder i vägen ens därför, att en tjänsteman, som alls icke ställt någon säkerhet, kunde vid emottagande af stämpelpfiktiga handlingar uppbära stämpelavgifter; *att* det saknades hvarje föreskrift om sättet, hvarpå försäljningsman borde hafva stämpelmedel förvarade; *att* det tillika torde saknas verksam kontroll däröfver, att handlingar, för hvilka stämpelavgifter förskottsvis inbetalts, blefve inom föreskrifven tid med stämplat försedda; *samt att* domhafvande å landet och expeditionshafvande vid rådstufvurätt kunde, genom underlåtenhet att iakttaga den i lag stadgade expeditionstiden eller genom att tillika försumma att i behörig tid till vederbörande hofrätt insända renoverade exemplar af småprotokollen, fördröja stämpelbeläggningen och på sådant sätt förlänga tiden för omhänderhafvandet af de i förskott erlagda stämpelavgifterna.

Då sålunda omförmälta oegentligheter i den gällande stämpel-lagstiftningen hade synts justitieombudsmannen äga den betydelse, att han enligt hvad i åberopade skrifvelse vidare förmäles, trott sig böra å dem fästa uppmärksamheten, hade han, utan att framlägga något

bestämdt förslag för aflägsnande af dessa oegentligheter, lämnat några antydningar om den hufvudsakliga riktning, i hvilken en eventuell reform enligt hans mening borde gå för att åstadkomma en tidsenlig kontroll öfver stämpeluppbörden genom jämförelsevis enkla och för försäljningsmännen föga betungande åtgärder, i hvilket syfte till en början af justitieombudsmannen framhållits, hurusom en af förhållandena påkallad, föga omständlig åtgärd syntes vara att ålägga hvarje stämpelförsäljare, till hvilken stämpelafgifter kunde komma att i förskott inbetalas, att föra *anteckningar öfver influtna stämpelmedel* eller åtminstone öfver de förskottsvis erlagda, hvarjämte skulle kunna föreskrifvas, att vid de kvartalsvis skeende inlevereringarna af influtna stämpelmedel också borde till bestyrkande af leveransens riktighet öfverlämnas utdrag ur nyss nämnda anteckningar, dock att, om det skulle anses vara för stämpelförsäljaren allt för betungande att föra dylika anteckningar beträffande alla slag af stämplat, skyldigheten härutinnan, enligt justitieombudsmannens mening, möjligen kunde begränsas till dubbla beläggningsstämplar. I sådant fall kunde vid leveranserna af stämpelmedel exakta uppgifter lämnas allenast om medel, som influtit för dylika stämplat, under det att i fråga om enkla beläggningsstämplar och skriftstämplar då lämpligen skulle kunna uppgifvas och inlevereras ett approximativt beräknadt belopp. Enligt justitieombudsmannens åsikt borde dessa utdrag eller uppgifter sedermera tillhandahållas hofrättens stämpelkontrollant för vederbörlig granskning; och skulle genom åläggande af skyldighet att ombesörja en dylik enkel bokföring också åt förekommande inventeringar eller inspektioner gifvas ökad betydelse.

Beträffande *influtna stämpelmedels förvarande* under tiden, intilldess de af stämpelförsäljaren aflämnades å vederbörligt ställe, hade justitieombudsmannen ansett det kunna ifrågasättas, huruvida icke borde stadgas, att försäljningsman skulle förvara dylika medel antingen kontant eller insatta i bank å särskild tjänsteräkning.

Till *förekommande af dröjsmål med stämpelbeläggning* eller med insändande af renoverade exemplar af småprotokollen hade justitieombudsmannen vidare föreslagit ett påbud, att de med n:o 2 märkta delarna af använda dubbla beläggningsstämplar skulle insändas till vederbörande hofrätt inom viss kort tid, efter det stämpelbeläggnings sist skolat vara verkställd; och skulle, sedan de renoverade protokollen inkommit till hofrätten, utan svårighet kunna kontrolleras, att dylik föreskrift blifvit behörigen efterkommen.

Vidkommande till sist frågan om den *säkerhet, försäljningsmän, till hvilka stämpelafgifter förskottsvis kunde inbetalas, borde ställa för sin*

uppbörd, hade justitieombudsmannen uttalat den tanke, att man möjligen skulle kunna åtnöjas med att stadga, att sedan försäljningsmannen för sin uppbörd, d. v. s. för de medel, han såsom stämpelförsäljare komme att uppbära, ställt säkerhet af föreskrifven beskaffenhet, skulle han äga att efter rekvisition å behörigt ställe på kredit erhålla stämplat i visst förhållande till det belopp, för hvilket säkerhet ställts; och skulle på detta sätt någon del af säkerheten kunna reserveras till betäckande af förskottsvis uppburna stämpelafgifter.

I anledning af denna justitieombudsmannens framställning har Riksdagen uti skrifvelse den 20 februari 1903 förklarar sig hafva funnit det tydligt framgå, att de i stämpelförordningen förekommande bestämmelser om redovisning af stämpelmedel icke vore så fullständiga och klara, att de kunde anses fullt tillfredsställande. Enligt hvad Riksdagen vidare förmält, komme härtill ytterligare, att alla föreskrifter saknades om kontroll däröfver, att af ämbets- eller tjänstemän, hvilka hade att å tjänstens vägnar mottaga enskilda stämpelpfiktiga handlingar, i förskott uppburna stämpelmedel blefve behörigen till statsverket inlevererade och således den enskilde, som inbetalt stämpelmedel, skyddad mot eventuell förlust genom bristande redovisning af uppbördsmanen. Det vore tydligt, fortsätter Riksdagen, att kontrollföreskrifter i detta hänseende vore af behovet påkallade, och detta så mycket mera som riktigheten af den af justitieombudsmannen uttalade åsikt, att vid brist hos den redovisningsskyldige ämbets- eller tjänstemannen skadan måste drabba statsverket, väl icke kunde anses så erkänd, att utan en särskildt härom gällande lagstiftning ett dylikt statsverkets ansvar skulle inträda; och vid sådant förhållande hade Riksdagen därför icke kunnat annat än finna justitieombudsmannens framställning böra föranleda till vidtagande af åtgärder i syfte att söka åstadkomma en effektiv kontroll öfver redovisningen af stämpelmedel. Huruvida i berörda afseende borde föreskrifvas skyldighet för personer, hvilka vore redovisningsskyldiga för stämpeluppbörd, och således jämväl för nyssnämnda ämbets- och tjänstemän att, i likhet med hvad som vore genom kungörelse den 10 juli 1899 för annat fall stadgad, föra kassajournal, eller om någon annan form för kontrollen borde väljas, därom ansåge sig emellertid Riksdagen icke äga anledning att för det dåvarande uttala sig, enär det finge anses i sin ordning, att de föreskrifter angående kontrollen å statens ämbets- och tjänstemän, som kunde finnas nödiga, borde genom Kungl. Maj:t utarbetas och för Riksdagen framläggas; och tillägger Riksdagen, att den funnit

b) Riksdagens
skrifvelse den
20 februari
1903.

sig så mycket hellre böra hänskjuta denna fråga till Kungl. Maj:t, som, på grund af Riksdagens förut aflåtna skrivelser, frågor om vissa tillägg till och ändringar i stämpelförordningen, däribland den med nu förevarande fråga nära sammanhängande frågan om provisionen vid försäljning af stämplor, vore på Kungl. Maj:ts pröfning beroende.

Riksdagen har fördenskull anhängit, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till bestämmelser, hvarigenom en ej mindre för statsverket än äfven för den enskilde betryggande kontroll öfver redovisningen och inlevereringen till statsverket af stämpelmedel skulle kunna åvägabringas.

c) *Inkomna
yttranden.*

Efter det samtliga länsstyrelser med infortrade underdåniga yttranden i ärendet inkommit, erhöi jämväl statskontoret nådig befallning att sig i frågan utlåta, i anledning hvaraf statskontoret den 2 februari 1905 afgifvit underdånigt utlåtande, hvari ämbetsverket ansett det för ett rätt bedömande af den föreliggande frågan böra till en början bemärkas:

d) *Stats-
kontorets
utlåtande.*

att enligt nu gällande lagstiftning ingen statens ämbets- eller tjänsteman, såsom sådan, kunde anses äga skyldighet att tillhandahålla stämplor, hvadan detta måste betraktas såsom ett frivilligt åtagande, åtminstone hvad anginge stämplor till inkommande handlingar, hvilket otvetydigt framginge af stadgandet i 39 § 2 mom. af gällande stämpelförordning;

att den i 35 § samma förordning omförmälda uppbördssäkerhet endast afsåge att utgöra ett surrogat för den kontanta likviden för inköpta stämplor, hvaraf följde, dels att den, som kontant betalte sina hos statskontoret eller Kungl. Maj:ts befallningshafvande rekvirerade stämplor, icke behöfde ställa någon uppbördssäkerhet, dels ock att sålunda inköpta stämplor i själfva verket vore att anse såsom köparens privata egendom, för hvilken någon redovisning icke kunde honom affordrats, såsom innehållet i 46 § 2 mom. jämväl gafve vid handen;

att den i 46 § 1 mom. stadgade skyldighet att »föra räkning» alltså tydligen icke kunde hafva tillämpning på annan försäljningsman än den, som *på kredit* fått stämplor till sig utlämnade;

att någon effektiv kontroll öfver att stämpelafgift rätt beräknades och behörigen inflöte i statens kassa endast utfövdades i de fall, då dubbla beläggningsstämplor skulle användas (29 §) och renoveradt exemplar af underrätts protokoll i ärendet skulle till hofrätt insändas (40 §);

att bestämmelser saknades i afseende å skyldighet såväl att ställa säkerhet för som att föra räkning öfver den uppbörd af kontanta medel, som kunde och, i visst fall, skulle äga rum, då enskilda öfverlämnade stämpelpfiktiga handlingar till åtgärd af vederbörande härads- eller rådstufvurätt;

att emottagaren af sålunda aflämnade kontanta medel endast under viss förutsättning vore skyldig att därå meddela kvitto (34 §);

att statens säkerhet, såvidt det gällde likvid för på kredit utlämnadt stämpelpapper af alla slag, enligt statskontorets åsikt, finge anses vara nöjaktigt tillgodosedd genom redan befintliga stadganden;

att däremot den enskildes säkerhet att erhålla behörig valuta för de kontanter, han kunde hafva öfverlämnat för stämplars anskaffande, icke kunde sägas vara fullt betryggad genom nu gällande bestämmelser;

samt att till följd af sistnämnda förhållande äfven statens säkerhet att erhålla stadgad stämpelinkomst kunde komma att äfventyras.

Efter att hafva gjort dessa erinringar och tillika framhållit, hurusom de af länsstyrelserna i ämnet afgifna yttranden alla öfverensstämde därutinnan, att stämpelförordningens stadganden uti hithörande delar borde fullständigas i det af Riksdagen angifna syfte, hvaremot meningarna visat sig vara i viss mån skiljaktiga beträffande sättet för åstadkommande af erforderlig kontroll å stämpeluppbördsmännen, förklarar sig äfven statskontoret vara af den uppfattning, att bestämmelser, bättre än de nuvarande ägnade att befordra nödig trygghet såväl för den enskilde som för staten, vore af behovet påkallade. I statskontorets tanke vore det emellertid uppenbart, att vid meddelande af föreskrifter i den antydda riktningen, hvilka föreskrifter alltid måste komma att medföra ökad besvär och mera tidsutdräkt för vederbörande domhafvande, det icke finge lämnas ur sikte, att förutsättningen för att underdomstolarna skulle kunna, utan särskild kostnad för statsverket, åtaga sig den betydande uppbörd, som genom arfsskattens upptagande i form af stämpel å bouppteckning med flera handlingar blifvit dem pålagd, torde hafva varit, att med nämnda uppbörd icke förknippades bestyr, hvilka kunde komma att i mera nämnvärd grad hindrande inverka på dessa domstolars hufvudsakliga uppgifter. Vid utfärdande af de ifrågasatta kontrollbestämmelserna borde därför, efter statskontorets mening, tillses, att dessa bestämmelser icke gjordes mera betungande för redogöraren än som för syftets vinnande vore oundgängligen nödvändigt.

Statskontoret erinrar vidare, hurusom i sammanhang med införande i 1894 års stämpelförordning af de nya bestämmelserna om

bouppteckningsstämpel stadgats, bland annat, dels att, då ämbets- eller tjänsteman, hvilken hade att å tjänstens vägnar emottaga handling, som enligt II Art. skulle vid företeende inför offentlig myndighet förses med stämpel, tillika vore försäljningsman, de till handlingen erforderliga stämplat skulle köpas hos honom, i hvilket fall han borde verkställa stämpelbeläggningen, dels ock att å medel, som blifvit för inköp af stämplat aflämnade till ämbets- eller tjänsteman, denne skulle vara pliktig utan ersättning meddela kvitto, därest köparen aflämnade två lika lydande, af honom underskrifna reversal, angifvande medlens belopp och den handling, för hvilken stämplatarna afsåges; af hvilka reversal det ena skulle kvarstanna hos ämbets- eller tjänstemannen och det andra återställas kvitteradt. Under det att syftet med den förra af dessa bestämmelser vore att tillförsäkra den tjänsteman, som hade besväret med och ansvaret för uträkningen af arfsskattebeloppet, förmånen att äfven komma i åtnjutande af den i författningen stämpelförsäljare medgifna provision å försålda stämplat, hade, enligt hvad statskontoret förmåler, med den senare bestämmelsen afsikten varit att bereda den, som varit skyldig att aflämna kontanter till inköp af stämplat utan att i utbyte genast kunna återfå den ingifna handlingen, belagd med stämplat till motsvarande belopp, tillfälle att styrka den af honom gjorda inbetalningen, dock att köparen för att erhålla kvitto skulle vara skyldig att låta betalningen åtföljas af reversal.

Efter att hafva påpekat, hurusom ovetenhet om tillvaron af berörda stadgande eller obenägenhet att synas på något sätt misstänksam sannolikt i många fall gjort och fortfarande gjorde, att kvitto å stämpelförskottsmedel icke ifrågasattes, har statskontoret framhållit, att det emellertid såväl ur ordnings- och kontrollsynpunkter som med hänsyn till den betalningsskyldiges befogade anspråk på något erkännande af det honom affordrade skattebeloppets mottagande torde befinnas önskvärdt, att kvitto å dylika medel alltid och oberoende däraf, huruvida särskild begäran därom framställdes eller icke, blefve aflämnadt till inbetalaren. Vid sådant förhållande borde det, enligt statskontorets förmenande, knappast råda någon tvekan om lämpligheten och rättmätigheten af en sådan förändring af meranämnda stadgande, att skyldighet att omedelbart aflämna kvitto å inbetalda stämpelförskottsmedel, hvarom fråga vore, ålades den, som å tjänstens vägnar hade att emottaga den handling, för hvars stämpelbeläggning medlen vore afsedda, äfvensom att denna skyldighet icke ställdes i beroende af det förhållande, huruvida de inlevererade medlen hade åtföljts af reversal eller icke. Genom införande af en dylik bestämmelse skulle,

i den mån sådant vore förenligt med nuvarande uppbördssätt för stämpelskatt, i statskontorets tanke kunna anses sörjdt för att enskild part icke skulle blottställas för kraf å stämpelbelopp, som en gång blifvit af honom erlagdt, och, därest sådant kraf skulle framställas, vara i tillfälle att styrka dess obefogenhet. För att ej föreskriften skulle komma att blifva alltför betungande, borde den, anser statskontoret, kunna inskränkas till att gälla endast dubbla beläggningsstämplar, alldenstund beträffande öfriga stämpelförskottsmedel, där sådana förekomme, nu gällande bestämmelse om kvittos afgifvande finge anses tillfyllestgörande. I anledning af väckt fråga därom, att staten skulle uttryckligen ikläda sig garanti för medel, som till inköp af stämplat blifvit af enskild person aflämnade till vederbörande tjänsteman, har statskontoret erinrat om innebörden af en Kungl. Maj:ts dom den 19 augusti 1904, af hvilken kunde anses framgå, att den, som å tjänstens vägnar emottagit och lagfört handling, som vid ingifvandet skolat förseas med stämpel, är ansvarig gent emot *statsverket* för det stadgade stämpelbeloppets redovisande, af hvilket förhållande emellertid icke syntes kunna dragas någon slutsats, som vore ägnad att förringa den enskildes anspråk på eller behof af kvitto å ett för stämpelinköp förskottsvis erlagdt belopp.

Statens intresse syntes dock statskontoret kräfva, att inbetalta stämpelförskottsmedel snarast möjligt förvandlades i stämplat; och jämväl för den enskilde borde det vara af vikt, att icke expeditionen af ärendet obehörigen fördröjdes till följd af åstundan å någon expeditons-hafvandes sida att för egen räkning få under längre eller kortare tid förfoga öfver de till stämpelinköp afsedda medlen. Statskontoret har därför förklarat sig anse, att i stämpelförordningen borde införas ett stadgande af innehåll, att det skulle åligga ämbets- eller tjänsteman, som uppburit betalning för dubbel beläggningsstämpel utan att handlingen samtidigt därmed belagts med stämpel, att så snart lämpligen kunde ske och minst en gång i månaden, i Stockholm till statskontoret och i länen till landtränteriet, inleverera dessa medel; och skulle, erinrar statskontoret, därest ett sådant stadgande komme att meddelas, därigenom äfven vinnas den fördel, att ämbetsmännens behof af på kredit inköpta stämplat i ganska väsentlig mån inskränktes.

För vinnande af ökad snabbhet och säkerhet i afseende å kontrollen öfver att en sådan föreskrift som den af statskontoret nu förordade efterlefdes, skulle det, fortsätter statskontoret, helt visst vara af den största betydelse, därest, i sammanhang med utfärdandet af en

bestämmelse af nyssberörda innehåll, tillika kunde meddelas stadgande, hvarigenom insändandet till hofrätten af de renoverade s. k. småprotokollen påskyndades. Då statskontoret emellertid icke tilltrodde sig att kunna afgöra, huruvida och i hvilken mån den i sådant hänseende nu bestämda tiden möjligen skulle kunna förkortas, har statskontoret endast ansett sig böra uttala sig för önskvärdheten af en sådan förkortning. Det vore nämligen, enligt statskontorets uppfattning, blott i den mån man lyckades bringa öfvervakandet af de ifrågasatta bestämmelsernas efterlefnad under den kontroll, hvilken redan, fastän hufvudsakligen i annat syfte, utöfvades af vederbörande hofrättstjänsteman, som man skulle kunna hafva anledning hoppas ett fullt tillfredsställande resultat af dylika stadganden.

Beträffande frågan om förskottsmedlens eller samtliga stämpeluppbördsmedlens bokföring på ett visst föreskrifvet sätt, yttrar statskontoret, att ett sådant påbud väl ur ordningssynpunkt kunde anses vara fullt på sin plats, men att det ur kontrollsynpunkt måste blifva af mindre värde, så länge tillfälle saknades att utöfva någon som helst effektiv granskning af riktigheten af bokförarens uppgifter.

Blefve det, såsom statskontoret redan föreslagit, en ovillkorlig skyldighet för emottagaren af en viss stämpelpliktig handling att genast meddela kvitto å de kontanta medel, som för handlingens förseende med stämplat till erforderligt belopp aflämnats, syntes det statskontoret ligga nära till hands att förbinda nämnda skyldighet med ett af ordningshänsyn fullt påkalladt åliggande att föra räkning öfver sådan penningeuppbörd. För dessa medel måste nämligen vederbörande tjänsteman, enligt statskontorets mening, under alla omständigheter anses bära uppbörsmannaansvar gent emot såväl den person, som varit förpliktad att inbetala medlen, som staten, intilldess handlingen blifvit belagd med stämplat till belopp motsvarande uppbördsmedlen; och statskontoret har därför hemställt, att, i sammanhang med införande i stämpelförordningen af föreskrift om skyldighet för emottagare af stämpelförskottsmedel att därå meddela kvitto, det måtte utfärdas en bestämmelse, hvarigenom det ålades uppbörds mannen att bokföra alla dylika medel.

Då det, såsom statskontoret antydt, vore af vikt att icke utöfver det nödvändiga betunga vederbörande domstolstjänstemän med de ifrågasatta nya bestyren, och då statskontoret föreställde sig, att detta besvär skulle i väsentlig grad underlättas genom användandet af för ändamålet afpassadt blankettryck, har statskontoret uttalat sig för meddelande af en föreskrift därom, att kvitto å förskottsmedel för

inköp af stämplrar skulle utfärdas å tryckt blankett enligt antaget formulär, i hvilken händelse bokföringen af medlen borde kunna inskränka sig till en kvittots hufvudsakliga innehåll motsvarande anteckning å en talong. För berörda ändamål borde alltså enligt statskontorets mening komma till användning blanketthäften, i hvilka talongbladen, liksom kvittensblanketterna, skulle vara numrerade i löpande följd och för öfrigt så inrättade, att de använda talongbladen med lätthet kunde afskiljas från de ännu obegagnade för att såsom verifikation er åtfölja den remiss af stämpelmedel, till hvilken de hörde; och har statskontoret för åskådliggörande af denna anordning bifogat ett förslag till kvittensblankett med tillhörande talong.

Med afseende å det af justitieombudsmannen ifrågasatta och af ett flertal länsstyrelser tillstyrkta stadgande, hvarigenom det skulle åläggas stämpelförsäljare att, intilldess »influtna stämpelmedel» aflämnades å vederbörligt ställe, hafva dylika medel förvarade antingen kontant eller insatta i bank å särskild tjänsteräkning, har statskontoret, med anslutning till en af ämbetsverket redan uttalad uppfattning, erinrat, att ett sådant stadgande syntes vara mindre befogadt, därest med »influtna stämpelmedel» skulle afses medel, som influtit för stämplrar, hvilka utbekommit mot en i författning senlig ordning ställd säkerhet, och mindre lämpligt, i den mån det kunde komma att åsyfta medel, som af enskilde aflämnats för inköp af stämplrar, enär dylika medel rätteligen borde, såsom också af statskontoret tidigare framhållits, inleveras så snart utan olägenhet kunde ske.

Under åberopande af hvad statskontoret sålunda anført, har statskontoret slutat sitt underdåniga utlåtande med en hemställan, att Kun gl. Maj:t täcktes i anledning af Riksdagens förevarande skrifvelse vidtaga erforderliga åtgärder i syfte, dels att till gällande stämpelförordning måtte göras de tillägg, hvilka blifvit af statskontoret förordade, dels ock att den kontroll öfver stämpeluppbörden, som utöfvades af vederbörande hofrättstjänstemän, måtte göras än mera effektiv genom föreskrifter afseende största möjliga skyndsamhet beträffande de till hofrätterna ingående renovationerna af underdomstolarnas s. k. småprotokoll med därtill hörande stämpelverifikation er; hvarjämte statskontoret, som gjort en formell erinran mot redaktionen af nuvarande 34 §, afgifvit förslag till ny formulering af stämpelförordningens 34 och 35 §§.

Genom den utredning af åtskilliga på föreliggande fråga inverkande omständigheter, som vunnits af nu från skilda håll gjorda

e) *Departementschefen.*

uttalanden, synes det äfven mig vara tydligen ådagalagdt, att de för närvarande i 34 och 35 §§ af stämpelförordningen förekommande stadganden i hithörande delar behöfva fullständigas; och då det förslag till omredigering och komplettering af nyssnämnda bägge paragrafer, som blifvit af statskontoret framlagdt, bör vara ägnadt att icke blott bereda väsentligen ökad trygghet för den enskilde mot kraf på redan fullgjord skatteplikt, utan äfven tillgodose krafvet på en mera effektiv kontroll, särskildt öfver uppbörden af den betydande inkomst, som genom bouppteckningsstämpeln tillflyter statskassan, har jag trott mig böra förorda en framställning till Riksdagen i enlighet med detta förslag. Det besvär, som genom dess antagande komme att tillskyndas underdomstolarnas expeditionshafvande, torde icke blifva i afsevärd grad större än hvad nödig reda och öfverskådlighet beträffande en uppbörd af ifrågavarande slag i allt fall måste anses kräfva.

Den i detta sammanhang väckta frågan om utfärdande af stadganden, hvarigenom hofrätternas vederbörande tjänstemän sattes i tillfälle att tidigare än nu är fallet utöfva sin kontrollerande verksamhet i afseende å underdomstolarnas stämpeluppbörd, torde få öfverlämnas till justitiedepartementet.

36 §.

Här intagna bestämmelser påkallas af den förändrade anordning, hvarigenom *all* utlämning af stämplat till försäljningsmän och redogörare hädanefter skall ske från statskontoret.

V ART.

Om tillsyn å stämpelafgiftens utgörande.

39 §.

Till följd af paragrafernas omnumrering bör i tredje stycket hänvisas till 35 § 2 mom. i stället för 34 § 3 mom.

41 §.

I 2 mom. bör hänvisas icke till 56 § utan till 54 §.

VI ART.

Om uppbörd och redovisning.

45—48 §§.

I afseende å här vidtagna ändringar torde få hänvisas till mina uttalanden under 33 §.

49 och 50 §§.

Uti sin till 1902 års Riksdag afgifna ämbetsberättelse hade justitieombudsmannen i fråga om beräkningen af den i förordningen den 2 juni 1899 angående stämpelafgiften försäljningsmän tillerkända provision vid försäljning af stämplat fäst uppmärksamheten på två särskilda förhållanden, hvilka inverkade förryckande på den i förordningen stadgade begränsning af sagda provision. Dels kunde nämligen hinder för eller inskränkning i den föreskrifna reduktionen af berörda provision inträda, när en med stämpelförsäljning förenad tjänst under samma år utöfvades af flera personer, dels kunde samma verkan uppkomma genom sådana öfverenskommelser och åtgöranden i fråga om stämpelförsäljningen, som af justitieombudsmannen i hans berättelse närmare omförmäldes.

a) Framställning af justitieombudsmannen till 1902 års Riksdag.

Uti skrifvelse till Kungl. Maj:t den 2 maj 1902 har Riksdagen hvad anginge först nämnda förhållande uttalat den åsikt, att det icke kunde anses tillfredsställande eller med statens intresse förenligt, att den omständigheten, att en tjänst, hvarmed stämpelförsäljning vore förenad, under samma år utöfvats af flera personer, skulle kunna medföra, att statens utgift för stämpelförsäljningen blefve större, än om tjänsten under hela året föreståts af endast en person. Då emellertid ett sådant förhållande, med den affattning 51 § i förordningen angående stämpelafgiften för närvarande hade och med den däri angifna grund för åtnjutande af försäljningsprovisionen, enligt Riksdagens åsikt icke borde kunna anses stridande mot författningen, helst, såsom justitieombudsmannen framhållit, det syntes vara tvifvelaktigt, huruvida ens ämbets- eller tjänsteman, som icke tillika vore antagen till försäljningsman, vore berättigad att under tjänstledighet rekvirera stämplat för vikariens behof, syntes det nödigt, att sådana bestämmelser i fråga om beräkning af stämpelprovision blefve meddelade, att det anmärkta förhållandet kunde förekommas. I sådant afseende hade af justitieom-

b) Riksdagens skrifvelse den 2 maj 1902.

budsmannen antyds två olika vägar, den ena, att vikarier å tjänster af nämnd beskaffenhet — äfvensom vikarier för antagna försäljningsmän — i intet fall borde få i provision uppbära mera än två procent af försäljningssumman, och den andra bestående i en anordning, enligt hvilken provisionen beräknades å den sammanlagda årsförsäljningen och fördelades mellan de personer, som under året utöfvat tjänsten, efter förhållandet mellan de af en hvar af dem under året uppnådda försäljningsbelopp. Mot den första af dessa utvägar hade emellertid, enligt hvad Riksdagen erinrar, justitieombudsmannen själf anfört skäl, som syntes göra densamma mindre lämplig. Mera tilltalande syntes däremot den andra af justitieombudsmannen anvisade utvägen vara. Mot grunden för fördelningen kunde emellertid göras den anmärkning, att det icke syntes billigt, om en tillfällig större stämpelförsäljning under den enes tjänstutöfning finge i den omfattning, förslaget innebure, föranleda nedsättning i den eller de andres inkomst af provisionen. Lämpligare vore måhända därför, fortsätter Riksdagen, att fördelningen skedde efter förhållandet mellan de provisionsbelopp, hvartill de särskilda tjänstinnehafvarne skulle varit berättigade, därest icke reduktion skolat äga rum. Men äfven andra sätt för frågans lösning borde enligt Riksdagens mening kunna ifrågasättas, såsom t. ex. att provisionen beräknades för kortare tid än ett år — naturligtvis med i samma mån nedsatt procenttal — hvarigenom en utjämning af de olika tjänstinnehafvarnes inkomst af provisionen kunde tänkas inträda.

Hvad återigen anginge det af justitieombudsmännen anmärkta förhållande, att mellan personer, som under olika delar af året förvaltats samma ämbete eller tjänst — eller hvilket äfven torde förekomma, mellan innehafvare af likartade med stämpelförsäljning förenade tjänster — träffats öfverenskommelser i syfte att genom en konstlad fördelning af stämpelförsäljningen undgå eller minska reduktionen af stämpelprovisionen, vore det enligt Riksdagens mening otvifvelaktigt, att dylika öfverenskommelser, äfven om de icke kunde anses och straffas såsom tjänstefel, likväl icke ägde något som helst stöd i förordningen och kunde vara af sådan beskaffenhet, att det väl kunde sägas, att de fölle utom de legitima transaktionernas område. Det syntes emellertid kunna tänkas, att en anordning med beräkningen af stämpelprovisionen i syfte att förhindra det första af de utaf justitieombudsmannen anmärkta missförhållandena skulle kunna på det sätt genomföras, att intresset af dylika öfverenskommelser blefve så förringadt, att någon särskild föreskrift till deras stälfjande, i den mån de kunde anses otillbörliga, icke vore erforderlig; men om en bestämmelse i sådant syfte

kunde anses påkallad, syntes det afsedda ändamålet kunna vinnas genom ett förbud för ämbets- och tjänstemän, hvilka försäljningsrätt tillkomme, att tillhandahålla hvarandra stämplat eller åtminstone därå beräkna provision. Härvid borde dock icke förbises, att det svårigen skulle kunna anses otillbörligt, att t. ex. en domare till häradsskrifvare eller länsmän försälde det mindre belopp stämplat, hvaraf desse tjänstemän kunde vara i behof, och att fördenskull ett förbud, sådant som det nyss nämnda, möjligen i vissa fall kunde synas väl strängt.

Ehuru Riksdagen sålunda funne de af justitieombudsmannen anmärkta missförhållandena vara värda att uppmärksammas och såsom sin mening måste uttala, att åtgärder till deras förekommande borde ju förr desto hellre vidtagas, ansåge sig dock Riksdagen icke kunna afgöra, hvad i sådant afseende lämpligen borde åtgöras. Denna fråga vore nämligen af en synnerligen grannlaga natur, och svårigheter skulle nog uppstå, på hvilket sätt man än sökte lösa densamma. Valet af de åtgärder, som borde ifrågakomma till de anmärkta missförhållandenas afhjälpande, vore därför svårt; och att däruti träffa det lämpligaste förutsatte ett noggrant öfvervägande af alla på saken inverkan omständigheter. Då emellertid inom finansdepartementet arbeten påginge för en revision af vissa delar af stämpelförordningen, hade Riksdagen ansett lämpligt, att äfven nu omförmälda frågor komme under ompröfning i sammanhang med nämnda arbeten; och har Riksdagen på grund häraf anhållit, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda, hvilka åtgärder lämpligen skulle kunna vidtagas till förekommande af de utaf Riksdagens justitieombudsman omförmälda missförhållanden med afseende å beräkningen af stämpelprovisionen, samt till Riksdagen inkomma med det förslag, hvartill utredningen kunde gifva anledning.

I detta ärende inhämtades först samtliga rikets hofrätters yttranden, hvarefter äfven statskontoret erhöll nådig befallning att inkomma med underdånigt utlåtande.

*Infördade
yttranden.*

Under erinran att den provision, stämpelförsäljare på grund af gällande bestämmelser ägde räkna sig till godo vid redovisning för stämplat, vore att anse såsom en honom tillkommande ersättning för besvär och kostnader jämte ej obetydlig risk, samt att det därför kunde ifrågasättas, huruvida den omständigheten, att under ett år mer än en innehafvare af samma ämbete eller tjänst varit stämpelförsäljare, skäligen borde föranleda nedsättning af den i allmänhet stadgade provisionen, har Svea hofrätt, för den händelse att sådan nedsättning ansåges böra äga rum, förordat det af justitieombudsmannen framställda

a.) *Svea hof-
rätt.*

förslag, enligt hvilket provisionen skulle beräknas å den sammanlagda årsförsäljningen och fördelas mellan de personer, som under året utöfvat tjänsten, efter förhållandet mellan de af en hvar af dem under året uppnådda försäljningsbelopp; hvarjämte hofrätten uttalat den åsikt, att, till förebyggande därpå att öfverenskommelser träffades i syfte att genom en konstlad fördelning af stämpelförsäljningen undgå eller minska reduktionen af stämpelprovisionen, i stämpelförordningen borde intagas stadgande af innehåll, att ämbets- eller tjänsteman, som begagnade sig af den honom i 35 § af förordningen medgifna rätt att utfå stämplat, ej skulle äga att försälja någon del af de utaf honom till redovisning mottagna stämplat till annan ämbets- eller tjänsteman, som själf under året gjort bruk af den i åberopade paragraf omförmälda rätt.

b.) Göta hof-
rätt.

Göta hofrätt har utgått från den uppfattning, att den sammanlagda stämpelprovisionen borde vara densamma, ehvad en tjänst under kalenderåret förvaltats af en eller flera personer. Hofrätten har därför i fråga om stämpelprovisionens beräkning och fördelning förordnat enahanda bestämmelser som Svea hofrätt, men vid det förhållande att försäljningsmäns rätt att rekvirera stämplat vore på det sätt begränsad, att de ägde erhålla de vid tjänsteutöfningen erforderliga stämplat, hvadan tjänsteman, som i syfte att åt sig eller annan bereda ekonomisk fördel rekvirerade stämplat till högre belopp än för tjänsteutöfningen erfordrades, uppenbarligen öfverskrede sin befogenhet och åsidosatte sin tjänsteplikt, har Göta hofrätt ansett några särskilda föreskrifter icke vara af nöden till förekommande eller stärfjande af sådana missbruk, som i justitieombudsmannens framställning omförmäldes; hvarjämte hofrätten förklarat sig kunna antaga, att frestelsen till dylika missbruk komme att väsentligen minskas, därest beträffande provisionens beräkning, för det fall att under ett år två eller flera personer utöfvat samma tjänst, ändrade föreskrifter meddelades i den af Riksdagen angifna syftning.

c.) Hofrätten
öfver Skåne
och Blekinge.

Äfven hofrätten öfver Skåne och Blekinge har ansett det, till förekommande af anmärkta missförhållanden, vara behöfligt, att ändring i stämpelförordningen vidtoges, och i afseende å beräkningen af stämpelprovisionen förordnat samma förslag som de bägge andra hofrätterna; hvaremot, beträffande sättet för provisionens fördelning, denna hofrätt funnit sig böra gifva företräde åt det af Riksdagen angifna förslag, enligt hvilket delningen skulle ske efter förhållandet mellan de belopp, hvartill provisionen för hvar och en skulle uppgått, därest den beräknats allenast på hans försäljningsbelopp. Under uttalande att hof-

rätten icke kunnat biträda Riksdagens mening, i hvad den afsåge meddelande af förbud för ämbets- och tjänstemän, hvilka försäljningsrätt tillkomme, att tillhandahålla hvarandra stämplat eller därå beräkna provision, men att hofrätten vore af den öfvertygelsen, att en uttrycklig bestämmelse i stämpelförordningen därom, att öfverenskommelser, som träffats i syfte att därigenom erhålla vinst utöfver den, som kunnat ifrågakomma om försäljningsmannen vändt sig direkt till vederbörande myndighet för fyllande af sitt stämpelbehof, vore att betrakta såsom tjänstefel, straffbara efter allmänna strafflagen, komme att verksamt bidra till stärfjande af missbruk af den art, hvarom fråga vore, har hofrätten slutligen förordat, att jämväl ett stadgande af berörda innehåll måtte införas i stämpelförordningen.

Statskontoret yttrar i den föreliggande frågan följande:

»Då erfarenheten ådagalagt behofvet af föreskrifter, hvilka komme att göra den nu stadgade begränsningen af stämpelredogörarens provision mera effektiv än hvad för närvarande kan blifva händelsen, anser sig statskontoret i anledning af den föreliggande framställningen böra förorda, att i stämpelförordningen å lämpligt ställe införas bestämmelser af hufvudsakligt innehåll: att, där samma ämbete eller tjänst under ett kalenderår uppehållits af flera personer, hvilka hvar för sig begagnat den enligt 35 § ämbets- eller tjänsteman tillkommande rätt att mot ställd säkerhet erhålla stämplat, skall provisionen för den af dessa personer samfåldt försålda myckenheten af stämplat beräknas såsom om alla stämplatarna försålts af endast en person, hvarefter det härvid uppkommande provisionsbeloppet skall mellan dem fördelas efter förhållandet mellan de belopp, hvartill provisionen för hvar och en redogörare skulle uppgått, därest den beräknats allenast på hans försäljningssumma.»

d.) Statskontoret.

»Därigenom att det å den samfålda försäljningen belöpande provisionsbeloppet mellan de olika redogörarna fördelas på nyss angifvet sätt och icke i förhållande till det af en hvar bland dem försålda stämpelbeloppet, varder uträkningen af hvars och ens andel visserligen förenad med något mera omgång, men den fördel vinnes, att äfven vid provisionens *fördelning* de i 51 § af förordningen angående stämpelafgiften stadgade grunder för reduktion i vissa fall af provisionens belopp få göra sig gällande, eller med andra ord: enligt den af statskontoret nu förordade fördelningsgrund komme, såsom rättvist synes vara, hvarje särskild provisionsandel att reduceras i alldeles samma förhållande, som tillämpats vid det samfålda provisionsbeloppets reduktion, hvilket icke skulle blifva händelsen, därest provisionen fördelades efter förhållandet

mellan de af en hvar af redogörarna under året uppnådda försäljningsbelopp.»

»I de fall, där nu förordade beräknings- och fördelningssätt skola tillämpas, påkallas dock äfven ett annat sätt för provisionens utbekommande än det i 51 § stadgade. Enligt denna § äger försäljningsman eller redogörare att i redovisning för försålda stämplat räknat sig till godo den medgifna provisionen och afdrager ett däremot svarande belopp vid inlevereringen af försäljningsmedlen. För ett sådant tillvägagående är dock förutsättningen den, att provisionsbeloppet skall vid redovisningens aflämnande vara till siffran känt; men då enligt nu framställda förslag till beräkning och fördelning af provisionen, för bestämmande af provisionens belopp i det särskilda fallet nödigt är att hafva tillgång till alla de redogörelser för året, som afse samma tjänst, kan tydligen ett sådant förfaringssätt icke tillämpas, och nödigt lär därför blifva, att föreskrift meddelas därom, att hvarje redogörare skall i dylika fall, hvarom nu är fråga, inleverera sin bruttoförsäljningssumma med rättighet att, sedan samtliga samma tjänst afseende stämpelredogörelser för året inkommit, få till sig från sjunde hufvudtitelns anslag till stämpelkostnader anordnad författningssänlig försäljningsprovision.»

»Vidkommande slutligen det ifrågasatta förbudet för ämbets- och tjänstemän, hvilka för sin ämbetsutöfning äro i behof af stämplat och alltså berättigade att utbekomma sådana hos statskontoret eller Eders Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshafvande, att tillhandahålla hvarandra stämplat, så kan ett sådant förbud — helst detsamma såsom i Riksdagens skrifvelse jämväl erinrats, svårligen skulle kunna göras ovillkorligt — icke af statskontoret förordas; hvaremot statskontoret icke har något att erinra mot införande i stämpelförordningen af bestämmelse därom, att, om ämbets- eller tjänsteman tillhandahåller annan ämbets- eller tjänsteman stämplat i syfte att därigenom bereda sig eller denne stämpelprovision till belopp, öfverstigande det i stämpelförordningen afsedda, dylik handling är att betrakta såsom tjänstefel.»

Departements-
chefen.

Ostridigt måste anses vara, att affattningen af de nuvarande bestämmelserna om sättet för beräkningen af provision för försålda stämplat visat sig lämna utrymme för ett förfaringssätt, hvarigenom dessa bestämmelsers syfte väsentligen förfelats. I likhet med Riksdagen och flertalet af de i ärendet hörda vederbörande finner jag det vid sådant förhållande vara nödvändigt, att åt hithörande stadganden gifves en så tydlig lydelse, att någon tvekan om deras rätta mening icke

behöfver äga rum, vare sig det gäller att i ett visst fall beräkna själfva provisionsbeloppet eller fråga uppstår, huru förfaras bör vid fördelningen af provisionen, då flera personer på grund af samma tjänst varit redogörare under ett och samma kalenderår.

Ur nuvarande 51 §, hvars innehåll eljest återfinnes i 49 § af det författningsförslag, som här framlägges, har utbrutits hvad som rörer ämbets- och tjänstemäns förhållanden, då det synts vara följdriktigare att behandla dessa i ett sammanhang under nästföljande §.

Hvad beträffar det öfriga innehållet i 51 § har jag ansett mig böra i hufvudsak ansluta mig till statskontorets förslag, hvilket i fråga om fördelningen af ett provisionsbelopp mellan flere däruti delaktiga redogörare sammanfaller med hvad Riksdagen alternativt framkastat såsom lämpligt samt hofrätten öfver Skåne och Blekinge för sin del förordat.

Det lär emellertid understundom förekomma, att tjänsteman begagnar den honom tillförsäkrade rättighet att hos statskontoret eller Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande erhålla de *vid hans tjänst-utöfning* erforderliga stämplat på sådant sätt, att han, ehuru icke till försäljningsman för orten antagen, bereder sig tillfälle att tillhandahålla *allmänheten* stämplat och därigenom kanske mångdubbla den försäljningssumma, hvilken han i annat fall kunnat uppnå, samt sålunda i väsentlig grad öka sin af försäljningssumman beroende provision. Att ett sådant förfaringssätt icke blott står i direkt strid med stadgandet i 35 § utan jämväl leder till förfång för den för orten antagne försäljningsmannen, lär vara uppenbart. Icke nog härmed; äfven staten torde oftast härigenom tillskyndas större eller mindre förlust, i det att den provision, som af nämnda anledning tillfaller den obehörige försäljaren af stämplat, i regel lär komma att utgå efter ett högre procenttal, än hvad som blifvit fallet, om dessa stämplat inköpts hos den af vederbörande myndighet för platsen antagne försäljningsmannen.

För att framhålla det oriktiga uti nu nämnda förfaringssätt, hvilket, såsom redan anmärkts, äfven för staten kan blifva förlustbringande, torde därför i stämpelförordningen böra införas ett stadgande, hvori sådant tillvägagående uttryckligen stämplat såsom tjänstefel; och förslag till dylikt stadgande har alltså intagits i denna paragraf.

Enligt den nuvarande 51 § är föreskriften om återgång af stämpelprovision begränsad till det fall, som afses i nuvarande 26 § (förslagens 25 §). Alldenstund emellertid en dylik återgång gifvetvis bör

äga rum i hvarje fall, där i sammanhang med beviljande af restitution af erlagd stämpelafgift visas, att vid stämpelbeläggningen förfarits oriktigt, har ifrågavarande stadgande, hvilket återfinnes i förslagets 49 §, erhållit en därmed öfverensstämmande affattning.

VII ART.

Om ansvar för öfverträdelse af denna författning.

52 §.

Uti denna paragraf, motsvarande 54 § i nu gällande stämpelförordning, hafva på sina behöriga platser blifvit införda de tillägg, hvarom jag redan haft anledning att yttra mig.

53—58 §§.

Innehållet i dessa paragrafer är detsamma som i nuvarande 55—60 §§ förekommande.

Föredragande departementschefen uppläste härefter det upprättade förslaget till förordning angående stämpelafgiften och hemställde, att Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att antaga samma förslag.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bil. litt. . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Algot Wahlin.

Rättelse:

Det i motiveringen (sid. 86) förekommande uttalandet rörande 24 § utgår.